TÜRK - İŞ

Yönetim Kuruluna Sunulan

İCRA KURULU İDARÎ RAPORU

*

Mayıs 1978, İZMİR

06

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

(Mayıs 1978)

1 - Halil TUNÇ	TÜRK-İŞ Genel Başkanı
2 - Kemal ÖZER	TÜRK-İŞ Başkan Vekili
3 - Şevket YILMAZ	TÜRK-İŞ Başkan Vekili
4 - M.Sadık ŞİDE	TÜRK-İŞ Genel Sekreteri
5 - Ömer ERGÜN	TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri
6 - Kaya ÖZDEMİR	TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri
7 - Ethem EZGÜ	TÜRK-İŞ Genel Teşkilâtlandırma Sek.
8 - İbrahim DENİZCİER	TEKGIDA-İŞ Genel Başkanı
9 - Halit MISIRLIOĞLU	YOL-İŞ Genel Başkanı
10- Mustafa BAŞOĞLU	SAĞLIK-İŞ Genel Başkanı
11- Orhan ERÇELİK	TES-İŞ Genel Başkanı
12- Şerafettin AKOVA	DYF-İŞ Genel Başkanı
13- Ahmet KURT	LİKAT-İŞ Genel Başkanı
14- İsmail ÖZKAN	BASIN-İŞ Genel Başkanı
15- Yaşar A.DOĞUALP	ŞEKER-İŞ Genel Başkanı
16- Kenan DURUKAN	T.HARB-İŞ Genel Başkanı
17- Mustafa ÖZBEK	T.METAL Genel Başkanı
18- Emin KUL	DENİZ ULAŞ-İŞ Genel Başkanı
19- Akif KESKİN	ÇİMSE-İŞ Genel Başkanı
20- Mehmet TEZER	Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı
21- Binali YAĞIŞAN	TARIM-İŞ Genel Başkanı
22- Ömer DENİZ	(AĞAÇ-İŞ)
23- İsmail TOPKAR	(PETROL-İŞ)
24- Erdoğan BALCI	(HAVA-İŞ)
25- Mustafa ŞAHİN	(DERİ-İŞ)
26- Arslan SİVRİ	DOKGEMİ-İŞ Genel Başkanı
27- H.İbrahim ÇAPAN	KOOP-İŞ Genel Başkanı
28- Nihat KAYA	SU-İŞ Genel Başkanı
29- Mehmet ŞİŞMANOĞLU	KRİSTAL-İŞ Genel Başkanı
30- Fevzi BAŞTÜRK	KAUÇUK-İŞ Genel Başkanı
31- Hüseyin PALA	TÜMTİS Genel Başkanı
32- Vahap GÜVENÇ	TEKSİF Genel Sekreteri
33- Fuat ALAN	BİF Genel Sekreteri
34- Ercan HERSEK	(TGS)
35- Sabri IŞIK	HABER-İŞ Genel Başkanı
36- Orhan SORGUÇ	(TEKGIDA-İŞ)
37- Necati CANSEVER	SELÜLOZ-İŞ Genel Başkanı
38- Necati TAŞKIN	TÜRK-SEN Genel Başkanı

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

T Ü R K - İ Ş
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
İ C R A K U R U L U

Ç A L I Ş M A R A P O R U

MAYIS - 1978, İ Z M İ R

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi
Tarih:.....
Demirbaş No:.....1306.....
Tasnif No:.....331.8806 Tür icr 78

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

(Mayıs 1978)

1 - Halil TUNÇ	TÜRK-İŞ Genel Başkanı
2 - Kemal ÖZER	TÜRK-İŞ Başkan Vekili
3 - Şevket YILMAZ	TÜRK-İŞ Başkan Vekili
4 - M.Sadık ŞİDE	TÜRK-İŞ Genel Sekreteri
5 - Ömer ERGÜN	TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri
6 - Kaya ÖZDEMİR	TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri
7 - Ethem EZGÜ	TÜRK-İŞ Genel Teşkilâtlandırma Sek.
8 - İbrahim DENİZCİER	TEKGIDA-İŞ Genel Başkanı
9 - Halit MISIRLIOĞLU	YOL-İŞ Genel Başkanı
10- Mustafa BAŞOĞLU	SAĞLIK-İŞ Genel Başkanı
11- Orhan ERÇELİK	TES-İŞ Genel Başkanı
12- Şerafettin AKOVA	DYF-İŞ Genel Başkanı
13- Ahmet KURT	LİKAT-İŞ Genel Başkanı
14- İsmail ÖZKAN	BASIN-İŞ Genel Başkanı
15- Yaşar A.DOĞUALP	ŞEKER-İŞ Genel Başkanı
16- Kenan DURUKAN	T.HARB-İŞ Genel Başkanı
17- Mustafa ÖZBEK	T.METAL Genel Başkanı
18- Emin KUL	DENİZ ULAŞ-İŞ Genel Başkanı
19- Akif KESKİN	ÇİMSE-İŞ Genel Başkanı
20- Mehmet TEZER	Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı
21- Binali YAĞIŞAN	TARIM-İŞ Genel Başkanı
22- Ömer DENİZ	(AĞAÇ-İŞ)
23- İsmail TOPKAR	(PETROL-İŞ)
24- Erdoğan BALCI	(HAVA-İŞ)
25- Mustafa ŞAHİN	(DERİ-İŞ)
26- Arslan SİVRİ	DOKGEMİ-İŞ Genel Başkanı
27- H.İbrahim ÇAPAN	KOOP-İŞ Genel Başkanı
28- Nihat KAYA	SU-İŞ Genel Başkanı
29- Mehmet ŞİŞMANOĞLU	KRİSTAL-İŞ Genel Başkanı
30- Fevzi BAŞTÜRK	KAUÇUK-İŞ Genel Başkanı
31- Hüseyin PALA	TÜMTİS Genel Başkanı
32- Vahap GÜVENÇ	TEKSİF Genel Sekreteri
33- Fuat ALAN	BİF Genel Sekreteri
34- Ercan HERSEK	(TGS)
35- Sabri IŞIK	HABER-İŞ Genel Başkanı
36- Orhan SORGUÇ	(TEKGIDA-İŞ)
37- Necati CANSEVER	SELÜLOZ-İŞ Genel Başkanı
38- Necati TAŞKIN	TÜRK-SEN Genel Başkanı

G Ü N D E M

1- AÇILIŞ

2- ÇALIŞMA RAPORUNUN MÜZAKERESİ
   a) İdari Raporu
   b) Mali Raporu

3- DENETİM KURULU RAPORU

4- ÖNERİLER VE MÜZAKERESİ

5- KAPANIŞ

30 MAYIS 1978

İ Z M İ R

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULUNA SUNULAN
İCRA KURULU RAPORUNUN FİHRİSTİ

KONULAR	Sayfa
ÖNSÖZ	6
DEVALÜASYON VE FİATLAR	7
- Devalüasyon	7
- Fiatlar	8
- Ücretler	9
TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ UYUŞMAZLIKLAR	10
- İmzalanan Sözleşmeler	11
- Personel Toplu İş Sözleşmesi	29
DÖRDÜNCÜ BEŞ YILLIK PLAN DEVRESİNE AİT 1978 YILI PROGRAMI	31
- Ekonomik hedefler	31
- İstihdam	31
- Madencilik	32
- Enerji	33
- Çalışma	33
- Sosyal güvenlik	34
MEVZUAT ÇALIŞMALARI	36
- Tarım ve Orman İş Kanunu	36
- Yurddışında çalışan işçilerimizin emeklilik durumu	36
- 4792 Sayılı SSK. Kuruluş Kanunu	37
- 506 Sayılı Kanun Değişikliği	38
- Devletçe işletilecek madenler hakkında kanun	38
- Vergi Kanunları	38
- Kanun Hükmünde Kararname	39
- TÜRK Ve TÜRKİYE Adlarının kullanılması	40
- TÜRK-İŞ Daimi Mevzuat Komisyonu çalışmaları	40
- Serbest irade beyanı	41
- Bölge Çalışma Müdürlükleri ve İş Müfettişlerinin çalışmaları	42
- Gelir vergisi değişiklik tasarısı ile ilgili TÜRK-İŞ I.Önerisi	43
İŞÇİ-MEMUR AYIRIMI SORUNU	44
İŞÇİLERİN YÖNETİME KATILMASI	46
- İşçinin yönetime katılması konusunda TÜRK-İŞ görüşü.	47
ÇOKLUK İLKESİ İLE İLGİLİ GİRİŞİMLER	51
- Başbakan Bülent ECEVİT'e yazılan mektup	52
BAŞBAKAN'A SUNULAN KONULAR	53
ÇALIŞMA BAKANINA SUNULAN KONULAR	55

./.

KONULAR	Sayfa
ÇIRAKLIK KURULU ÇALIŞMALARI	57
TÜRK-İŞ HUKUK BÜROSUNUN ÇALIŞMALARI	59
- Davalar	59
- İcra Takipleri	62
- Diğer Çalışmalar	63
SOSYAL GÜVENLİK KONULARI	65
- SSK. Konut Kredisi	65
- SSK Primleri ve ödeneklerine esas ücretler	72
- SSK Prim İtiraz Komisyonu Hakkı Huzuru	75
- SSK.ca ödenen yol ve zaruri masraflar	76
- Kreş ve emzirme odaları	76
SSK. XXXIII. GENEL KURULU	79
ARAŞTIRMA BÜROSU FAALİYETLERİ	81
- Asgari Ücret Araştırması	81
- Reorganizasyon çalışması	81
- Vergi ile ilgili çalışmalar	82
- AET ile ilgili çalışmalar	82
TÜRK-İŞ ULUSAL İHTİYAÇLAR FONU	83
EĞİTİM ÇALIŞMALARI	85
- Çanakkale Bölge Semineri	85
- TEZBÜRO-İŞ/RCIU Ortak Semineri	85
- HABER-İŞ/PTTI ortak semineri	85
- Ceza Paraları Tüzüğü	85
- ICFTU Ortak Programı	85
- Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Ortak Semineri	86
- Eğiticiler Semineri	86
DIŞ İLİŞKİLERİMİZ	87
- Yurddışına yapılan geziler ve yurddışından gelen heyetler.	88
ICFTU GENEL SEKRETERİ'NİN ZİYARETİ	90
ILO. 64. ÇALIŞMA KONFERANSI	93
TÜRK-İŞ BÖLGE TEMSİLCİLİKLERİ FAALİYETLERİ	99
- 1. Bölge Temsilciliği	99
- 2.Bölge Temsilciliği	100
- 3.Bölge Temsilciliği	101
- 4.Bölge Temsilciliği	102
- 5.Bölge Temsilciliği	102
- 6.Bölge Temsilciliği	103
- 7.Bölge Temsilciliği	103
- 8.Bölge Temsilciliği	103
ALINAN KARARLARIN İCRASI	105

Ö N S Ö Z

Yetkililerce alındığı ileri sürülen tüm tedbirlere rağmen ülkemizde can ve mal güvenliğinin sağlanamadığı, anarşinin sürüp gittiği, temel ihtiyaç maddeleri fiatlarındaki artışların durdurulamadığı, sıkıntılı bir dönemde bulunuyoruz.

Hükümetçe sürdürülen yoğun dış temaslara rağmen henüz somut sonuçların alınamadığı, döviz dar boğazlarının aşılamadığı ve bu sebeple yatırımların bekletildiği, bunun sonucu işsizliğin tehlikeli boyutlara ulaştığı bir ortamda yaşıyoruz.

Türk lirasında, hükümet kararıyla yapılan %30 üzerindeki devalüasyon, gerekli ve etkin tedbirlerin zamanında alınamayışı sonucu kısa sürede fiatlara yansımış ve geçim sıkıntısı halkımızı bunaltır hale gelmiştir.

Bu arada Meclislere sunulan yeni vergi kanunu, toplumun tüm kesimlerinde ciddi bir tedirginlik yaratmıştır.

1978 toplu iş sözleşmelerinin çıkmazlara sürüklendiği, bir biri arkasından uyuşmazlıklara gittiği bu dönemde oldukça zorlu bir uğraş vermekte olduğumuza işaret etmek isteriz.

Sayın Üyeler,
Son üç aylık dönemdeki önemli faaliyetlerimizi özetler halinde rapor etmiş bulunuyoruz.

Değerli tetkik ve eleştirilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

Halil TUNÇ
Genel Başkan

M.Sadık ŞİDE
Genel Sekreter

Ömer ERGÜN
Genel Mali Sekreter

Kaya ÖZDEMİR
Genel Eğitim Sekreteri

Ethem EZGÜ
Genel Teşk.Sekreteri

DEVALÜASYON ve FİYATLAR:

Sayın Yönetim Kurulu Üyeleri,

Geçen Yönetim Kurulu toplantısını takiben 1 Mart 1978 sabahından itibaren Türk Parasının değeri tüm yabancı para birimleri karşısında yeniden belirlenmiştir.

DEVELÜASYON

Cumhuriyet tarihinin dördüncü büyük develüasyonu olan bu ayarlama ile Türk lirası ortalama %29.87 oranında düşürülmüştür.

Daha önce; -1946 yılında TL.nın değeri dolar karşısında %112.1 oranında.
- 1958 yılında 9 Eylül gününde TL., dolar karşısında %221 oranında,
- 1970 yılı 10 Ağustos'unda da TL, dolar karşısında %66.6 oranında değer kaybına uğramıştır.

Böylece, 1946 devalüasyonu öncesinde 1 dolar = 132 kuruş iken;
1946 devalüasyonu ile 230 krş.
1958 devalüasyonu ile 900 krş.
1970 devalüasyonu ile 1500 krş.
1970-1977 arası devalüasyonlar 19.25 krş.
1978 arası devalüasyonlar 2500 krş. olmuştur.

8 Mayıs 1978 tarihinde yapılan yeni kur ayarlamasında dolara karşı TL.nın değeri değişmemiş, Alman Markı karşısında %2, İsviçre Frangı karşısında %3, Avusturya Şiling'i karşısında %3,2, Belçika Frangı karşısında %4.1, Hollanda Florini karşısında %4, Fransız frangı karşısında %5, İsveç kronu karşısında %1.9 düşmüş, Kanada doları karşısında da %2 oranında değer kazanmıştır.

İşçi dövizleri için farklı kur uygulaması 1 Mart 1978 tarihinden itibaren kaldırılmıştır. Merkez Bankasınca yayınlanan devalüasyonla ilgili tebliğ aynen şöyledir:

T.C. Merkez Bankası İdare Meclisinden:
Türk ekonomisinde ve Uluslararası para piyasalarında meydana gelen gelişmeler karşısında Bakanlar Kurulu tarafından bu konuda alınan karar uyarınca, Maliye Bakanlığının 20 Haziran 1973 tarih ve 7/6577 sayılı karara istinaden yayınladığı 1 Mart 1978 tarih ve 16 sayılı Tebliği gereğince 1 ABD dolarının paritesi 25 TL. olarak tesbit edilmiştir.

./..

İşçi dövizleri ile ilgili olarak 499 sayılı kanuna göre uygulanmakta olan peşin faiz ödemeli kurlarda herhangi bir değişiklik yapılmadığı cihetle, daha önce çeşitli tebliğlerimizle yayınlanmış bulunan IV. sayılı liste aynen bırakılmıştır. Bundan böyle işçilerimiz de II. sayılı listede yer alan yüksek kur üzerinden dövizlerini bozduracaklar ve böylece tek kur uygulanacaktır.

Son bir yıl içinde Türk lirası dolar karşısında yüzde %42.86 oranında düşürülmüş olmaktadır. 27 Ekim 1976 tarihinde 16.50 TL. olan dolar 1 Mart 1977 tarihinde 17.50 TL.sına, 21 Eylül 1977 tarihinde 19.25 TL. sına çıkarılmıştı. Böylece 1977 mali yılı ile 1978 mali yılı arasındaki yıl içinde devalüasyon oranı %42.86 ya ulaşmıştır.

Son duruma göre 1 Mark = 11.73 TL.sından işlem görmektedir.

Öte yandan 1 Mart devalüasyonunun ardından dış seyahat harcama vergisi ile birlikte yeni turistik döviz satış fiyatları da 1 ABD doları = 38,75 TL, 1 Sterlin = 69.99, 1 Avustralya doları = 38,78-55 TL. olmuştur.

FİYATLAR

1977 ve 1978 yılları, hızı tehlikeli dereceye varan enflâsyon yılları olmuştur.

	1977 Ocak-1978 Ocak arası fiyat artışı	1977 Şubat - 1978 Şubat arası Fiyat artışı
Ankara	%45.3	%46.3
İstanbul	%45.3	%49.5
İzmir	%44.6	%45.8
Adana	%46.1	%47.7
Antalya	44.5	49.6
Bursa	43.8	44.3
Diyarbakır	40.4	39.4
Erzurum	44.0	39.1
Eskişehir	45.9	49.0
Ordu	45.9	51.6
Samsun	45.7	46.1

Görüldüğü gibi %50 civarında bir yıllık fiyat artışı olmuş ve bu artış karşısında reel ücretler 1977 yılında gerilemiştir.

ÜCRETLER

Yıllar	Ortalama Cari Ücret	Fiyat Artışı	Ortalama Reel Ücret
1970	35.32	100	35.32
1971	39.32	119.02	33.04
1972	42.88	137.34	31.95
1973	51.71	156.56	33.03
1974	64.50	193.96	33.25
1975	88.55	235.09	37.67
1976	115.30	276.09	41.76
1977	135.05	347.88	38.82

Görüldüğü gibi 1977 yılında %7 dolayında gerileyen reel ücretler, daha önce de 1971 de %6,5 oranında, 1972 de %3.3 oranında düşmüştü.

Üç partinin ortaklığına dayanan ve birbirinden farklı görüşlere sahip üç partinin eşit olmayan koşullardaki ortaklığına dayanan hükümetler döneminde böyle bir ortaklığın getirdiği zayıflık ve her seçimde azalan oyların endişesile üç yıl boyunca ciddi ekonomik önlemler almaktan çekinmişler, böylece tedbirin zamanında alınmayışı sebebile sorunların ağırlığı daha da artmıştır.

Sonuçta ortaya çıkan çok sayıda ve her biri diğerinden önemli sorunların yan etkileri ile de ekonomik bunalım yaşanmaktadır. Bu bunalımdan çıkılabilmesi için savurganlığın önlenmesi, ihracatın artırılması, tüketim harcamalarının kısılması, üretimin ve yatırımların artırılması, ithalatın kısılması gibi önlemler zorunlu hale gelmiştir.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ
UYUŞMAZLIKLAR

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

Bildiğiniz gibi çift yıllar toplu iş sözleşmelerinin genellikle yenilenme yılları olmaktadır. 1978 de yarım milyondan fazla işçinin toplu sözleşmesinin imzalanmasını beklediği dayanılmaz ve yetişilmez bir süratle artan 1977-1978 fiyatlarının çökerttiği satınalma gücünün artmasını umudettiği önemli bir yıldır.

Bu arada tahkik edilmeden ve bürokratların etkisiyle sandığımız Sayın Başbakan'ın sözleri, çetin bir uğraşı verileceğinin belirtisi olmuştur.

Genel Başkanımızın bu konuda düzenlediği basın toplantısı ile açıkladığı görüşleri tüm yönetim kurulu üyelerinin bildiğini dikkate alarak tekrarlamakta yarar görmüyoruz.

Araştırma büromuz tarafından tesbit edilen 1978 toplu iş sözleşmelerinin kısa bir özetini ileriki müzakereler açısından yardımcı olabilir düşüncesile bir liste halinde aşağıda tetkikinize sunuyoruz.

1 Ocak 1978 - 8 Mayıs 1978 Tarihleri arasında
İmzalanan Toplu Sözleşmeler

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem tazminatı	Diğer
Türk-Metal İşyerinin Adı Bijon Sanayii (İzmir) İşçi Sayısı: 33	1.yıl 62 TL. gündelik 2.yıl 65 TL. " İkramiye Yılda 90 gün üzerinden	Her yıl için 35 gün	1000.- TL. askerlik 1100.- TL. yakacak 1000.- TL. izin ve diğerleri
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Bandırma Yem Fab. İşçi sayısı 90	1.yıl 70.- gündelik 2.yıl 60.- " İkramiye yılda 4 maaş		(bir işçinin brüt aylığı 11 bin TL.ya çıktı.)
Ege Bölgesi Maden İşç.Send. İşyerinin Adı: Soma Çam Linyitleri İşl. İşçi sayısı 198	1.1.978 den itibaren 50.-TL 1.10.1978 " " 50.-TL. İkramiye	Her yıl için 15 TL. kıdem zammı	Grevde geçen 201 gün için günde 35 TL.

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Türkiye Gazeteciler Send.	%100 ile %15 arasında ücret zammı	Kıdem tazminatının 150 bin TL.lik kısmı peşin, kalan kısmı 2 şer aylık bonolar halinde	Bir maaş izin 2000 TL. yakacak
İşyerinin adı Cumhuriyet Gazetesi	İkramiye Her yıl için 5 maaş		
TEKSİF İşyerinin Adı İnkişaf dokuma İşçi sayısı 8	1.yıl 40.- / günlük 2.yıl 40.- / günlük		
Selüloz-İş İşyerinin Adı Kartonsan Kâğıt ve Karton Fabrikası	1.yıl 11 TL./saat üc. 2. " 11 TL./ " " İkramiye yılda 6 maaş	Her yıl için 45 TL.	2750 TL. yakacak 2500 TL. bayram harçlığı
Kauçuk-İş İşyerinin Adı Plastik Plastel İşçi Sayısı 450	A.Dört yılını doldurmayanlar,1.yıl 75 TL.günlük 2.yıl 75 TL. günlük B.Dört yılını dolduranlar 1.yıl: 79 TL.günlük 2.yıl: 75 TL. günlük İkramiye 24 Temmuzda 2000 TL.		2000 TL. yakacak

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Sağlık-İş	75.- TL. günlük	Her yıl için 100 TL. kıdem zammı	3175 TL. giyim 3000 TL. yakacak
İşyerinin Adı Bursa Tıp Fak.	İkramiye Yılda 2 maaş		
Türk Metal	1.Yıl 70 TL.günlük 2.yıl 70 TL. günlük	-	
İşyerinin Adı Döküm Sanayii İşçi Sayısı 70	İkramiye Net 16 bin TL. yıllık ikramiye		
Petrol-İş	1.yıl 45 TL.günlük 2.yıl 50 TL.günlük	1-3 yıl çalışanlar için 35 gün, 3-7 yıl çalışanlar için 40 gün, 7 yıldan fazla çalışanlar için 45 gün	
İşyerinin Adı Kimyevi Maddeler	İkramiye 3,5 maaş yılda		
Petrol-İş	1.yıl:35 TL.günlük 2.yıl:45 TL.günlük	1-5 yıl için 30 gün 5 yıldan yukarı 35 gün	
İşkerinin adı Eyüp Sabri Tuncer(Ank.) İşçi sayısı 23	İkramiye yılda 2 maaş		
Çimse-İş	Yevmiyelere 132 TL.zam ayrıca her kıdem yılı için 15 krş.kıdem zammı (saat)		1000 TL. yakıt.
İşyerinin Adı Arslan Tuğla İşçi sayısı 200	İkramiye yılda 90 işgünü tutarında ayrıca 750.- Bayram ikramiyesi		

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Fruko Meşrubat Fb. Adana İşçi sayısı 127	1.yıl 50 TL.günlük 2.yıl 14 TL. günlük İkramiye 1.yıl 3,5 maaş 2.yıl 4 maaş	Kıdem tazminatına esas olan gün sayısı artırıldı	Yakacak 1500 ve diğer yardımlar
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Ülfet Yağ ve Sabun Fab. İşçi sayısı 383	1 yıl 60 TL.günlük 2.yıl 55 TL. "		
Tekgıda-İş İşyerinin Adı İzmit Fırın İşverenleri Sendikası İşçi sayısı 310	2 yıl için 135 TL.günlük İkramiye Yılda 3 maas		Yakacak 2000.- TL.
Tez Büro-İş İşyerinin adı Çimse-İş Gen.Merk. İşçi sayısı 17	2 yıl için 2900 TL.aylık İkramiye		Yıllık ücretli izinler yasal sürelerden 15 er gün fazla

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Bes-İş Sendikası İşyerinin Adı Kütahya Belediyesi İşçi Sayısı 400	70 TL. gündelik İkramiye		
Çimse-İş Sendikası İşyerinin Adı Ege Seramik İşçi sayısı 130	2 yıl için toplam 120 TL. günlük İkramiye yılda 75 günlük ikramiye		600 TL. izin ödeneği
Yatırım-İş İşyerinin Adı İntur Ltd.	1.yıl 50 TL.günlük 2.yıl 60 TL.günlük 3.yıl 70 TL. günlük		
Petrol-İş İşyerinin Adı British Petrol İşçi sayısı 2200	1.yıl 100.- günlük 2.yıl 112.- günlük İkramiye 1.yıl 7,5 maaş 2.yıl 8 maaş tutarında ikramiye		
Çimse-İş Send. İşyerinin Adı Konya Çimento San. İşçi sayısı 340	1.yıl 725 krş.(saat) 2.yıl 725 krş. (10 krş.kıdem zammı saat)		

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Tekgıda-İş	1.yıl 75 TL. 2.yıl 70 TL.	Her yıl için 35 gün	- ayda 300 TL. mesuliyet zammı - 1000 TL. yakıt
İşyerinin Adı Vitaminli Yem Fab.	İkramiye Yılda 3 maaş		
İşçi Sayısı 18			
Tez Büro-İş Send.	%40 ücret Zammı	İşçinin kendi isteği ile ayrılması halinde de, kıdem zammı	100 TL. yakıt
İşyerinin Adı Esnaf Kefalet Koop. (Ceyhan)	İkramiye		
İşçi Sayısı 15			
Tekgıda-İş	1.yıl 70 TL. 2.yıl 65 TL.		
İşyerinin adı Ulukattal Makarnacılık (İzmir)			
İşçi Sayısı 110			
Çimse-İş	iki yıl için toplam 125 TL. (günlük)	İşçinin kendi isteği ile de ayrılması halinde 30 günlük	850 TL. yakacak
İşyerinin Adı Dev Blok (Turgutlu)			
İşçi sayısı 110			

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Basın-İş İşyerinin Adı Hakimiyet, Savaş, Kurtuluş Gazeteleri, Cenup Postası Basımevi İşçi Sayısı 75	En az ücret 5000 TL. İkramiye		
Sağlık-İş İşyerinin Adı Özel Hastane (Bursa) İşçi Sayısı	1.yıl 45 TL. 2.yıl 30 TL. İkramiye Yılda 3 maaş	Her yıl için 36 gün	Her hizmet yılı için 35 TL. kıdem zammı vs.
Tekgıda-İş İşyerinin Adı METAŞ (Piyale) Makarnacılık İşçi sayısı 500	1.yıl 75 TL.gündelik 2.yıl 90 TL. " İkramiye yılda 3 maaş		
Tekgıda-İş İşyerinin Adı 27 fırın Eskişehir İşçi sayısı 450	170-290 TL.ya kadar yükselen ücret zammı yapıldı. İkramiye Yılda 1000.- TL.		Yılda 2000 yakacak

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Petrol-İş	I.yıl 45 TL. günlük 2.yıl 40 TL. günlük		1500 TL. yakacak
İşyerinin Adı Ege Gübre San.(İzmir)	İkramiye I.yıl 3 maaş 2.yıl 3,5 maaş		
İşçi sayısı 300			

Tekgıda-İş	I.yıl 50 günlük 2.yıl 40.- "		
İşyerinin Adı Antalya Tarım Satış Koop.	İkramiye Yılda 2 maaş		
İşçi sayısı 350			

Çimse-İş	saat ücretlerine 775.krş.		
İşyerinin adı Sümerbank Krom Magnezit Ateş Tuğla fb.(Konya)	İkramiye yılda 4 maaş		
İşçi sayısı 565			

Petrol-İş	I.yıl 45 TL. günlük 2.yıl 60 TL. "		-kıdem zammı her yıl için 100 TL. -1500 TL. yakacak
İşyerinin Adı Ege Gübre (İzmir)	İkramiye 1.yıl 3 maaş 2.yıl 3,5 maaş		
İşçi sayısı 300			

Sendikanın Adı	Ücret Zamrı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Tez Büro-İş İşyerinin adı Tıp Fak. (Adana) İşçi sayısı 26	1.yıl 80 TL. 2.yıl 43 TL. İkramiye		
Deri-İş İşyerinin Adı Derma Deri ve Çınar Konf. İşçi Sayısı	1) Aylık ücretlere 3000.- TL. zam, 2) Aylık ücretlere 2500.- zam İkramiye 1.yıl 62 yevmiye 2.yıl 61 yevmiye	35 gün	
TGS İşyerinin Adı Ekspres Gazetesi Tifset Basın ve Yayın Sanayii İşçi Sayısı 90	1. 1000 TL.ya %70 2. 1000 TL.ya %40 3. 1000 TL.ya %25 sonrakilere %20 İkramiye yılda 4 maaş	-İstifa halinde 35 gün - işten çıkarma halinde 45 gün	
Harp-İş İşyerinin Adı CENTO Gen.Merk. İşçi sayısı 130	1.yıl 1200 TL.aylık 2.yıl zamlı maaşlara ayrıca %20 zam İkramiye yılda 2 maaş	1.yıl 35 gün 2.yıl 40 gün	-Fazla mesai %75 zamlı -Gece mesaisi %30 zamlı -1000.- TL. yakacak
Genel-İş İşyerinin adı Erciyes ve Kuşçu Belediyeleri	iki yıl için toplam 1700 TL. zam İkramiye		Her kıdem yılı için 30.- TL. zam

SendikanınAdı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Deri-İş İşyerinin Adı Toper Deri (İstanbul) İşçi sayısı 55	1.yıl:65 TL.günlük 2.yıl:65 TL.günlük İkramiye 142 gündelik tutarında		1500 TL. yakacak
Çimse-İş İşyerinin adı İstanbul Porselen İşçi sayısı 852	1. ve 2.yıl 7 şer TL. saat ücrete zamm İkramiye yılda 3 maaş ikramiye		
Çimse-İş İşyerinin adı Kor Ateş Tuğla Kemerburgaz	1.ve 2. yıl 66 TL.		-Kıdem yılına göre saat başına 15 krş. -1150 yakacak -1000 TL. bayram
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Tamek Gıda San.A.Ş.(Bursa)	1.yıl saat ücretlerine 5 TL., 2.yıl 6.- TL. İkramiye Yılda 3 maaş		600- 1000.- TL. arasında değişen Öğr.Yard.
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Domsan Konserve San.(Bursa)	1.yıl (saat üc.) 5 TL. 2.yıl (saat üc.) 6 TL. İkramiye Yılda 3 maaş		1200 TL. yakıt vs.

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Tekgıda-İş İşyerinin adı Ayeks Yağ San. İşçi sayısı 200	2 yıllık saat üc.ne toplam 17 TL. zam İkramiye yılda 95 gün		
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Fruko-Tamek Şişeleme Fb. İşçi sayısı 60	İki yıllık saat üc.ne 15.50 TL. zam		
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Fruko Tamer (Orta Anadolu) İşçi sayısı 163	1.yıl 11.- (saat üc.) 2.yıl 12.50 (saat üc.) İkramiye yılda 3 maaş		
Tekgıda-İş İşyerinin adı Kanatlı Un Sanayii İşçi sayısı 50	günlük ücretlere 2 yıl için toplam 130 TL. Zam İkramiye yılda 2,5 maaş		
Tekgıda-İş İşyerinin adı Beytaş Karacabey Gıda San. İşçi sayısı 50	İki yıl için saat üc.ne toplam 10 TL. zam İkramiye 1.yıl 1 maaş 2.yıl 2 maaş 3 maaş		

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Petrol-İş İşyerinin Adı Pe-Re-Ja (İstanbul) İşçi sayısı 155	Saat ücretine 1.yıl 10 2.yıl 11 İkramiye yılda 4 maaş		
Petrol-İş İşyerinin Adı Halil Burton Fab.(D.Bakır) İşçi sayısı	1.yıl 115 TL. gündelik 2. yıl 125 TL. " İkramiye 9 maaş ikramiye		
Tezbüro-İş İşyerinin Adı Türk-İş (Ankara)	Asgari Üc.6000.-TL. Tavan Üc. 11000.-TL. İkramiye Yılda 4 maaş		
Çimse-İş İşyerinin Adı Yeşilova Tuğla-Adana İşçi sayısı 114	1.yıl 60 TL.günlük 2.yıl 40 TL.günlük		
Çimse-İş İşyerinin Adı Özgür Aternit (Adana) İşçi Sayısı 150	1.yıl 60.- TL.günlük 2.yıl 55.- TL.günlük		
Teksif İşyerinin Adı Isparta ve Havalisi Tekstil işv.send. İşçi sayısı 288	1.yıl kademeli 140.- (günlük) 2.yıl 43.- (günlük)		Yılda bir defa kıdem teşvik yardımı

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
T.Genel-İş İşyerinin Adı Pasinler Belediyesi İşçi Sayısı 60			
Oleyis-İş İşyerinin Adı Yurtlar ve Krediler Gen.Müdr. İşçi Sayısı 1400	Aylık 3000.- TI. İkramiye	Her yıl net 750.- TL.	Birinci yıl:3500.- " " :4000.- Giyecek
T.Genel-İş İşyerinin Adı Çan Belediyesi İşçi Sayısı 72	1.yıl 50 günlük 2.yıl 30 günlük		
Petrol-İş İşyerinin adı Pürsan Petrol Ürünleri Sanayii (Gölcük) İşçi sayısı 30	1.yıl 4 TL.,saat üc. 2.yıl 5 TL., " " İkramiye 4 maaş	Kıdem yılına göre 40-45-50	2000 TL.yakacak
Petrol-İş İşyerinin Adı Mustafa Nevzat İşçi sayısı	1.yıl 95 günlük 2.yıl 100 günlük İkramiye		

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Petrol-İş İşyerinin Adı Alkim,Alkalik (İzmir) İşçi sayısı	1.yıl 50.- TL. günlük 2.yıl 50.- TL. günlük İkramiye yılda 3 maaş		
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Antbirlik(Antalya) İşçi sayısı 350	1.yıl 50 TL. 2.yıl 40 TL. İkramiye yılda 2 maaş	Her yıl için 20 TL.kıdem zammına ek.	
Teksif İşyerinin Adı Isparta Havalisi Tekstil İşv. S. İşçi Sayısı 288	1.yıl 135 TL. 2.yıl 140 TL.		
Basın-İş İşyerinin Adı İ.Ü.Fen Fak.Matbaası İşçi Sayısı 18	1.yıl 75 TL. 2.yıl 55 TL. İkramiye	Kendi çıkarsa 50 gün çıkarılırsa 75 gün kıdem tazminatı.	
Büro-İş İşyerinin Adı Türk-İş Yapı Koop. İşçi Sayısı	Ücretler kademeli olarak ayarlandı. İkramiye yılda 2 maaş		
Tez Büro-İş İşyerinin Adı Ceyhan Esnaf Kefalet Koop.	Brüt ücrete 1.ve 2. yıllar %20 İkramiye yılda 2 maaş		1000 TL. yakacak

Sendikanın Adı	Ücret zammı	Kıdem tazminatı	Diğer
Tez Büro-İş İşyerininAdı Amerikan Kız L.İzmir İşçi sayısı	Günlük 35.- TL. İkramiye 2 maaş		1000.- TL. yakacak
Tez Büro-İş İşyerinin Adı İl Özel İdaresi (Aydın)	1500 TL. İkramiye 2 maaş	Heryıl için 50.- Kıdem Tazminatı	
Tekgıda-İş İşyerinin Adı Tütün İşl.(İzmir)	Gündeliklere 60.- Zam		
Haber-İş İşyerinin Adı PTT Gen.Müd. İşçi Sayısı 4.000	1.yıl 92 TL.Günlük 2.yıl 110 TL. " 3.yıl 101 TL. "	Her yıl için 32 gün	70-260 TL.günlük ücret tutarı üzerinden teşvik primi.
Türk Metal Send. İşyerinin adı Milli Eğ.Bak.Ders Araçları Yapım M. Ankara İşçi sayısı 600	1.yıl 100 TL. günlük 2.yıl 130 TL. " İkramiye yılda 3 maaş	10 yıllıklara 30 15 " 40 20 " 50 yevmiye tutarında kıdem teşvik ikramiyesi	Kooperatife üye olanlara 15.000 TL.mesken kredisi
Tez Büro-İş İşyerinin Adı Has Pazarlama A.Ş. İşçi Sayısı 70	1.yıl 80.- 2.yıl 88.- İkramiye yılda 4 maaş		- 1500 TL.yakacak - Bayramlarda 500 TL. Erzak

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
Tez Büro-İş İşyerinin Adı Soma-Garp Linyitleri İşl.(Büro çalışanları)	2 yıl için 3000.- TL. İkramiye yılda 3 maaş	Her yıl için 30 gün	
Tez Büro-İş İşyerinin Adı Meysu Ege Tems. (İzmir) İşçi sayısı 25	1500.- TL. aylık zam İkramiye yılda 3 maaş	Her yıl için 30 gün	
Ağaç-İş İşyerinin Adı Termodin Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. İşçi sayısı	İki yıl için 140.- İkramiye 2 maaş	İhbar süreleri 15 er gün artırıldı	1500 TL. yakacak
Türk Metal İşyerinin Adı Gürmal Valf Sanayii Ereğli/Karamürsel	I.yıl 12.- günlük 2.yıl 13.- günlük İkramiye Yılda 5 maaş	Kıdem zammında saat ücretlerine 50.- Ek. 45 gün kıdem tazminatı	
Tez Büro-İş İşyerinin Adı Gima/Ankara	Kademeli zam		
Maden Fed. İşyerinin Adı Arafa Kömür Madenleri İşçi Sayısı 52	1.yıl 50.- TL. günlük 2.yıl 60.- TL. günlük İkramiye yılda 1 maaş		

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğer
T.Genel İş İşyerinin adı Çan Belediyesi İşçi Sayısı 72	1.yıl 50 TL. günlük 2. yıl 30 TL. "		
T.Genel İş İşyerinin Adı Ağrı Belediyesi İşçi Sayısı 10	1.yıl 30 TL.günlük 2.yıl 50 TL.günlük		
Batı Anadolu Bes-İş İşyerinin Adı Kemalpaşa Belediyesi	1.Yıl 30.- günlük 2.yıl 80.- günlük		
Batı Anadolu Bes-İş İşyerinin Adı Dikili Belediyesi	1.yıl 40.- TL. günlük 2.yıl 50.- TL. günlük		İş kazalarında kanuni mirasçılarına 10 bin TL. tazminat.
Türk Metal İşyerinin Adı Girmal/Karamursel İşçi sayısı 224	1.yıl 12 krş.(saat üc) 2.yıl 13 " " İkramiye iki yılda 10 maaş		

Sendikanın Adı	Ücret Zammı	Kıdem Tazminatı	Diğerleri
Teksif İşyerinin adı Aksu İplik Fab. İşçi sayısı 660	1.yıl: 10 TL. günlük 2.yıl: 10 TL. günlük	Her yıl için 60.gün	
Teksif İşyerinin Adı KORDSA Kord bezi Fab. İşçi sayısı 350	1.yıl: 75 günlük 2.yıl: 75 " İkramiye yılda 6 maaş		
Yol-İş İşyerinin Adı: 1- İnşaat Tim.Tic.Kütahya İşçi Sayısı: 100 2- Aksa İnşaat (Ergani) İşçi Sayısı: 250 3- Çimtaş (Gebze) İşçi sayısı: 250 4- SATEK (Bursa) İşçi sayısı: 250	Ücretlere 10 TL. İkramiye: Yılda 2 maaş		

PERSONEL TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Sayın Yönetim Kurulu Üyeleri,

Türk-İş'in personeli ile yapılmış bulunan toplu iş sözleşmesi, bilindiği gibi bundan önceki Yönetim Kurulu toplantısını takibeden günlerde süresini doldurmuş idi.

Yeni sözleşmenin yürütülmesi ile ilgili Yönetim Kurulu kararı ise kendi arasından seçilen beş kişilik bir heyete yetki verilmesi şeklinde olmuştu.

Anılan heyeti oluşturan Vahap Güvenç, Şerafettin Akova, Sabri Işık, İsmail Özkan ve Binali Yağışan ile Tez Büro-İş Sendikası arasında toplu iş sözleşmesi görüşmeleri başlamıştır.

Ancak, heyet sözcülüğüne Vahap Güvenç seçilerek diğer üyelerin kendisine yetki vermesi üzerine ilkini takibeden görüşmeler yalnız Vahap Güvenç ile devam etmiştir.

Sözleşme müzakereleri arada bir akamete uğramış olmakla birlikte normal bir düzeyde sürmüş ve 28 Mart 1978 günü tüm maddeleri tamamlanmıştır.

Anlaşmaya varılmış olan metne göre; ücretler ve (yakacak, yemek, vasıta, çocuk parası, gibi) sosyal yardımlarla birlikte Müdürden-müstahdeme her çalışana net 2400.- TL. civarında (vergili) artış sağlanmıştır.

Bunun dışında 2000.- TL. olan giyim parası tüm personel için 3500 TL. na çıkartılmış.

Kıdem zammı 75.- TL.sından 100.- TL.sına çıkmış ve bir de bir maaş tutarında yıllık izin gideri eklenmiştir.

Sözleşme iki yıl süre için (1.3.1978 - 1.3.1980) imzalanmış ancak, ikinci yıl zammı, araya 11. Türk-İş Genel Kurulu girdiği ve yeni yönetimi bağlamamak için konulmayarak genel kurulda tesbit edilecek yönetici ücretleri ve aidatlara göre işverence bir eklenti yapılacağı ifade edilmiştir.

Anılan toplu iş sözleşmesi, sürekli olarak personelle temas kurulması

./..

şeklinde yürütülmüş ancak son anda işçi ve işveren tarafından yapılan bazı itirazlar nedeniyle imzası tekemmül ettirilememiştir. Bu konuda fazlaca bir pürüz bulunmamakla birlikte İcra Kurulu üyelerinin seyahatte bulunmaları veya araya önemli diğer konuların girmesi yüzünden bu pürüzleri gideracek görüşme fırsatı bulunamamıştır. Kısa bir süre içinde, muhtemelen raporun yazılması ile Yönetim Kurulu toplantısı arasındaki süre içinde imza formalitesinin tamamlanabileceğini ummaktayız.

DÖRDÜNCÜ BEŞ YILLIK PLAN DEVRESİNE AİT
1978 YILI PROGRAMI

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

Yeni hükümetin hazırladığı 1978 yılı programı 16 Nisan 1978 tarih ve 16261 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe konulmuştur. Bu uygulama programının tamamı üzerinde görüş bildirmek ve bunu raporumuza almak kapsamlı bir çalışmayı gerektirmektedir. Kısa zamanda bu sonuca ulaşabilmek mümkün olmadığına göre, program hakkındaki genel görüşümüzü daha sonraya bırakarak önemli bulduğumuz birkaç nokta üzerinde durmak isteriz.

Ekonomik Hedefler:

1978 yılı programına göre bu yıl içinde yapılacak uygulamada gayrisafi millî hasıla için yüzde 6,1 oranında artış hedef alınmıştır. Toplam kaynağın yüzde 22,6'sı yatırımlar için ayrılmıştır. Bu yeterli değildir. Bu oran 202 milyar lira tutmaktadır. Geriye kalan 77,4 oranındaki 691 milyar lira ise tüketim için kullanılacaktır.

1978 programının, Türk ekonomisinin içinde bulunduğu güçlükler gözönünde bulundurularak hazırlandığı ve hedeflerin bu esasa göre tesbit edildiği belirlenmektedir.

Programın düşünüldüğü gibi gerçekleşebilmesi için iyi bir para ve kredi politikası uygulanması, ekonomide iç tasarruflar konusuna önem verilmesi, döviz girdilerimizi artıracak ve dövizde tasarruf sağlayacak önlemlerin alınması, kısa vadeli hedefler yerine uzun vadeli hedeflerin gözetilmesi gereklidir. Ayrıca fiatların artış hızını mümkün olduğu kadar yavaşlatmanın amaç olarak benimsenmesi, bu amaç doğrultusunda çalışmaların sürdürülmesi şarttır.

Diğer taraftan yatırımlarda alışkanlık haline getirilen gecikmelerin programları hedeflerinden saptırdığı ve çıkmazlara sürüklediği geçmiş denemelerle bilinmektedir. Bu itibarla gecikmeye neden olan tüm etkenler gözönünde bulundurularak yatırımlar sağlam kaynaklara dayandırılmalıdır.

İstihdam:

İstihdam sorununun Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânı döneminde sanayinin gelişmesine bağlandığı ve sanayide gelişme sağlandıkça istihdamın ./..

uzun dönemde gerçekleşeceği hesaplanmıştı. Hedef alınan bu uzun dönemli çözüm gerçekleşememiş, sanayide istenen hedefe varılamamış ve böylece istihdam konusu daha büyük bir sorun olarak büyütülmüştür. Yurt dışına işçi gönderilmesinin de olumsuz etkiler yarattığı 1978 programında belirtilmektedir.

Türk-İş, öteden beri önce sınai kalkınma ve dolayısıyle istihdam imkânının yaratılması fikrini benimsememiştir. Dördüncü Beş Yıllık Plâna istihdamın başta gelen hedef olarak alınması için gerekli mücadele verilmiş ve bu sağlanmıştır. Bizim görüşümüze göre, istihdam imkânı daha fazla olan yatırımlara öncelik verilmeli, sınai kalkınma ile istihdam sorunu birlikte çözüme ulaştırılmalıdır.

1978 Programında da istihdamın temel hedef olarak seçilmiş olduğu açıklıkla ifade edilmelidir. Plândaki ifadelerin, programda da aynen tekrarlanmamış olması bir eksikliktir.

Madencilik:

1978 Programında linyit, demir cevheri, bor tuzları, krom, radyoaktif mineraller, fosfat kayası, manyezit, manganez ve volfram kaynakları üzerinde verilmiş tüm hakların yasal düzenlemelerle kamuya devredileceği ve kamu kuruluşlarınca işletileceği belirlenmiştir.

Bilindiği gibi Türk-İş öteden beri madenlerin devletleştirilmesini istemiş ve bunu raporlarında, bildirilerinde, muhtıralarında çeşitli kez tekrar etmiştir. 1978 Programında Konfederasyonumuzun bu görüşüne yaklaşılmış olması sevindiricidir. Ancak her zaman belirttiğimiz bir endişeyi tekrar ederek, programın kâğıt üzerinde kalmadan bu konuda etkinlikle ve gecikmeden uygulamaya geçilmesini bekliyoruz.

Madencilik alanında ülkemiz potansiyelinin tam olarak saptanması, pazarlama fırsatlarının aranarak değerlendirilmesi, ülkemiz rezervlerinin gerçekçi bir biçimde tesbiti gereklidir. Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün günümüz koşullarına ve ileri teknolojik bir niteliğe kavuşturulması açısından ciddi ve hızlı bir çalışmaya yer verilmelidir.

Önümüzdeki 20 yıllık deneme için arama, işletme, üretim ve tüketim gibi tüm aşamaları kapsayan KÖMÜR ANA PLANI yapılmasının kararlaştırılması isabetli bir davranıştır. Bu konudaki çalışmaların derhal başlatılması, gecikmelerden sakınılması halinde istenen hedefin gerçekleşmemesi için hiç bir neden yoktur.

./..

Enerji:

Programda enerji üretiminin hızla artan enerji talebini karşılayacak bir düzeye ulaştırılması için enerji sektörü, birinci öncelikli sektör olarak kabul edilmiştir. Enerji kısıtlamalarının özellikle imalât sanayiinde yaptığı önemli kayıplar kabul edilmekte ve bunun yarattığı sınai dar boğazını aşacak önlemlerin getirileceği belirtilmektedir. Bu arada ithale dayalı enerji kaynaklarının kullanımında yeni düzenlemeler getirileceği anlaşılmaktadır.

Enerji sorununun ülkemizin başta gelen bir problemi olduğunu artık herkes idrak etmiştir. Türk-İş'in fırsat buldukça bu konuya değinmesinin ve buna hükümete sunulan muhtırada özellikle yer vermesinin sebepsiz olmadığı ortadadır. Enerji ile ilgili engellerin aşılabilmesi gerçekçi programların uygulanabilmesi ile mümkündür. Aksi halde kâğıt üzerinde gösterilecek mükemmel hedefler gene kâğıt üzerinde kalmaya mahkûm olur.

Konfederasyonumuz, Türkiyede "Genel Enerji Plânı" ihdasından sık sık söz etmektedir. 1978 Programında böyle bir plâna gerek duyulmadığı görülmektedir. Oysa kalkınmanın en büyük engeli olarak gördüğümüz, enerji darlığını ancak böyle bir plânın varlığı ile yenebiliriz.

Enerji açığını kapatabilmek için, enerji ile ilgili kurumlar arasında işbirliği ve ilişkiler belirlenmeli, kısa, orta ve uzun vadeli üretim kaynakları projelendirilmeli, personel politikası yeniden gözden geçirilmeli ve işçilerin yönetime yaygın bir şekilde katılmaları sağlanmalıdır.

Çalışma:

1978 Programında sendikalı işçi sayısı 1976 yılı esas alınarak 2 milyon civarında tahmin edilmiştir. Bu rakkam, Konfederasyonumuzun aynı yıl için belirlediği 2.266.797 rakkamına yakın bir ifadedir. Bir bakıma Türk-İş'in tesbitlerinin doğruluğunu kanıtlar niteliktedir.

1976 yılındaki toplam 1779 toplu iş sözleşmesinin 613'ü kamu, 1166'sı ise özel kesimde imzalanmıştır. Sözleşmeler sırasında anlaşmazlık sonucu 1975 yılında ortalama grev süresi 48, 1976 yılında 96 güne ulaşmıştır. Yani tam %100 artış olmuştur.

Çalışma hayatı ile ilgili olarak getirilmek istenen önlemleri kısaca özetleyebiliriz:

- Sözleşmelerle ilgili ekonomik ve malî analizleri yapmak, bu alandaki gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve gerekli bilgileri sağlamak üzere Çalışma Bakanlığı İşveren-İşçi İlişkileri Dairesi etkin bir ./..

biçimde faaliyete geçirilecektir. Ücret, toplu iş sözleşmeleri, grevler ve sendikalara ilişkin konular işkolları ve bölgelere göre toplanacak ve bu sistem geliştirilerek sürekli yayınlanması sağlanacaktır.

- Tarım-İş Tasarısı 1978 yılında yasalaşacaktır.

- Yurt dışındaki işçilerin sorunları ve bu sorunların çözümünde gerekli mali kaynaklar belirlenecek, öncelikle çözümlenmesi gerekenler tesbit edilecektir.

- İşçi-Memur ayırımı sorununa memurların örgütlenmesini de kapsayacak biçimde çözüm getirecek çalışmalar program dönemi içinde tamamlanacaktır.

- Yönetime katılmaya ilişkin yasal düzenlemeler ve model çalışmaları program dönemi içinde sonuçlandırılacaktır.

- Kıdem tazminatının aksayan yönleri işsizlik sigortasıyla birlikte ele alınarak düzenlenecektir.

Programda belirlenen bu hedeflerden işçi-memur ayırımı konusunun hükümetçe çözümlenip çok kısa zamanda sonuçlandırılabileceği kanısındayız. Bu düşünce ile Başbakana yaptığımız başvurmanın kısa zamanda olumlu bir çözüme ulaştırılmasını bekliyoruz. Geçmiş hükümet döneminde başlayan bu çalışmaların daha fazla sürüncemede bırakılmaması, işçilerin tedirginlikten kurtarılması gereklidir.

Diğer taraftan yönetime katılma ile ilgili olarak Başbakana gönderdiğimiz bir mektubu raporumuzun başka bir bölümünde bilgilerinize sunuyoruz. Bu konunun da kısa zamanda aydınlığa kavuşturulacağını umuyoruz.

Programda sözü edilen Tarım-İş Kanunu Tasarısı ve diğer yasal düzenlemelerle ilgili olarak Mevzuat Komisyonumuzun çalışmaları devam etmektedir. Konular son şeklini aldıkça Yönetim Kurulumuza gerekli bilgiler verilecektir.

Sosyal Güvenlik:

1978 Programına göre sosyal güvenliğin yaygınlaştırılması için başlangıç çalışmaları yapılması öngörülmektedir. Özellikle mevcut sosyal güvenlik kuruluşlarının çoğaltılmasından kaçınılacağı ve mevcut kuruluşların Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde birleştirilmesi için çalışmalar yapılacağı belirtilmektedir. Bu arada sayıları 65000'i bulan özel sigorta sandıklarına tabi olanların Sosyal Güvenlik Bakanlığına

./..

bağlanması için çaba gösterileceği anlaşılmaktadır.

Programda tüm emekli, dul ve yetim aylıklarının artırılacağı, özel ilgiye muhtaç sakat ve özürlü vatandaşlar için Mesleki Rehabilitasyon Merkezi kurularak hizmete açılacağı, yurt dışındaki işçilerin sosyal güvenlik haklarının istenen düzeye çıkarılacağı, korunmaya muhtaç çocukların ihtiyaçlarını karşılayacak girişimlerde bulunulacağı ayrıca ifade edilmektedir. Programda yeterli sosyal güvenceye kavuşmamış olan tarım işçileri ile ilgili yeni bir gelişme yer almamıştır. Bu bir eksikliktir.

Dördüncü Beş Yıllık Plânda olduğu gibi, uygulama programında sosyal güvenlik yönünden Türk-İş görüşlerine uygun çözümlerin geniş ölçüde yer aldığı görülmektedir. Ancak daha önce de belirttiğimiz gibi, uygulama önemlidir. Kısa zamanda ve 1978 yılı içinde yapılacağı ifade edilen her hizmetin 1979 yılına taşmaması lâzımdır. 1965 yılında hizmet akdine göre çalışanların sosyal güvenlik kapsamına alınması yasalaştığı halde, yasayı tek işçiye uygulamak için yedi yıl beklenmiştir. Eş ve çocukların hastalık sigortasından yararlanması ise sekiz yılda tamamlanabilmiştir. Geçmişteki aksamalardan ders alınarak yeni gecikmelere fırsat verilmemesi gerekir.

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

1978 Programının bazı bölümlerini önemli gördüğümüz kısa açıklamalarla bilgilerinize sunmuş bulunuyoruz. Program, bunların dışında konut, adalet, eğitim, para ve kredi politikası, ihracat ve ithalâtla ilgili önlemler ve tüm ülke sorunları ile ilgili yeni düzenlemeler getirmektedir. Bu düzenlemelerle ilgili görüşlerimizi ayrıca günü geldikçe teşkilâtımıza ve ilgililere duyuracağımız tabiidir. Bunu yaparken Türk-İş ilkelerinden yararlanacak ve sorunların o doğrultuda çözüme ulaşması için gayret gösterilecektir.

MEVZUAT ÇALIŞMALARI

1-) TARIM VE ORMAN İŞ KANUNU

Çalışma Bakanlığı, 16.2.1978 tarihli ve 1728 sayılı yazı ile, Bakanlıkca daha önce hazırlanmış olan Tarım ve Orman İş Kanunu taslağını Konfederasyonumuza göndermiş ve taslak hakkında Konfederasyonumuzun görüşünü istemiştir.

Konfederasyonumuz, Çalışma Bakanlığınca hazırlanmış olan kanun taslağını incelemiş ve gerek taslağın tümü gerekse maddeleri hakkındaki görüşlerini Tarım-İş Sendikasıyla birlikte tesbit ederek; 3 Mart 1978 günlü ve 643-12/25 sayılı yazı ekinde görüş raporunu Bakanlığa göndermiştir.

Ayrıca, bu yasanın çalışma hayatında arzettiği büyük önem nedeniyle bir an önce yasalaşmasının sağlanması ve TBMM'ndeki görüşmelerde Konfederasyonumuzun görüşlerine yer verilmesini temin için Görüş raporumuz ayrı ayrı dosyalar halinde, 9 Mart 1978 tarihinde, Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığına, bu Komisyonda görevli bulunan 20 milletvekiline elden gönderilmiştir.

Anılan yasa hakkında görüş belirlenirken de, tarım ve orman kesiminde çalışan işçilerin çalışma koşullarını düzenleyecek olan bu yasanın mevcut iş yasasına paralellik sağlanması, bu işkollarında üyemiz kuruluşlarca yapılmış toplu iş sözleşmesi hükümleri ile sağlanmış hak ve menfaatlerin mahfuz tutulduğunun yasada belirlenmesi, işçilerin sendikalaşma özgürlüklerini dolaylı yollardan kısıtlayan hükümlerin yasadan çıkartılması, tarımsal faaliyetlerin özelliği nedeni ile bu güne kadar uygulamada görülen ve işçinin sömürülmesi sonucunu doğuran aracı ve elçilik müesseselerinin yasa düzenlemesi ile engellenmesi, işçi alınmasında, çalışma saatlerinin tesbitinde, taban ücretlerinin belirlenmesinde, hizmet sürelerinin hesabında da mahalli komisyonlar değil, genel hükümlerin cari kılınması esaslarına dikkat edilmiştir.

Yasa Tasarısının üzerinde devam edecek bundan sonraki çalışmalarda da gerekli takip görevi yapılacaktır.

2-) Yurt Dışında Çalışan Türk İşçilerinin Emeklilik Durumu:

Yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın emeklilikleri ile ilgili olarak Hükümet tarafından hazırlanmış bulunan Kanun Tasarısı hakkında Konfederasyonumuz, görüşlerini rapor halinde hazırlamış ve İşçi Milletvekili

./..

temsilde en çok üyeye sahip işçi teşekkülü kuralına azami riayet edilmesi, Kurum yönetici kadrosunun oluşmasında demokratik kurallara riayet ve temsilde işçi kesiminin ağırlık taşıması, Kurumda istihdam edilen elemanların hukuki statülerinin işçi olması gibi Türk-İş ilkeleri doğrultusunda hareket edilmiştir.

Daha sonra aynı konuda Sosyal Güvenlik Bakanlığınca bir tasarı hazırlandığı ve bu Tasarı ile İşçi Emeklilerinin Kurumda temsil edilmelerinin sağlanmak istendiği, mal varlığının Devlet Tasarrufuna bırakılmak istendiği, emekli işçilere mesken kredisi verilmesi öngörüldüğü öğrenilmiştir.

4-) 506 sayılı Kanun Değişikliği:
506 sayılı yasanın muhtelif maddelerinin tadili için ayrı ayrı hazırlanan ve çeşitli Milletvekilleri ile hükümet tarafından verilen tasarılar hakkında, her Tasarı için ayrı ayrı görüş hazırlanmış ve Konfederasyonumuzun görüşü Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığına yazılı olarak intikal ettirilmiş ayrıca, bu tasarıların Komisyonda görüşülmesi sırasında İcra Kurulumuzdan bir üye ile birlikte Konfederasyonumuzun Sosyal güvenlik uzmanı toplantılara katılarak görüşümüz istikametinde talep ve gerekçelerimizi dile getirmişlerdir.

5-) Devletçe İşletilecek Madenler Hakkında Kanun:
Hükümetçe hazırlanan ve görüş istemiyle Konfederasyonumuza gönderilen "Devletçe işletilecek Madenler Hakkında Kanun Tasarısı" üzerinde, Türk-İş görüşü hazırlanmadan önce, ilgileri nedeniyle taslak Maden Federasyonuna gönderilmiş ve belli bir süre içinde Taslak hakkındaki görüş ve önerileri istenmiştir.

Maden Federasyonundan gelen teklif ve görüşlerde dikkate alınarak Konfederasyonumuz Görüş raporunu hazırlamış ve yazı ile TBMM. Enerji Komisyonu Başkanlığına gönderilmiştir.

Bu konuda hazırlanan görüş raporunda, Madenlerin sınıflandırılması madenlerin Devlete devredilmesi yönünden bölgelerin sıralanması, ruhsat ve işletme hakkının geri alınmasında sürenin zaman olarak belirlenmesi, devir işleminden sonra eski işçilerin hak ve menfaatleri ile alacaklarının Devletçe teminata kavuşturulması, gibi konulara yer verilmiştir.

6-) Vergi Kanunları:
Hükümetce hazırlanmış olan ve bu günlerde kamu oyunu birinci derecede ilgilendiren Vergi Kanunlarının değiştirilmesi ve yeni önlemler alınması ile ilgili yasa tasarıları, konunun önemine binaen Daimi Mevzuat ./..

Komisyonunca da ele alınmış, Teknik komite çalışmalarında konu ile ilgili ve özellikle "Asgari Geçim İndirimi" konusunda öneriler tesbit edilmiş, vergilerin tahsilinde vergi kaybını önleyecek tedbirlerin daha da etkin hale getirilmesi, ücretlerin vergilendirilmesinde bugüne kadar aleyhte olan uygulamanın dengeleştirilmesi, dolaylı yollardan ücretlilerin vergi yükünün artırılması yolunu açan tasarı hükümlerinin düzeltilmesi, genel anlamda vergi adaletinin sağlanması gibi konular işlenmiştir.

Bunun yanı sıra daha ilmi bir çalışma yapma ihtiyacı duyularak bu konuda otorite sayılacak uzman ve ilim adamlarına görüş hazırlatılmıştır. Bu hazırlığın bir kez daha gözden geçirilmesi ve sendikaların düşüncelerinin de alınması için 11 Mayıs 1978 Perşembe günü saat 14.00 de bir toplantı düzenlenmiş ve bu toplantıya katılanlarla konu istişare edilmiştir.

7-) Kanun Hükmünde Kararname:

"Kamu yönetiminde ve Harcamalarında Etkinlik ve Verimliliği Sağlamak ve Savurganlığı Önlemek Amacıyla Alınacak Ekonomik ve Mali Önlemler Hakkında Yetki Kanun Tasarısı" Başbakanlık tarafından 27.2.1978 günü Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur.

Bu Tasarının (H) bendinde, 4792 sayılı Kanunun 20. maddesiyle ilgili değişiklik de yer almaktadır. Bu istemin ilişkin gerekçesinde, Sosyal Sigortalar Kurumunun elindeki fonlarının, gerek hazinenin nakit gereksinmesinin giderilmesinde, gerekse KİT'lerin finansmanlarının sağlanmasında yeni kararlar almaya Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi istenmektedir.

Bu suretle, Devlet dilediği takdirde Kurum fonlarını kullanabilecektir. Böyle bir tasarruf, esasen tam anlamı ile verimliliğe yöneltilememiş olan ve kendi gereksinmelerine cevap veremeyen Kurum kaynaklarının tamamen kurutulması sonucunu doğurabilecektir. Devletin bir kuruşu dahi bulunmayan ve tamamı işçilerin ödediği pirimlerden oluşan Kurum fonunun devletçe kullanılmasını isteyebilmenin hiçbir hakkı ve hukuki gerekçesi olamaz. Konfederasyonumuz, Hükümetin, işçilerin yarınlarını garantiye almak uğrunda büyük fedakârlıklarla oluşturdukları ve sosyal güvencelerinin tek kaynağı olan Kurum fonlarına el uzatmasına asla müsaade etmeyecektir.

Tamamen işçilerin ödediği paralarla oluşan Kurum fonu, yine işçilerin menfaatlerine yönelik ve kendi yönetimleri sonucu alacakları kararlar

./..

istikametinde yatırımlara yöneltilecek ve verimliliği artırıcı her türlü önlemler alınacaktır. Biz hükümetten, bu tür önlemlere engel çıkarmamasını isterken, Hükümetin bu kaynakları kendi Tasarrufu altına almak istemesi gerçekten işçi kesimi bakımından üzüntü ve güvensizlik yaratmaktadır.

Hükümete bu konuda yetki verilmemesi için Konfederasyonumuz her türlü -demokratik kurallar içinde- çare ve tedbire başvurmaktan çekinmeyecektir.

8-) "Türk" ve "Türkiye" adlarının Kullanılması:

Dernekler Kanununun 53 ncü maddesi mesnet gösterilerek, Çalışma Bakanlığınca, sendika tüzüklerinin incelenmesinde, sendikaların isimlerindeki "Türk" ve "Türkiye" ibarelerinin kullanılmasının Bakanlar Kurulunun iznine bağlı olduğu belirtilmekte ve sendikalara, ilk genel kurullarında isimlerindeki "Türk" veya "Türkiye" ibarelerinin çıkarılması yazılı olarak bildirilmekte idi. Hemen her üye kuruluşumuz, bu konuda Çalışma Bakanlığının Tüzükleri incelemesi sırasında güçlüklerle karşı karşıya gelmişti.

Bu sorunun çözümü için Konfederasyonumuz, İçişleri Bakanlığı yetkilileri ile görüştükten sonra, tüm üye kuruluşlarımıza gönderdiği bir yazı ile -İçişleri Bakanlığına yapılacak müracaat dilekçelerini ve kuruluş tüzüklerini istemiş, bunları ikmal ettikten sonra, başta kendisi olmak üzere, tüm üye kuruluşlarımızın isimlerinde "Türk" veya "Türkiye" ibarelerini kullanabilmeleri için Bakanlar Kurulunda izin istihsal edilmesini İçişleri Bakanlığından talep etmiştir.

Bu müracaatımız sonunda, Bakanlar Kurulu, 8 Nisan 1978 tarihli ve 16253 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan, 28.2.1978 tarih ve 7/15:47 sayılı kararı ile, sadece Konfederasyonumuz ve bağlı kuruluşların isimlerinde "Türk" veya "Türkiye" ibarelerini kullanmasına izin vermiştir.

Bakanlar Kurulunun bu İzin Kararı, bir genelge ile tüm üye kuruluşlarımıza ve Çalışma Bakanlığına bildirilmiştir.

Bu suretle, tüzük incelemelerinde Çalışma Bakanlığınca çıkarılan engelin yarattığı sorun tamamen çözümlenmiş bulunmaktadır.

9-) Türk-İş Daimi Mevzuat Komisyonu Çalışmaları:

Türk-İş Yönetim Kurulunca seçilen Daimi Mevzuat Komisyonu üyeleri, yaptıkları toplantılarda, gündemdeki konuların teknik konular olduğu ve

./..

temsil ettikleri sendikaların işleri nedeniyle her toplantıda hazır bulunamama durumu ile karşılaşıldığı gerekçe gösterilerek, gündemdeki konuların ilgili üye kuruluşların görevlendirecekleri teknik personelden oluşacak bir alt komisyon tarafından hazırlanması ve ondan sonra Daimi Mevzuat Komisyonuna getirilmesi kararı almışlardır.

Bu karar uyarınca, Teknik elemanlardan ve uzmanlardan oluşan alt komisyon, Türk-İş Hukuk Müşavirliğinde çalışmalarına başlamış ve gündemdeki konuları, ilgileri yönünden iş bölümü yapmak suretiyle dağıtmış ve her uzman, kendisine verilen konularla ilgili görüşünü yazılı olarak hazırlayıp komisyonun müteakip toplantısına getirmiştir. Bir önceki toplantıda Komisyona verilen ve her üyeye dağıtılan konular, Komisyonun tüm üyelerince incelenip genel görüşme açılmış ve diğer uzmanların teklif ve önerileri tartışılarak gerekli görülmesi halinde konu ile ilgili rapora eklenmiş ya da rapordaki ilgili konular değiştirilmiş böylece, teknik kadro gündemdeki konularla ilgili raporuna son şeklini vermiştir.

Bu sistemle çalışan alt komisyon, bu güne kadar dört toplantı yapmış ve gündemde bulunup ta çeşitli yönleri ile ivedilik ve öncelik taşıyan konularla ilgili görüşlerini tesbit etmiştir. Ancak şu anda gündemde yer alan konular tamamlanmamıştır. Adı geçen komisyon, müteakip toplantısını 17 Mayıs 1978 günü saat 10.00 da Türk-İş binasındayapacak ve bu tür toplantılar, konular tamamlanıncaya kadar devam edecektir.

10-) Serbest İrade Beyanı:

Çalışma Bakanlığı 30.1.1978 tarihli ve 6 sayılı Genelge ile, toplu iş sözleşmesi yapma yetkisine sahip sendikanın belirlenmesi sırasında uygulamada çalışma barışını bozacak olaylarla karşılaşıldığı bu konuda sendikalar tarafından ileri sürülen sahtelik iddialarının yasal engellemelerle incelenemediği bu suretle de Çalışma Bakanlığının yetki tesbitinde beklenen görevi yapamadığı belirtilmek suretiyle bundan böyle, yetki uyuşmazlığının doğması halinde işyerlerinde iş müfettişleri tarafından işçilerin hür iradelerine başvurulmak suretiyle yapılacak durum tesbitine göre yetkili sendikanın saptanacağını açıklamıştır.

Konfederasyonumuz, Çalışma Bakanlığının uygulamak istediği bu yöntemin yasal dayanağı olmadığını, yapılacak işlemlerin yasaya aykırı olacağı için Yargı organlarınca iptal edileceğini, bu sebeple şayet referandum müessesesi yerleştirilmek isteniyorsa bunun yasal düzenlemelerle gerçekleştirilmesinin zorunlu olduğunu yazılı rapor halinde Çalışma Bakanlığına bildirmiştir. ./..

Gerçekten de bu Genelge yönünde yapılan ilk uygulamalarda bile amacın saptırıldığı, işyerlerinde işçinin iradesi değil İş Müfettişlerinin kişisel tercihlerinin hakim kılındığı görülmüştür. Bu örnekler eskiden duyulan endişeleri büsbütün artırmış ve İş Müfettişlerinin keyfi tutumlarına imkân hazırlandığı su yüzüne çıkmıştır.

Nitekim, Yargıtay 9.Hukuk Dairesi, Konfederasyonumuzun önceden rapor ettiği görüş doğrultusunda, 1978/3606-5831 sayılı ve 3.4.1978 tarihli ilâmı ile, Çalışma Bakanlığının 6 sayılı Genelgesi uyarınca yetki tesbiti için başvurulan "irade yoklaması" ya da "durum tesbiti" metodunun 274 ve 275 sayılı yasalara aykırı olduğunu, mevcut yasaların üyelik sıfatının isbatında, üye fişleri ve kayıt defterleri dışında başka yollara başvurulmasının mümkün olamayacağını karara bağlamıştır.

Yargıtay'ın bu kararı ile Çalışma Bakanlığının yasada yer almayan keyfi uygulamaları son bulacaktır.

Konfederasyonumuz Yargıtay 9.Hukuk Dairesinin anılan kararını çoğaltarak bir tamim ekinde tüm teşkilâta göndermek suretiyle, uygulamada yetki saptırılmasına imkân verilmemesini sağlamak istemiştir.

Bütün bunların dışında, yetki tesbit işleminin sağlıklı olması bakımından yasalarımızda gerekli değişiklikler yapılmak suretiyle, işçinin gerçek ve hür iradesine başvurulma yollarının sınırları ile çok açık biçimde ve demokratik kurallarla saptanmasının kaçınılmaz hâl aldığı görüşünü muhafaza etmekteyiz.

11-) Bölge Çalışma Müdürlükleri ve İş Müfettişlerinin Çalışmaları:
Son günlerde sendikal çevrelerde, Bölge Çalışma Müdürlüklerinden ve İş Müfettişlerinden şikâyetlerin yoğunlaşması üzerine Konfederasyonumuz 10.4.1978 günlü ve 78/1333-29 sayılı bir genelge yayınlayarak tüm teşkilâtımızdan, Bölge Çalışma Müdürlüklerinden İş Müfettişlerinden ve İş Güvenliği Müfettişlerinden, çalışma hayatı ile ilgili olarak her türlü şikâyetlerin, mümkünse belgelendirilmek, isim ve yer belirtilmek suretiyle yazılı rapor halinde Konfederasyonumuza bildirilmesini istemiştir.

Üye kuruluşlarımızdan ve bağlı sendika ve şubelerden bu konuda gelen yazılı raporlar tamamlanmak üzeredir.

Konu ile ilgili raporların tamamlanmasından sonra, gelen şikâyet ve dilekler tesbit edilecek, istekler yönünde gerekli kararlar alınarak girişimlerde bulunulacaktır. ./..

12-) Gelir Vergisi Değişiklik Tasarısı ile İlgili Türk-İş I. Önerisi

- Gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde özel indirim olarak belirlenen ayda 2850.- lira, genel indirimle birleştirildiğinde bugün için asgari ücret düzeyini bulmaktadır. Ancak, yeni asgari ücret tesbit edildiğinde bu düzey yetersiz kalacak, bir sonraki tesbitten itibaren de muhtemelen bugünkü düzeyine inecektir. Ve böylece yine vergi yükü, bu gün olduğu gibi işçi ve memur sınıfına yüklenecek ve yine aynı yakınmalara konu olacaktır. Bu sebeple, 78. madde tadilinde özel indirim için "asgari ücret" deyimi kullanılmalıdır. Uzun ömürlü ve gerçekçi bir yaklaşım ancak bu şekilde sağlanmış olacaktır.

- İkinci bir sakınca da, 87. 91. ve 104. maddelerde yer alan fer'i ücret tarifine giren ikramiye, yolluk, fazla mesai gibi ödemeler toplamının 60.000 lirayı aştığı takdirde tümünün ücretle birleştirilmesidir.

Fer'i ücret içine alınan fazla mesai, işverenin talebi üzerine yapılır. Bu konuda işçinin insiyatifi olmadığı gibi günde 8 saatlik mesaisine ilâveten veya bütün hafta çalıştıktan sonra herkes gibi dinleneceği yerde hafta sonunda çalışmasına karşılık ödenen ücrettir. Devletin hazırladığı yasa tasarılarıyla hiç yorulmadan sağlanan kazançlara çok sayıda istisna ve muafiyet getirmişken, işçinin daha çok çalışması karşılığına ortak olması ters bir görünüm taşımaktadır. Öte yandan 60 bin liralık sınır, bugün için bir dereceye kadar makûl sayılsa bile çok kısa bir zaman içinde anlamını yitirecek ve böylece yine başlanan noktaya dönülmüş olunacaktır.

Çok uzun bir aradan sonra yapılmakta olan yeni vergi düzenlemesinde bu derece mantık dışı olunmamalı, yasalar tasarısının birçok yerinde kullanılan asgari ücret burada da hareketlilik sağlıyacak şekilde kullanılmalıdır. Metinde yer alan "60.000 lira", "asgari ücretin yıllık tutarının üç katı" şeklinde değiştirilmeli ve "fer'i ücret bu miktarı aştığı takdirde sadece (yıllık asgari ücret X 3) ü aşan kısmı, ücretle birleştirilmelidir.

- Bir üçüncü nokta da eski kanunun 31.madde 5.bendinde belirtilen "vergiden vergi indirilmesi" tamamen kaldırılarak indirimin matrahtan yapılması için açıklık getirilmesi gereklidir.

İŞÇİ - MEMUR AYIRIMI SORUNU

Tam anlamıyla Kronik bir sorun olan İşçi-Memur ayırımı konusunda, gelmiş geçmiş bütün Hükümetler çözüm vaadinde bulunmuş, ancak bugüne kadar hiçbir şey yapılmamıştır.

Hatırlanacağı gibi bugün iktidarda bulunan Hükümetin Programında da, İŞÇİ-MEMUR AYIRIMINA İVEDİLİKLE ÇÖZÜM GETİRİLECEKTİR paragrafı mevcuttur.

11 Nisan 1978 tarihinde Konfederasyonumuz Genel Merkezini ziyaret eden ve İcra Kurulumuzla görüşme yapan Başbakan Bülent ECEVİT'e, çalışma hayatıyla ilgili olarak sunulan konuların içinde yer alan İŞÇİ-MEMUR AYIRIMI sorunu için şu iki öneri yapılmıştır.

a) 28 Kasım 1976 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan kadrosal ayırım kararında,

gördüğü hizmet itibariyle işçi olanlardan bazıları memur listesine alınmıştır. Bu hatanın mutlak düzeltilmesi gereklidir.

Bu konuda bütün teşkilatımızın görüşü alınarak hazırlanan ve Başbakan dahil 21 ilgili Bakanlığa sunduğumuz TÜRK-İŞ görüş raporu doğrultusunda tashih kararı çıkarılmasına,

b) 28 Kasım 1975 Tarihli Kurumsal ayırım kararının ve
28 Kasım 1976 Tarihli Kadrosal ayırım kararının
TÜRK-İŞ görüş raporundaki tashihler yaptırılarak uygulama'ya konulmasını sağlamak üzere Başbakanlık genelgesinin çıkarılmasına,

Başbakan Bülent ECEVİT'le görüşürken ayrıca uygulamaya başlama tarihinin taşıdığı önemde belirtilmiş ve ilgili 220 bin kişinin beklemekten bunaldığı hatırlatılmıştır.

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

İşçi-Memur ayırımı konusu, TÜRK-İŞ ilke ve amaçlarının tahakkuku bakımından büyük bir önem taşımaktadır.

Sınıf ayrılıklarının derinleşmesi ile sınıf çatışmalarına yol açacak sebepleri ortadan kaldırmayı, sınıflar arasında denge ve barış ve kaynaşma sağlayıcı bir politika izlemeyi. (İlke 5) ./..

Ücrette adalet ve yeknesaklığın sağlanması devlete ait işyerlerinde çeşitli ücret ödemelerinin yarattığı huzursuzluğun giderilmesi konusunda üzerine düşen görevi yerine getirmeyi. (İlke 23)

Tüm çalışanların, toplu sözleşme ve grevli haklarla sendikalaşma özgürlüğüne kavuşması,

TÜRK-İŞ'in ilke ve amaçları arasında yer almaktadır. Bunların sağlanmasını görev bilen İcra Kurulumuz İŞÇİ-MEMUR ayırımı sorununun kesinlikle çözümüne kadar tam bir kararlılık içinde mücadelelerini sürdürecektir.

İŞÇİLERİN YÖNETİME KATILMASI

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

Bilindiği gibi işçilerin geniş ölçüde yönetime katılması, Konfederasyonumuzca öteden beri savunulagelen bir görüştür. Bu görüş, Türk-İş tüzüğünde 6 numaralı ilke olarak şu şekilde yer almıştır:

"Devlet kesiminde aşırı merkeziyetçilik ve siyasi müdahalelerin önlenmesi, işçilerin bütün işyerlerinde yönetime etkili olarak katılması, kârdan ve verim artışından pay almalarının sağlanması konusunda güçlüklerin bertaraf edilmesini sağlamayı Türk-İş başlıca görevleri arasında sayar."

Konfederasyonumuz, yönetime katılma ilkesini yeniden günün konusu etmek zorunluluğunu duymuş ve bununla ilgili olarak Başbakan Sayın Bülent Ecevit'e başvuruda bulunmuştur.

Amacımız, yönetime sembolik değil, etkin bir şekilde katılmanın sağlanması ve bunun yaygınlaştırılmasıdır. Bu amaca yönelik başvurumuzu önemine binaen aşağıda bilgilerinize sunuyoruz.

78/1681-12/4 3 Mayıs 1978

Sayın Bülent ECEVİT
Başbakan
Ankara

Özü: İşçilerin Yönetime Katılması.

Kamu iktisadi kuruluşlarında bürokratik yönetim yerine, demokratik ve verimli işletmecilik yöntemler uygulamak bu kuruluşların "en küçük işyeri biriminden en üst kurullara kadar, kuruluşun tümünü" doğrudan doğruya içinde çalışanlar tarafından yönetimini sağlamak TÜRK-İŞ ilkelerinin arasında yer almaktadır.

440 Sayılı Yasanın 12'nci ve geçici 5'nci maddelerine göre kamu iktisadi teşebbüslerinin bazılarında Yönetim Kurulu işçi üyeleri mevcuttur. Bilindiği gibi Bakanlar Kurulunun 9.9.1966 Gün ve 6/6939 Sayılı kararı ile 10.000'den fazla işçi çalıştıran işyerlerinde ve 5.6.977 gün, 7/792 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla 5.000'den fazla işçi çalıştıran işyerlerinde üst kademe yönetim kurullarına birer işçi temsilci seçilmiş bulunmaktadır. ./..

Bu kuruluşların ülke çapında sayısı henüz onikiyi geçmemiştir. Bu durum karşısında işçinin gerçek anlamda yönetime katıldığı iddia edilemez.

Bu arada halâ 10.000'den fazla işçi çalıştırdığı halde yönetim kurulunda işçi üye bulundurmayan Kurum ve kuruluşlarda vardır. Türkiye Elektrik Kurumu, Çay-Kur bunlardan sadece ikisidir.

Hükümetinizin de benimsediği işçilerin geniş ölçüde yönetime katılması ilkesinin gerçek anlamda uygulanmasını sağlamak üzere gerekli mevzuat çalışmasının yapılmasına emir ve müsaadelerinizi önemle arz ederiz.

Saygılarımızla,

Halil TUNÇ
Genel Başkan

M.Sadık ŞİDE
Genel Sekreter

Not: Konuyla ilgili
olarak hazırlanmış
TÜRK-İŞ görüş raporu ektedir.

İŞÇİNİN YÖNETİME KATILMASI KONUSUNDA TÜRK-İŞ GÖRÜŞÜ

Kamu iktisadi teşebbüslerinin daha etkili bir çalışma düzenine kavuşması için ön görülecek yeniden düzenlemede, bir yandan yeni bürokrasi yaratmaktan, öte yandan da bugünkü düzensizliği sürdürecek tedbirlerden kaçınılmalıdır.

Bütün dünyada Kamu İktisadi Teşebbüslerinin başarısızlıklarının birçok nedenlerinden en ağır basanları, politik müdahale ve kuruluşların artık değer yaratma amacını unutup bürokratlaşmalarıdır. Bu iki önemli sorunun çözümünde en etkin yol, yönetime ve belli bir oranda kâra, personel ve işçileri iştirak ettirmekte bulunmuştur.

Bugün, Türkiye'de iktisadi devlet teşekküllerinde yönetim kurullarına işçiler girebilmekte ama azınlıkta kaldıkları için etkin olamamaktadırlar. Amaç bu değildir.

Amaç, Kamu İktisadi Kuruluşlarında bürokratik yönetim yerine, demokratik ve verimli işletmecilik yöntemler uygulamak, bu kuruluşların doğrudan doğruya içinde çalışanlar tarafından yönetimini (en küçük işyeri biriminden en üst kurullara kadar, kuruluşun tümünü) sağlamaktadır.

./..

Kamu İktisadi Teşebbüslerinde uygulanması gereken demokratik yönetimde, artık değeri yaratan emekçinin, yarattığı bu değeri nereye kullanılacağının kararında, yürütülmesinde ve denetiminde söz sahibi olması asıldır.

Günümüzde işçinin yönetime katılması, artık modern dünyanın bir gereksinmesidir. Türkiye'de de bugüne kadar uygulanan, Amerikan türü toplu sözleşme sendikacılığından, Alman türü "Yönetime katılan" sendikacılık fikrine doğru bir kayış vardır. Burada önemli olan, katılmanın sınırını çizebilmek ve "sorumlu sendika" sorununu halledebilmektedir.

Batıda, işletmelerden en yukardaki yönetim kuruluna kadar, işçilerin her düzeyde yönetime ve kararlara katılmasını temin ederek, kuruluşlarda etkinlik ve verimlilik sağlayan ülkeler vardır. Bu örneklerden yararlanılmalıdır.

Batıda, işçinin kuruluşun amaçlarıyla özdeşmesini sağlamak ve verimi artırmak için, yönetime katılma yanında, kârdan pay dağıtma ve giderek işçilerin kuruluşlaraortak edilmeleri sistemleri oluşturulmuştur. Nasıl az gelişmiş bölgelerin ekonomik kalkınması için, özel sektöre teşvik tedbirleri getirme yoluna gidiliyorsa, milletin malı olan işletmelerin daha verimli çalışıp artık değer yaratmasını sağlamak için, bu gibi teşvik tedbirleriyle donatılması da gerekir. Batıdan bu konuda verilecek çok örnek vardır. En ilginçlerinden birisi Fransa'daki Renault'dur. Renault, bir iktisadi Devlet Teşekkülü olarak, bütün dünyada en hızlı rekabetin oluştuğu otomobil sanayiinde çalışmakta ve dünya otomobil sanayiindeki dev şirketler arasında altıncı sırayı işgal etmektedir. Bu kuruluşta işçiler en küçük birimden, en yukardaki yönetim kuruluna kadar etkin olarak yönetim ve kararlara katılmakta, ayrıca kârdan da pay almaktadırlar. Geçen yıllarda çıkarılan bir kanunla da, bu kuruluşun yarıya yakın hisse senetleri, yalnız Renault'da çalışan işçiler için satışa çıkarılmıştır. İşçilerden ve personelden başkası bu hisse senetlerine sahip olamıyacağı gibi, kuruluştan ayrılan işçilerin, hisse senetlerini tekrar Renault'a satmaları esası getirilmiştir. Böylece, kuruluş hem yeni sermayeye kavuşmuş, hem de kuruluşun amaçlarıyla, işçinin amaçları birleştirilerek verimlilik sağlanmıştır.

Kamu iktisadi Teşebbüslerini büyük holdingler haline getirip çağımızın modern işletme tekniklerini de uygulayarak, ciddi atılımlar yapmış ülkeler vardır. Bunların başında İtalya gelmektedir. Aslında İtalya ilk kez, kamu iktisadi teşebbüslerini tek ve dev bir holding içinde sistemleştiren ülke olmuştur. İtalya'ya aynı konuda İspanya ve Avusturya izlemiştir.

./..

SONUÇ:

Böylece Batı ülkelerindeki durumu da belirttikten sonra, Türkiye'nin bu konudaki problemlerinin halli konusuna dönelim.

Eğer eski kafalı kişilerin metodu ve tavizci temposu terkedilir, Türkiye'nin problemlerini anlamış kuşağa çalışma imkânı verilirse, bütün konuları devlete yük olmadan çözmek mümkündür.

Bu sonuca varmada dikkat edilecek nokta, işten anlayan, yetenekli ve namuslu kişilerin seçilmesi ve kanunların kendilerine tanıdığı yetkileri kullanmalarına fırsat verilmesidir.

Ayrıca, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin özel sektörle rekabet etmesi gereklidir. Kamu iktisadi teşebbüslerinin özel hukuk hükümlerine tabi tutulmasının bu yönden anlamı vardır. Ancak, teşekküllerin ilgili Bakanlıklarca sık sık teftişe tabi tutulması, çok yönlü denetim sistemi ve nihayet 440 Sayılı Yasanın 28 ve 33.Maddelerindeki Kamu İktisadi Teşebbüsleri yöneticilerinin devlet memuru gibi cezalandırılacağı yolundaki hükümler, kârlılık ve verimlilik açısından yöneticilerin gerekli atılımlarda bulunmalarını önlemektedir. Kamu iktisadi teşebbüslerinin ekonomik işletmecilik esaslarına uygun olarak, kârlılık ve verimliliğe yönelik çalışma düzenine girmeleri, kamu iktisadi teşebbüslerindeki yetenekli elemanların özel sektöre kaymasını önlemek için,

1. Yetenekli elemanlara güvenli çalışma olanaklarının sağlanması ve bunun için;

a) Dış etkenlerin bertaraf edilerek, hükümetler değiştikçe üst kademe personelinin değiştirilmesinin önlenmesi,

b) Bütçe kanunlarındaki sınırlamalar kaldırılarak, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yönetici kadrolarında uzun süreli sözleşmeli eleman istihdam olanağı verilmesi,

c) Personel sistemlerinin genel ve katma bütçeli kuruluşlardan farklı düzenlemelere tabi tutulması,

d) Kârlılık ve verimliliğin teşvik unsurları olan prim ve ikramiye sistemlerinin kabulü ve bu uygulamanın üretime, yatırıma, pazarlama hizmetlerine katkısı oranında, takdire tabi tutulması,

e) Yatırımların zamanında gerçekleşebilmesi için geçici personel istihdamına olanak verilmesi,

f) Personel seçiminde, politik etkilerin ortadan kaldırılması,

./..

g) Kamu İktisadi Teşebbüslerinin personel eğitimi, uzman elemanları yetiştirilmesi için teşvik edilmesi,

2. Toplu Sözleşme, üretim, yatırım konularında kamu iktisadi teşebbüslerinin insiyatiflerini kullanmalarına engel olunmaması,

3. Çok yönlü teftiş, gözetim, denetim sistemlerinden dönülerek, tek yönlü denetim usulünün kabul edilmesi,

4. Sermaye yetersizliklerinin giderilerek kamu iktisadi teşebbüslerinin sağlam bir mali bünyeye kavuşturulması,

5. Yönetim Kurulunun, Müdürler Kurulu olarak düşünülmesinden vazgeçilerek, karar organı haline dönüştürülmesi ve bu kurula yürütme ile sorumlu olan Genel Müdür ve Yardımcıların üye olmaları sisteminden dönülmesi, sağlanmalıdır.

Genellikle, yeniden düzenleme komisyonu, kamu iktisadi teşebbüslerinin reform stratejisi konusunda bu sonuçlara vardığı halde, yasal düzenlemeler geciktirildiğinden, kamu iktisadi teşebbüslerinin sorunları gün geçtikçe artmaktadır.

Sonuç olarak, kamu iktisadi teşebbüslerinin üstün bir etkinlik ve verimlilik düzeyine varmaları, kamuya giderek artan kaynak yaratmaları, teknoloji birikimini, adaptasyonunu, üretimini yapacak bir bünyeye sahip olmaları, kendilerini yenileyecek yapı ve işleyişe kavuşmaları için ÖZERK çalışmaları mutlaka sağlanmalıdır.

Bu yapıldığı takdirde iktisadi devlet teşekküllerinin sermayelerine uygun miktarda kâr edeceğine ve dün olduğu gibi bugün de ekonominin öncüsü ve temel direği olacağına şüphe yoktur.

Tam aksine, bu köklü kuruluşların %49'unun satışa çıkarılmasıyla bu sorunların çözümleneceğini sanmak, bu konuyu bilmemek, kamu iktisadi teşebbüslerini tanımamak demektir.

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

ÇOKLUK İLKESİ İLE İLGİLİ GİRİŞİMLER

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

Çağdaş toplumlarda sendikaların ve üst kuruluşlarının artan fonksiyonu, demokratik baskı grubu olarak yüklendikleri görevler, çeşitli kamu kuruluşlarıyla olan sürekli ilişkileri, zorunlu olarak bu mesleki teşekküllerden bir tanesini, bütün bu alanlarda "yetkili" görmek mecburiyetini ortaya çıkarmıştır. Bu yetkililiği sağlayan görüşe, kısaca "çokluk ilkesi" diyoruz.

Üç kişinin bir araya gelerek sendika, altı kişinin bir araya gelerek Konfederasyon kurabildikleri bir düzende tüm işçiler adına kimin hareket edeceğini belirlemek başta gelen koşuldur. Aksi halde temsil kavramını amacından saptırır, karışıklığa kavramda anarşiye neden oluruz. İşçiler adına tek bir kuruluşun hareket edebilmesinin faydaları sayılmayacak kadar çoktur.

Türk-İş, ülkemizde çalışan sınıfın büyük çoğunluğunu esasen temsil etmekte ve bünyesinde bulundurmaktadır. Fakat Konfederasyonumuz kendi çoğunluktadır diye "çokluk ilke"sini özel nedenlerden ötürü savunmakta değildir. Ancak her konuda olduğu gibi bu konuda da önceden birtakım ölçülerin ve prensiplerin kabul edilmesi ve gelenekleştirilmesi gereklidir. Ölçü adaletlidir ve eşitlikçidir. Kim bu ölçülere sahip olursa, işçileri o temsil edecektir.

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

Çokluk ilkesi üzerinde bugüne kadar çok söz edilmiştir. Bu ilkenin gerek ulusal ve gerekse evrensel alandaki uygulamalarını hepimiz biliyoruz. Anayasamızda, yasalarımızda ve geleneklerimizde ilkemizin geniş ölçüde uygulama alanı bulduğu bir gerçektir. Ama diğer bir gerçek de zaman zaman "çokluk ilkesi" nin bazı çevrelerce unutulduğudur.

Yeni hükümetin kurulmasından sonra 14 Şubat 1978 tarihinde İcra Kurulumuzca "çokluk ilke"sine tam olarak uyulması konusunda Başbakana ve bütün Bakanlara birer mektup gönderilmiştir. Gönderilen bu mektuba, Türk-İş'in yasalardan ve evrensel uygulamalardan da kaynaklanan görüşü eklenmiştir. Konfederasyonumuzun bu girişimi dolayısıyle Başbakan'a gönderilen mektubun bir örneği aşağıda bilgilerinize sunulmaktadır:

./..

Sayın Bülent Ecevit
Başbakan
Ankara

Aslında hiç gereği olmadığı halde çeşitli kuruluşlar ve resmi makamlar nezdinde işçileri kimin temsil edeceği veya bir başka anlatımla işçiler adına hangi mesleki teşekkülün hareket edebileceği zaman zaman tartışılmaktadır.

Gerçekte bu tartışmaların Türk-İş'in varlığına tahammül edemeyen bazı siyasal ve sendikal çevrelerce sürdürülmek istendiği bilinmektedir. Ama takdir edilecektir ki, sorun Türk-İş'in sorunu olmaktan çok, en fazla temsil kabiliyeti olan teşekkülün işçiler adına hareket edebilmesi sorunudur. Soruna böyle bir açıdan bakıldığında daha objektif bir değerlendirme sağlanabilir.

En çok işçiyi temsil eden mesleki kuruluş ilkesi, evrenseldir. Ayrıca ülkemizde gelenekleşmiştir. Yasalarda ifadesini bulmuştur. Bu ilkenin saygı ile karşılanması ve uygulamalarda ölçü olarak kullanılması gereklidir.
Sendikalar Kanununun Mecliste görüşülmesi sırasında şunları söylemiştiniz: "...İşçi meseleleri ile ilgili olarak karşımızda muhatap olacak bir teşekkül aradığımız zaman en çok işçiyi temsil eden Konfederasyon diyoruz. Demek ki, istediği kadar çok sayıda Konfederasyon kurulsun, en çok sayıda işçiyi temsil etmedikçe pratik bir değer taşımayacaktır."

Yasalar ve uygulamalar açısından düşüncemizi paylaştığımız bu konuda Türk-İş'in görüşünün geniş bir özetini ekte sunuyoruz.

İncelenerek gereğinin yapılması ve bu konuda yasalaşmış ve gelenekleşmiş çokluk ilkesi esaslarının zedelenmemesine emir ve müsaadelerinizi önemle arzederiz.

Saygılarımızla,

Halil Tunç
Genel Başkan

M.Sadık Şide
Genel Sekreter

Sayın Üyeler,
Başbakan'a gönderdiğimiz bu mektubun ekindeki geniş kapsamlı Konfederasyonumuz görüşünü, daha önce çeşitli vesilelerle bilgilerinize sunulduğundan raporumuza almayı gereksiz buluyoruz. Çokluk ilkesini, ilgili bütün çevrelere yeterince anlatabildiğimiz kanısını taşıyoruz.

TÜRK-İŞ'İ Ziyaret Eden
Başbakan Bülent ECEVİT'e
Sunulan Konular

(11 Nisan 1978 Salı Saat 13.30 - 15.00)

1. VERGİLER

TÜRK-İŞ vergi adaletini savunmaktadır. Görüşü; "Az kazançlıdan, az, çok kazançlıdan çok vergi alınması" şeklindedir. Yeni vergi kanunu bunu sağlamalıdır.

2- ÇOKLUK İLKESİ

Uluslararası Çalışma Teşkilâtının Tüzüğünde yer almış bulunan ÇOKLUK ilkesiningereğince uygulanmadığını görmekteyiz. TÜRK-İŞ Teşkilâtının çok hassas olduğu bu konuda Hükümetten ve tüm resmi uygulamalarda evrensel hak haline gelmiş bulunan çokluk ilkesine riayet bekliyoruz.

3- İŞÇİ-MEMUR AYIRIMI

Kronik bir sorun haline gelmiş olan bu konuda, artık daha fazla zaman kaybetmeden çözüme gidilmelidir. Kadrosal ayırımla ilgili itirazlarımız değerlendirilmeli, gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra uygulama genelgesi süratle çıkarılmalıdır.

4- REFERANDUM

Uyuşmazlık olan işyerlerinde Çalışma Bakanlığının bir genelgesi gereğince yapılmakta olan Durum Tespiti işlemlerinin, işçi iradesinden çok, iş müfettişlerinin iradesini yansıttığı görülmektedir. Bu mesnetsiz uygulama terkedilmelidir.

5- YÖNETİME İŞTİRAK

440 Sayılı Yasa'da gerekli tadiller yapılarak, işyerlerinde işçinin yönetime katılmasının gerçek anlamda sağlanması için gerekli mevzuat çalışmaları ele alınmalıdır.

6- YATIRIM KONUSU

TÜRK-İŞ Ulusal İhtiyaçlar Fonunda biriken paramızı, Fon maksadına uygun ve Devlet garantisinde bir yatırıma yatırmak istemekteyiz.

Eğer kısa sürede bize bu konuda yardımınız olamaz ise Güçlendirme Vakıflarına yatırmaktan başka çaremiz kalmayacaktır. ./..

7- TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

1978 yılı, büyük sözleşmeler yılıdır. Müzakerelerine başlanmış olanlar, başlamak üzere bulunanlar ve uyuşmazlığa girmiş olanlar vardır. Yaklaşık olarak kamu kesiminde çalışan 570 bin işçiyi alâkadar eden bu yılki toplu iş sözleşmelerinin günün şartlarına ve işçilerimizin ihtiyaçlarına uygun biçimde çözümlenmesi gereklidir.

8- YURDDIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZ

Bir çok sorunu olan yurddışındaki işçilerimizin bugün üzerinde en çok durduğu konu, Emeklilik sorunudur. Halen TBMM.de bulunan Kanun Tasarısı yeterli değildir. Türk-İş yasa teklifi, yurddışındaki işçilerimiz özlemlerine en uygun olanıdır. TBMM. deki müzakereler sırasında teklifimiz dikkate alınmalıdır.

9- CHP. TEŞKİLATININ TUTUMU

Özellikle CHP.li Belediye Başkanları ve bu arada bazı il ve ilçe teşkilâtı TÜRK-İŞ üyesi kuruluşlara karşı hasmane davranış içine girmişlerdir. Çok üzücü olaylara sebep olmamak için bu tutumun değiştirilmesi ve şikâyetlere sebep olan davranışların durdurulması gereklidir.

10- SOSYAL İÇERİKLİ YASALAR

Meclislerde bulunan ve çalışanlarımız bakımından büyük önem taşıyan sosyal içerikli yasaların bir an önce kanunlaşması için gerekli ilgi ve gayretin gösterilmesini istiyoruz.

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

KONFEDERASYONUMUZ GENEL MERKEZİNE GELEN
ÇALIŞMA BAKANI SAYIN BAHİR ERSOY'A
SUNULAN KONULAR (10. MART 1978)

1. SERBEST İRADE BEYANI

Çalışma Bakanlığının 30 Ocak 1978 Tarih've 6 No.lu Genelgesinin son günlerdeki olaylarda dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmesi ve TÜRK-İŞ'in bu konudaki görüşlerine itibar edilmesi sağlanmalıdır. (görüşlerimiz yazılı olarak verilmiştir)

2- İŞÇİ-MEMUR AYIRIMI SORUNU

İşçi-Memur ayırımı sorununun süratle sonuçlandırılması için TÜRK-İŞ'in 7.3.1978 tarihli görüş raporundan yararlanılarak gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

3. İŞSİZLİK SORUNU

Yeniden düzenlenmekte olan 4. Beş Yıllık Kalkınma Plânında İSTİHDAM'a ağırlık ve öncelik verilmesi için Çalışma Bakanlığımız beklenen ilgiyi göstermelidir.

4. DERNEKLER KANUNU

1630 Sayılı Dernekler Kanununun 75. Maddesine bir fıkra eklenmesine Dernekler ile Sendikalar arasında kurulmak istenen ilişkinin kaldırılmasına dair Kanun Teklifi Çalışma Bakanlığımızca kısa sürede kanunlaştırılması sağlanmalıdır.

5. TARIM VE ORMAN İŞ KANUNU

Uzun süreden beri devam eden çalışmalar tamamlanmış ve Tasarı TBMM. Başkanlığına sunulacak hale getirilmiştir. Ancak, bazı önemli eksikleri mevcuttur. Bu konuda hazırlanan TÜRK-İŞ görüşüne itibar edilmeli ve tesbit edilen eksiklikleri giderilmelidir.

6. HAVA-İŞ KANUNU

Mevcut İş Kanunları dışında bırakılan Hava İşkolu işçilerinin çalışma hayatını tanzim edecek ve bu işlerin özelliğine göre hükümler ihtiva edecek bir kanuna ihtiyaç görülmektedir.

TÜRK-İŞ görüşlerinin de alınarak bu Tasarının Meclislere sevk edilmesi sağlanmalıdır.

./..

7- YURDDIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZİN EMEKLİLİĞİ HAKKINDA KANUN

TBMM. Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunla görüşülmüş ve Bütçe Plân Komisyonuna sevk edilmiş bulunan bu önemli kanun tasarısının ihtiyaçlara cevap verecek şekilde çıkartılması için TÜRK-İŞ tekliflerine ve görüşlerine paralel hale getirilmesi lâzımdır. Çalışma Bakanlığımızın bu konuda yardımcı olması gereklidir.

8. 1927 SAYILI KANUN TADİLİ

İşçilerin emeklilikte yegâne güvencesi olan KIDEM TAZMİNATI uygulamasında bazı aksamalar mevcuttur.
İşçinin tüm hizmetleri üzerinden Kıdem Tazminatı almalarını sağlayacak Kanun tadilinin yapılması gereklidir.

9. İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU

Emeği ile geçinenlerin işsiz kalması en büyük faciadır. Emek zamanında kullanılması gerekli en değerli milli servettir. İşsiz kalanların Devlet tarafından korunması şarttır.

Bu düşünceler ışığı altında hazırlanmış bulunan kanun teklifinin kısa sürede yasalaştırılması sağlanmalıdır.

10. ÇOKLUK İLKESİ

Uluslararası evrensel hak olan ve demokrasilerde baş prensip halinde bulunan ÇOKLUK İLKESİNE saygı gösterilmeli çalışma hayatının düzenlenmesi ile ilgili tüm konularda TÜRK-İŞ'in görüşleri alınmalıdır.

saat 14.00

10 Mart 1978

Saygılarımızla,

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

ÇIRAKLIK KURULU ÇALIŞMALARI

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,
2089 Sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra, bu Kanunun uygulanmasiyle ilgili en yüksek karar organı olan "Çıraklık Kurulu", ilk toplantısını 19 Aralık 1977 tarihinde yapmış ve bu toplantılar kanunda yazılı yönetmelikler tamamlanıncaya kadar devam etmiş, 15 Mart 1978 tarihinde tamamlanmıştır.

İlgili yönetmelikler, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun görüşünden geçtikten sonra Bakanlıkça onaylanarak uygulamaya konulacaktır.

Sekiz üyeli Çıraklık Kurulunda, Konfederasyonumuz çokluk ilkesine uygun olarak temsil edilmektedir. Kanunun uygulanması sırasında Türkiye'deki bütün il ve ilçelerde kuruluşu tamamlanacak olan Çıraklık Eğitim Komitelerinde de Türk-İş'in temsilcileri görev alacaklardır.

Çıraklık Kanunu, çırağı bir öğrenci olarak kabul etmekte, çıraklığa başlangıcı 12 yaş olarak belirlemektedir. Kanun, çıraklıktan kalfalığa, kalfalıktan ustalığa geçişi belli bir sisteme bağlamaktadır. Bütün safhalarda pratik eğitimin yanında teorik bilgilere de yer verilmektedir.

Çırakların işe alınışı, ücretleri, imtihanları, iş ve sosyal güvenlikleri sağlam esaslara kavuşturulmaktadır.

Çıraklık Kanununun getirdiği en önemli yeniliklerden biri de, çırağa örgün eğitim kurumlarını bitirenlere tanınan hakların bazı koşullarla tanınmakta olmasıdır. Bu koşullardan geçen bir çırak, dilerse teknik bir okulu bitirebilmek imkân ve fırsatını elde edebilmektedir.

Kalkınma süreci içinde bulunan ülkemizde eğitim sistemimizin kalkınmayı desteklemesi ve hızlandırabilmesi için kalkınma hedefleri ile eğitim hedefleri arasında tutarlılık sağlanması gereklidir. 2089 sayılı Çırak Kalfa ve Ustalık Kanunu bu tutarlılığın sağlanmasına geniş katkıda bulunacaktır. Ülkemizin ihtiyaç duyduğu teknik insan gücünü pratik ve aynı zamanda teorik yönden yetiştirecek bir imkân yaratılmış olmaktadır.

./..

Çıraklık Kurulu, yasanın ve buna bağlı yönetmeliklerin uygulamasına yakında başlayacaktır. Kurulun bu konu ile ilgili toplantılarında pilot merkezler ve pilot meslekler seçileeek, uygulamaya buralardan başlanacaktır. Ciddi, bilinçli bir uygulamanın sağlanması halinde ülkemizin kalkınmasına önemli katkılarda bulunulacağı şüphesizdir.

Çıraklık Kanunu uygulaması ile ilgili olarak mahalli kuruluşlarımızın da elden gelen hiç bir desteği esirgemeyeceklerine inanıyoruz.

2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu ile ilgili yürütmeyi Milli Eğitim Bakanlığı yapacaktır. Bakanlık, bu görevin etkili ve yaygın bir biçimde yürütülebilmesi için Halk Eğitim Genel Müdürlüğünü, Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü adıyla yeniden düzenlenmiştir.

Çıraklık Kurulu, Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarının Başkanlığında kurulmuştur. Mahalli Çıraklık Eğitim Komiteleri ise Çıraklık Kurulunun kararlarını mahallinde uygulamakla görevli kılınmıştır.

2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanununun, önemli bir boşluğu doldurduğu kanısındayız.

TÜRK-İŞ HUKUK BÜROSUNUN ÇALIŞMALARI

Hukuk büromuzun bu dönem yapmış olduğu çalışmalar, konuları ve sonuçları itibariyle aşağıya çıkarılmıştır.

I- DAVALAR

1) Bir evvelki çalışma raporumuzun ilk sırasında belirtmiş bulunduğumuz PTT. Genel Müdürlüğünün, Nur Öktem aleyhine açtığı ve Nur Öktem vekilinin Konfederasyonumuza ihbar ettiği, Akşam Gazetesinin 45.nolu teleks abonelik alacağının tahsiline ilişkin dava, Yargıtay tarafından bozulduktan sonra, Ankara Asliye 1. Hukuk Mahkemesinde 1977/380 E. sayılı dosya ile yeniden yargılamaya alınmış ve 6.2.1978 tarihinde yapılan duruşmasında, Mahkeme, Yargıtayın bozma kararına uyarak, teleks abonman ücret tutarı bulunan 40.317.61 TL. nın davalı Nur Öktem'den tahsiline karar verilmiştir.

2) 16 Haziran 1975 İzmir direnişi ile ilgili olarak İzmir I.Asliye Ceza Mahkemesinde 1975/449 E. sayılı dosya ile açılmış bulunan ve direnişe katılan işçilerin mahkûmiyetleri ile sonuçlanan ceza davasının kararı tarafımıza tebliğ edilmiş, kanuni süresi içinde bu davanın temyiz dilekçesi hazırlanarak İzmir I.Asliye Ceza Mahkemesinin 1975/449 E. sayılı dosyasına gönderilmiştir. Bu suretle tarafımızdan temyiz olunmuş bulunan ceza davası henüz Yargıtay'dan dönmemiştir.

3) Keza aynı direniş olayı ile ilgili olarak Bornova Asliye Ceza Mahkemesinde açılmış bulunan ceza davasının son duruşmasında, yazılı savunmamız Mahkemeye verilmiş, bu savunmada tevsii tahkikat talebinde bulunduğumuz için, bu taleplerimiz hakkında C.Savcılığı mütalâa vermek üzere talik istemiştir. Bu davamızın duruşması 30.5.1978 günü yapılacaktır.

4) Ankara 2.İş Mahkemesinin 1973/1201 E.sayılı dosyası ile Şinasi Görk'ün Konfederasyonumuz aleyhine açmış bulunduğu, Akşam Gazetesindeki hizmetleri karşılığı kıdem tazminatı ile ilgili davanın 30.3.1978 günü yapılan duruşmasına, tanık olarak gösterdiğimiz Ülkü Arman gelmiş ve ifade vermiştir. Mahkeme bunun üzerine bu dosyayı, alacak miktarının hesaplanması için Hesap Bilirkişisine havale etmiştir. Bu davamızın duruşması da 23.5.1978 günü yapılacaktır. ./..

5) Ankara Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesinde, 1977/30. E. sayılı Yeni Haber-İş Sendikasının, Türk-İş İcra Kurulu üyeleri aleyhine açmış bulunduğu ceza davasının 23.2.1978 günü yapılan duruşmasında, gösterdiğimiz tanıkların ifadeleri alınmış ve müteakip duruşmanın 30.5.1978 gününe yapılmasına karar verilmiştir.

6) Ankara Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesinde 1977/73. E. sayılı dosya ile, Türk-İş İcra Kurulu üyeleri adına Yeni Haber-İş Yöneticileri aleyhine açmış bulunduğumuz ceza davasının 23.2.1978 günü yapılan duruşmasında, sanıklardan Ali Kumbasar'ın gıyaben tevkifine karar verilmiştir. Bu dosyamızın da duruşması 30.5.1978 gününe talik edilmiştir.

7) Konfederasyonumuz Genel Başkanı Sayın Halil Tunç'a yayın yoluyla hakarette bulunmalarından ötürü Vesika Dergisi aleyhine Ankara Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesinde 1977/52 E.sayılı dosya ile açtığımız ceza davasının son duruşmasında da tezkere cevabı gelmemiş olduğu için duruşma 11.5.1978 gününe ertelenmiştir.

8) Yine, Türk-İş İcra Kurulu üyelerine basın yoluyla hakarette bulunan Mem-Der yöneticileri aleyhine Ankara Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesi nezdinde 1977/51 E.sayılı dosya ile açmış olduğumuz ceza davasının duruşması da keza 11.5.1978 gününe talik edilmiştir.

9) Ziya Hepbir tarafından, Konfederasyonumuz aleyhine İstanbul 1.İş Mahkemesinde 1977/755 E.sayılı dosya ile açılmış bulunan, boşta geçen sürelere ait ücret alacağı davasının sonuçlanmış bulunduğu ve tarafımızdan temyiz edildiği bir evvelki raporumuzda belirtilmişti.

Yargıtay, Mahkemenin kararını onamış ve karar kesinleşmiştir.

Bunun üzerine Ziya Hepbir, Mahkeme kararı ile belirlenen alacağının tahsili için İcraya başvurmuştur. Konfederasyonumuz Muhasebe Müdürü ile birlikte İstanbul'a gidilmiş ve İcraya konulan ilâma bağlı borç icra veznesine yatırılmıştır.

Ziya Hepbir tekrar aynı Mahkemeye müracaat etmiş ve kararda hüküm altına alınmış bulunan meblağın net mi yoksa brütmü olduğunun açıklanmamış olması nedeniyle, kararın tavzih edilmesini ve alacağın net olduğunun belirtilmesini istemiştir. Bunun üzerine Mahkeme duruşma icra etmiştir. Herne kadar duruşma 18.4.1978 günü yapılmış ise de, aynı gün

./..

Ankara'daki işlerimiz nedeniyle İcra Kurulu üyelerinin de muvafakatı alınmak kaydıyla, Mahkemeye talik telgrafı gönderilmiş ve duruşmanın başka bir güne bırakılması talep edilmiştir. Henüz ikinci duruşma günü tarafımıza bildirilmemiştir.

10) Keza, Ziya Hepbir'in Ankara 3.Asliye Hukuk Mahkemesinde 1977/259 Esas sayılı dosya ile açmış olduğu, Genel Başkan Sayın Halil Tunç'a kıdem tazminatı ödenmesini öngören Yönetim Kurulu kararının iptali istemine ilişkin dava, 24.3.1978 günü yapılan duruşmasında karara bağlanmış ve Ziya Hepbir'in talebi REDDEDİLMİŞTİR. Bu karar tarafımızdan tebliğe çıkarılmıştır.

11) İbrahim Hoyi tarafından Konfederasyonumuz aleyhine İstanbul 3.İş Mahkemesi nezdinde, 1977/784 E. sayılı dosya ile açılmış olan, Akşam Gazetesinde yayınlanan san'at yazısı bedeli olarak 7.500.- TL. ücret alacağının tahsili talebine ilişkin davanın duruşmalarına, (İcra Kurulu üyelerinin bilgisine sunulmak kaydıyla) gidilmemiştir. Ancak, gönderilen mazeret dilekçeleri üzerine duruşmaların devamlı taliki sağlanmıştır. En son duruşma günü henüz tarafımıza bildirilmemiştir.

12) PTT. Genel Müdürlüğünün Ankara 11. Asliye Hukuk Mahkemesinde 1977/573 E.sayılı dosya ile, Nur Öktem aleyhine, Akşam Gazetesinin 17.29.71 numaralı telefon borcu olan 9.247.77 TL. nin tahsili için açtığı dava, davalı vekili tarafından Konfederasyonumuza ihbar edilmiş ve ihbardan sonra yapılan ilk duruşma günü duruşmaya girilerek gerekli savunmada bulunulmuştur. Sonuçta, Mahkeme Nur Öktem'in PTT Genel Müdürlüğüne istenen miktarı ödemesine, Türk-İş'in davalı olarak ihbarının yerinde olmadığına karar verilmiştir. Bu karar davalı Nur Öktem vekili tarafından temyiz edilmiş ise de henüz Yargıtay'dan dönmemiştir.

13) Evvelce, 16 Haziran 1975 İzmir direnişiyle ilgili olarak İzmir ESOT Genel Müdürlüğü tarafından Konfederasyonumuz aleyhine İzmir 2. İş Mahkemesinde 1976/531 - ve 532 esas sayılı dosyalarla açılmış olan tazminat davaları, adı geçen Mahkemece reddolunmuş ise de, Esot Genel Müdürlüğünün temyiz etmesi sonucu Yargıtay 9.Hukuk Dairesi 1976/21495 E. 1977/1945 K. sayılı ve 27.1.1977 tarihli kararı ile Bozulması üzerine yeniden dava İzmir Asliye 2.Hukuk Mahkemesinde 1977/315 E. sayılı dosyasıyla yeniden işleme konulmuştur.

Bu davanın duruşması da 8.5.1978 gününe talik edilmiştir. ./..

14) SSK. Genel Müdürlüğünün Konfederasyonumuzun Eskişehir Bölge Başkanlığı için yapmış olduğu prim ölçümlemesi sonunda Prim İtiraz Komisyonunca hükmedilen 24.040.37 TL. prim borcuna karşı tarafımızdan Ankara 2.İş Mahkemesinde 1977/412 E. sayılı dosya ile açılan iptal davası, devam etmektedir. Bu davada gerekli delillerimiz ikame olunmuştur. 28.4.1978 günü duruşma yapılacaktır.

15) Türk-İş tarafından kurulan TÜRK-İŞ İŞÇİ EĞİTİM VAKFI senedine, vakfın eğitim ve öğretim tesis ve hizmetlerine para ve mal yardımı yapabileceğine dair bir fıkra eklenmesi talebiyle Ankara Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde dava açılmıştır. Bu davanın duruşma günü henüz tarafımıza tebliğ edilmemiştir.

II- İCRA TAKİPLERİ

1) Bir önceki raporumuzda da açıklandığı üzere Konfederasyonumuzun Ges-İş Sendikasından olan alacağı, yine raporumuzda belirttiğimiz şekilde D.D.Y. tarafından,h aczedilen binanın satış bedelinden ödenmek üzere tekeffül edilmiştir.

2) 18.1.1978 tarihli çalışma raporumuzda geniş bir şekilde açıklanmış olduğu üzere, Türk-İş Pasajındaki bilinen 5 dükkânın tahliyesi için, İcra Tetkik Hakimliğinden Tahliye kararları alınmış, icra memurları ile tahliye için dükkânlara gelinmiş, kiracılara tahliye için kısa süreler tanınmış, bu sürelerin hitamı sonunda Arif Umur'a ait dükkân hariç diğerleri tahliye ettirilmiştir. Sadece Arif Umur dükkânı tahliye etmemiş ise de bu dükkân için tekrar icra memurları ile tahliyeye gelinecek ve icra memurları tarafından dükkân boşaltılarak teslim alınacaktır. Bu dükkânın birikmiş kira borçları için de takip yapılacaktır.

3) Türk-İş pasajında Ağaç-İş Sendikası tarafından kiralanan ve matbaa olarak kullanılmakta olan dükkânın, Ağaç-İş Sendikası tarafından başka bir matbaaya devredildiğinin öğrenilmesi üzerine, Ağaç-İş Sendikasına Noterden ihbar çekilmiş, kira mukavelesine aykırı olarak başkasına devredilmesi nedeniyle mukavelenin feshedildiği ve bir hafta içinde tahliye edilmesi bildirilmiştir. Süresinde tahliye edilmemesi halinde, Ağaç-İş Sendikası aleyhine, kira mukavelesi hükümlerine aykırı davranıştan ötürü Tahliye davası açılacaktır.

./..

4) Fehmi Anlaroğlu'nun Konfederasyonumuza olan borcundan ötürü, icraya konulan 4 adet 10.000.- TL. er liralık bonolar, Ankara 3.İcra Memurluğunun 1977/6417-6418-6419-6420 sayılı dosyalarla takibe konulmuştur. İlk adresinde bulunamamasına rağmen Fehmi Anlaroğlu'nun ikinci adresi de bulunmuş ve tebligat yaptırılmıştır. Borçlu bu bonoların zamanaşımına uğramış olduğu iddiası ile İcra Tetkik Hakimliği nezdinde itirazlarda bulunmuştur. Bu itirazlar, Ankara 2.İcra Hakimliğinin 8.5.978 günü yapılacak duruşmasında incelenecektir.

5) Keza yine Fehmi Anlaroğlu'nun Konfederasyonumuza olan borcundan ötürü 150.000.- TL. lık bir bono, bonodaki kayıt gereğince İstanbul İcra Dairesinde takibe konulmuştur. İstanbul 4.İcra Memurluğunun 1977/15095 sayılı dosyası ile takipte bulunan alacak için bildirilen borçlu adresi, Ankara icraları için bildirilen adresin aynı olması nedeniyle tebliğ edilemediği kanaatındayız. Ancak, Ankara icralarına verdiğimiz ve tebligatı sağladığımız ikinci adresin İstanbul icrasındaki dosyasına da bildirilmesi zorunluluğu vardır. İcra Kurulunun talimatı halinde uygun bir tarihte İstanbul'a gidilecek ve oradaki dosyaya da borçludur. Tebligata müsait son adresi bildirilerek tekrar tebligat çıkartılacaktır.

III- DİĞER ÇALIŞMALAR

TÜRK ve TÜRKİYE kelimelerinin kullanılması Kararı:

1630 sayılı Dernekler Yasasının 53. maddesi uyarınca, sendikaların isimlerinde "Türk" veya "Türkiye" ibarelerini kullanabilmeleri için İçişleri Bakanlığına yapmış olduğumuz yazılı başvuru üzerine, Bakanlar Kurulu, başta Konfederasyonumuz olmak üzere üye kuruluşlarımızın tamamının isimlerinde "Türk" veya "Türkiye" kelimelerini kullanmaya izin vermiş, Bakanlar Kurulunun 28.2.1978 tarih ve 7/15047 sayılı izin kararnamesi, 8 Nisan 1978 tarihli ve 16253 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Bakanlar Kurulunun izin Kararnamesi tüm üye kuruluşlarımıza duyurulmuş ve ayrıca Çalışma Bakanlığına yazılı olarak başvurulup, tüzük incelemelerinde üye kuruluşlarımız için böyle bir engelin çıkarılmaması hatırlatılmıştır.

Bu suretle uygulamada, üye kuruluşlarımızın tüzüklerinin tetkiki safhasında sadece bu konu için önemli bir çözüm sağlanabilmiştir.

Konu, 10 Nisan 1978 tarih ve 78/1354-29 sayılı Tamimle tüm Teşkilâtımıza duyurulmuştur. ./..

TÜRK-İŞ DAİMİ MEVZUAT KOMİSYONU:

Türk-İş Daimi Mevzuat Komisyonunun muhtelif tarihlerde yapılan toplantılara Hukuk Bürosu olarak iştirak edilmiş, en son Kurulun hazırlıkların teknik kadro tarafından tamamlanıp Kurulun bilgi ve onayına sunulması kararı alınması üzerine, gündemdeki konuların ilgili bulunduğu teşkilâtlardan gelen teknik personellerle yapılan toplantılarda, gündemdeki konular alt komisyon üyelerine dağıtılmıştır.

Teknik elemanlardan teşekkül eden alt komisyon ilk görev dağıtımından sonra yaptığı toplantıda, her kuruluşun kendisine tevdi edilmiş konu ile ilgili hazırlık ve çalışmaları kurul üyeleri arasında genel müzakeresi yapılarak Daimi Mevzuat Komisyonuna havale edebilecek şekle getirilmiştir. Konuların çokluğu nedeniyle bu toplantılar devam edecektir. Müteakip toplantı 3 Mayıs 1978 günü saat 14.00 de Türk-İş Hukuk Bürosunda yapılacaktır.

İşbu raporumuzun hazırlandığı tarihe kadar, 1475 sayılı yasanın 14. maddesini tadil eden 1927 sayılı Yasa ile ilgili değişiklik önerisi, 1630 sayılı Dernekler Yasasının, sendikaları kapsayacak maddelerinin belirlenmesi ile ilgili görüş, 274 sayılı Yasanın tadili için Çalışma Bakanlığınca hazırlanan taslakla ilgili görüş ve öneri, Vergi Yasası ile ilgili görüş ve T.E.K. Kuruluş Yasası ile ilgili değişiklik görüşü Komisyona intikal etmiştir.

A) Devletçe İşletilecek Madenler Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili görüş ve öneriler hazırlanıp ilgili Komisyonlara intikali sağlanmıştır.

B) 4792 sayılı Yasa ile ilgili görüş ve teklifler hazırlanıp yetkili mercilere intikal ettirilmiştir.

C) İcra Kurulumuzun büromuza havale ettiği ve direktif verdiği konularda sözlü ve yazılı mütalâalar verilmiştir.

SOSYAL GÜVENLİK KONULARI

Sosyal Sigortalar Kurumu Konut Kredisi:

Bilindiği üzere Sosyal Sigortalar Konut Kredisi 7.12.1977 Tarih ve 16132 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 7/14296 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 15.000.- liradan 250.000.- liraya yükseltilmişti.

Bakanlar Kurulunun bu kararı gereğince, Sosyal Sigortalar Kurumu Konut Kredisi Yönetmeliğinde Resmi Gazetenin 4 Ocak 1978 tarih ve 16159 sayılı nüshasında yayınlanan şu değişiklik yapılmıştır.

"Sosyal Sigortalar Kurumu Konut Kredisi Yönetmeliğinde değişiklik yapılması hakkında Yönetmelik

Madde 1. Sosyal Sigortalar Kurumu Konut Kredisi Yönetmeliğine aşağıdaki geçici 14'üncü madde ilâve edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 14- 250.000.- TL.lık Kredi sınırı; 28.11.1977 tarih ve 7/14296 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayınlandığı 7.12,1977 tarihinden sonra (Bu tarih dahil) ihalesi tasdik, kredisi tahsis edilecek olan Yapı Kooperatiflerine ve Kurum toplu konutlarından yararlanacak sigortalılara uygulanır.

Ancak,

I- 7.12.1977 tarihinden önce ihalesi tasdik, kredisi tahsis edilmiş olup, inşaatları devam eden Yapı Kooperatifleri, bu kararın yürürlüğe girdiği 7.12.1977 tarihindeki iş bakiyesinin işin tamamına nisbeti dahilinde, kredi tavanının artışından yararlanabilirler.

A- Kredi artımından yararlanmak için;
a) Yapı Kooperatiflerinin yetkili kurullarından alacakları noter tasdikli karar,

b) Müteahhitlerinden alacakları noter tasdikli muvafakatname,
Kuruma verilecektir. Bu belgeler Kurumun isteklerine uygun olarak düzenlenecektir.

B- Kalan iş bakiyesi ve kredi artımının hesaplanmasında;

a) 7.12.1977 tarihinden önce düzenlenmiş olan son hakediş raporundaki bilfiil inşaat ve imalât tutarının işin tamamına oranı,

./..

b) Arsa değeri olarak, kooperatifin vergi dairesine beyan bedeli, bu bedelin belgelenmemesi halinde son kredi tahsis belgesindeki bedel,

c) İhtiyaç bedeli olarak, üçlü inşaat sözleşmesi ve eklerindeki bedellere, kalan iş nisbetinde, işin bitirilmesi için hesaplanacak bedelin eklenmesiyle bulunacak toplam bedel,

d) Taşınmaz mal değerinin %90 ının hesaplanmasında yukarıda (b) ve (c) fıkralarındaki bedellerin toplamı,
esas alınır.

C- Tahsis edilen kredi artımının kullandırılmasından önce;

a) Kurumla kooperatif arasında ek borçlanma sözleşmesi yapılması ve ipotek, iştira işlemlerinin ikmali,

b) Tahsis edilen kredi artımı üzerinden taraflar arasında ek inşaat sözleşmesi aktedilmesi ve müteahhidin Kuruma kesin teminat vermesi,

c) Ekspertiz giderlerinin yeni taşınmaz mal değerine göre hesaplanarak fark ekspertiz giderinin tahsili, (21/2 madde hükmü saklıdır)
gerekir.

D- Yeni kredi tutarı, (I. B.a) fıkrasına göre hesaplanacak bakiye işin gerçekleşmesi nisbetinde, hakedişlere ilâve edilerek ödenir. Bu kredi için ek hakediş düzenlenmez.

II- Yukarıdaki esaslara göre tahsis edilen veya edilecek olan yeni kredi tutarının kooperatif konutları inşaatının tamamlanmasına kâfi gelmediğini ve gerekli ek kredi miktarını genel kurul kararıyla belgeleyen kooperatiflere 100.000.- TL. limit dahilinde (Toplam kredi 250.000.- TL. sını geçmemek üzere) ek kredi verilebilir.

A. Bu ek kredi istemi için;
a) Yapı kooperatiflerinin, Kooperatifler Kanunu ve ana sözleşmelerine göre usulüne uygun olarak genel kurullarından alacakları karar,

b) Müteahhitlerinden alacakları noter tasdikli muvafakatname,
Kuruma verilecektir. Bu belgeler Kurumun isteklerine uygun olarak düzenlenecektir.

B. Genel Kurulun talep kararına istinaden ek kredinin hesaplanmasında;
a) Arsa değeri olarak (I.B.b) fıkrasında tarif edilen bedel,

./..

b) İhtiyaç bedeli olarak, üçlü inşaat sözleşmesi ve eklerindeki bedellere yeni ek ihtiyacın toplanmasıyla bulunacak bedel,

c) Taşınmaz mal değerinin %90'ının hesaplanmasında, yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarındaki bedellerin toplamı,
esas alınır.

C. Tahsis edilen ek kredinin kullandırılmasından önce yapılacak işlemler ve ödeme şekli, I.C ve I.D fıkralarında kaydedildiği üzere yapılır.

III- İnşaatları devam eden Kurum Toplu Konutlarından yararlanacak sigortalılara da borçlandırma işleminde 250.000.- TL. kredi sınırı uygulanır.

Madde 2- Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer."

Yönetmelikteki değişiklik üzerine yapılacak işlem, Sosyal Sigortalar Kurumunun 5.4.1978 tarih 2301 numaralı genelgesi ile şubelerine bildirilmiş ve bu genelge hemen ertesi gün 6 Nisan 1978 tarihinde de 77-1300-29 sayı ile Konfederasyonumuzca ilgililere duyurulmak üzere Konfederasyonumuza bağlı Federasyon, Genel Merkez ve Sendika Şubelerine duyurulmuştur.

Bahsedilen genelgede yapılacak uygulama şu şekilde belirlenmiştir.

1-"Konut Kredisi Yönetmeliğine eklenen bu geçici madde ile Kurumumuzca sigortalılara açılan konut kredisi, 7.12.1977 tarihinden itibaren 250.000.- TL.na yükseltilmiştir.

2- Bu kredi sınırı, 7-12.1977 tarihinden sonra (bu tarih dahil);

a- İhalesi tasdik ve kredisi tahsis edilecek yapı kooperatiflerine,
b- Kurumumuzca yaptırılacak toplu konutlardan yararlanacak sigortalılara,
uygulanacaktır.

3- İhale tasdik ve kredi tahsis işlemleri 7.12.1977 tarihinden önce yapılan ve inşaatları devam eden kooperatifler de nisbet dahilinde kredi artışından yararlanabileceklerdir. Ancak; inşaatı bitmiş ve 7.12.1977 tarihinden önce geçici kabul için müracaat etmiş kooperatiflere, geçici 14.maddeye göre ek kredi verilmeyecektir. Bu nedenle; kooperatiflerin ek kredi talebi halinde ünitece, inşaatların bitip bitmediği ve geçici kabul talebinde bulunup bulunmadığı tetkik edilecek ve tutanağa bağlanacaktır. ./..

Kalan iş nisbetinin tesbitinde, 7.12.1977 tarihinden önce düzenlenmiş olan son hakediş raporundaki değerler esas alınacaktır.

Mezkûr hakediş raporundaki inşaat, imalât, varsa ihzarat ve yarı mamûl tutarları toplamı ihale bedelinden çıkarılacak ve kalan ihale bedeline ödenen ihzarat ve yarı mamûl bedellerinin %60'ı eklenecek ve bulunan değer ihale bedeline bölünmek suretiyle, kredi artımının hesaplanmasında esas olacak kalan iş nisbeti bulunacaktır.

Bu nisbetin 100.000.- TL. kredi sınırı artışı ve ortak sayısı ile çarpılması sonucu kalan işin ek ihtiyacı bulunacaktır. Kooperatifçe nisbet dahilinde hesaplanandan daha az ihtiyaç bildirilirse geçici Maddenin I.B.c. fıkrası hesabında bu bedel dikkate alınacaktır.

Arsa değeri olarak; Kurum elemanlarınca tesbit edilecek arsa rayiç değeri esas alınacaktır. Rayiç değer tesbiti, ilgili ünite bölgesindeki ünite müfettişi ve teknik elemanlardan oluşacak üç kişilik bir heyet tarafından yapılacaktır. Bölgelerinde teknik eleman bulunmayan üniteler, en yakın üniteden temin edeceği teknik eleman ile heyeti oluşturacaktır. Emlâk ve İnşaat Müdürlükleri heyete dahil edecekleri Şube Müfettişini, arsaların bulunduğu mahaldeki üniteden temin edeceklerdir.

İhtiyaç bedeli, I.B.c. fıkrasında açıklandığı üzere; Kurum, kooperatif müteahhit arasında evvelce yapılan 3 lü inşaat sözleşmesi ve buna ek olarak, %30 fiyat farkı dolayısıyle düzenlenen protokol ile yönetmeliğin geçici 12., 13. ve 13(f) maddelerine göre açılan ek krediler nedeniyle aktedilen ek inşaat sözleşmelerinde kayıtlı bedellerin toplamına, bu defa kalan iş nisbetinde işin bitirilmesi için hesaplanacak bedelin ilâvesi suretiyle bulunacaktır.

Geçici maddenin (I.B.d) fıkrasında açıklandığı üzere, gayrimenkul değerinin %90'ı hesaplanarak bu değeri ve ihtiyaç bedelini geçmemek kaydiyle kooperatife açılabilecek toplam kredi miktarı bulunacaktır.

Bu kredi miktarından evvelce açılan krediler toplamı tenzil edilerek kooperatife bu defa açılacak ek kredi miktarı bulunacaktır.

4- 7.12.1977 tarihinden önce ihalesi yapılmış olmakla beraber tasdiki ve kredi tahsis işlemi bu tarihten sonra yapılan yapı kooperatifleri ile 7.12.1977 tarihinden sonra ihale edilmekle beraber 150.000.- TL. lık kredi sınırından yararlanan yapı kooperatiflerine de 250.000.- TL. lık kredi sınırı uygulanabilecektir. ./..

Bu durumdaki kooperatifler, inşaat sözleşmesinin aktedilmesinden sonra geçici 14. madde hükümlerine ve genelge esaslarına göre ek kredi isteyebileceklerdir.

5- Geçici 14.maddenin hükümlerinden yararlanmak isteyen ve şartı haiz kooperatifler, önce maddenin I. fıkrasına göre kalan iş nisbetinde kredi artımı talep edebileceklerdir. Ek sözleşmelerin aktini müteakip I. fıkraya göre verilen kredinin inşaatın tamamlanmasına kâfi gelmediğini açıklamanın 7.maddesine uygun olarak belgeleyen kooperatifler bilâhare II. fıkraya göre ek kredi talebinde bulunabileceklerdir.

6- Geçici maddenin I. fıkrasından yararlanabilecek kooperatifler yetkili kurullarından alacakları kararın noter onaylı suretini ve müteahhitlerinden alacakları noter onaylı muvafakatnameyi bir dilekçeye eklemek suretiyle bağlı bulundukları mahalli Kurum şubesine müracaat ~~edar~~ ederek ek kredi isteminde bulunabileceklerdir.

Yetkili kurul kararından maksat, genel kurul kararı olmakla beraber her türlü sorumluluk kendilerine ait olmak kayıt ve şartı ile yönetim kurulu kararının da kabul edilmesinde Kurumumuz yönünden bir sakınca bulunmamaktadır.

Yetkili kurul kararında;

a- S.S.K. Konut Kredisi Yönetmeliğinin geçici 14.madde I. fıkrasından yararlanarak her ortak için seyyanen kredi artımı isteminde bulunmaları ve istenilen kredinin kalan iş nisbetinde olduğunun veya daha az isteniyorsa miktarının belirtilmesi,

b- Kurumumuzca kooperatife tahsis olunan esas kredi, fiyat farkı ve ek krediler ile bu kredilere göre yapılan inşaat sözleşmeleri ve ek protokollarda kayıtlı ihale bedelleri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam kredi ve toplam sözleşme bedellerinin kaydedilmesi,

c- Müteahhidin muvafakatının alınacağı,
d- Ek kredi ile ilgili işlemlerin ifası için Kurumca gerekli görülen bütün işlemlerin yerine getirileceği,

e- Ek krediden yapılacak ödemelerin, bakiye inşaat ve imalâtın gerçekleşmesi oranında hakedişlere ilâve edilerek müteahhide yapılmasının kabul edildiği,

hususları mutlaka yer alacaktır. ./..

7- Geçici maddenin I. fıkrasına göre kredi tahsisinden sonra II. fıkrasından yararlanmak isteyen kooperatifler ise behemahal genel kurullarından alacakları kararın aslını veya noter onaylı suretini ve müteahhitlerinden alacakları noter onaylı muvafakatnameyi bir dilekçeye ekleyerek bağlı bulundukları mahalli Kurum şubesine müracaat ederek, ek kredi isteminde bulunabileceklerdir.

Genel Kurul kararında;

a- Toplantının ve kararın 1163 sayılı kooperatifler yasası ve kooperatif ana sözleşmesi hükümlerine uygun olduğu,

b- Kooperatife evvelce kullandırılan esas kredi ve ek krediler ile bunlara göre yapılan inşaat sözleşmesi ve ek protokollarda kayıtlı ihale bedelleri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam kredi ve toplam sözleşme bedellerinin kaydedilmesi,

c- Kurumca kooperatife evvelce tahsis edilen kredilerin inşaatın tamamlanmasına kâfi gelmediği,

d- Müteahhidin muvafakatının alınmış olduğu,

e- Konut kredisi Yönetmeliğinin geçici 14.madde II. fıkrasına göre istenilecek ek ihtiyaç miktarı,

f- Bu defa talep edilecek ek kredinin, ortaklara ek ödeme yükümlülüğü getirip getirmediği,

g- Ek kredi ortaklara ek ödeme yükümlülüğü getiriyor ise, kooperatif adına konut yapılmakta olan tüm ortak sayısının 3/4'ünün ek kredi istemeye olumlu oy verdiği hususu ve olumlu oy sayısı,

h- Ek kredi, ortaklara ek ödeme yükümlülüğü getirmiyor ise, kooperatifin adına konut yapılmakta olan ortaklarından toplantıya katılanların sayısı ile ek kredi istemine olumlu oy verenlerin sayısı,

ı- Ek krediden yapılacak ödemelerin, bakiye inşaat ve imalâtın gerçekleşmesi oranında hakedişlere ilâve edilerek müteahhide yapılmasının kabul edildiği,
hususları mutlaka yer alacaktır.

8- Müteahhitlerinden alacakları muvafakatnamede:

a- Kooperatife ek kredi tahsis edilmesi nedeniyle süre uzatımı istenmiyeceği,

./..

b- Ödemenin ek inşaat sözleşmesinin aktini müteakip tanzim edilecek ilk hakedişten başlamak üzere bakiye inşaat ve imalâtın gerçekleşmesi oranında, inşaat sözleşmesi ve ekleri hükümlerine göre yapılmasını kabul ettiği,

c- Ek inşaat sözleşmesinin akti ile birlikte ek kesin teminatı vereceği ve bu işlemler sebebiyle her türlü vergi, resim ve harçları ödeyeceği,
hususları yer alacaktır.

Bu muvafakatname, Genel Müdürlüğümüze muhatap ve noter tasdikli olacaktır.

9- Kurumumuzca geçici 14.maddeye göre açılan ek kredinin kullandırılmasından önce sırasiyle aşağıdaki işlemler yapılacaktır.

a- Açılan ek kredi miktarı üzerinden Kurum ile kooperatif arasında ek borçlanma sözleşmesi aktedilecektir.

b- Kooperatif gayrimenkulleri üzerine kurumumuz lehine daha önce 1. derecede tesis edilen ipotek miktarı, açılan ek kredinin %25 fazlası kadar tapu sicilinde tezyid edilecektir.

c- Kooperatifin arsa değerinin arttığı belgelendiği takdirde, daha önce Kurum lehine tesis edilen iştira hakkı miktarı tapu sicilinde arsa değerinin artışı kadar yükseltilecektir.

d- Kurumumuz -Müteahhit-Kooperatif arasında daha önce aktedilen üçlü inşaat sözleşmesine ek olarak, ek inşaat sözleşmesi aktedilecek ve ek kesin teminat alınacaktır.

e) Yeni taşınmaz mal değerine göre ekspertiz gideri hesaplanarak daha önce kooperatiften tahsil edilen veya ana paraya eklenmesi talep edilen ekspertiz giderleri düşülerek kalanı kooperatiften tahsil edilecektir. (ancak kooperatif bu fark ekspertiz giderinin ana paraya eklenmesini talep edebilecektir).

10- Ek kredi ödemeleri; 7.12.1977 tarihindeki bakiye inşaat ve imalât gerçekleştikçe gerçekleşme nisbetinin ek kredi ile çarpımı sonucu bulunacak bedelin hakedişlere ilâvesi suretiyle yapılacaktır. Ek kredi ödemeleri için ek hakediş düzenlenmiyecek, 30 gün aralık şartına bağlı kalınacaktır.

11- İnşaatları devam eden Kurum toplu konutlarından yararlanacak ./..

sigortalılara da borçlandırma işlemleri esnasında 250.000.- TL. lık kredi sınırı uygulanacaktır.

12- Genel Müdürlüğümüze doğrudan doğruya yapılacak ek kredi müracaatları kabul edilmeyecektir.

Ünitelerimiz kooperatiflerin yazılı müracaatları üzerine, ibraz ettikleri belgeleri geçici 14. madde ve açıklamalar muvacehesinde inceleyerek durumu belgelerle birlikte Genel Müdürlüğümüze (Yapı İşleri Dairesi Başkanlığına) intikal ettireceklerdir. Bu belgeler meyanında yukarıdaki açıklamanın 3.maddesinde kayıtlı arsa rayiç değer tesbiti raporu ile inşaatın bitip bitmediğinin tesbit tutanağı mutlaka yer alacaktır."

Sosyal Sigorta Kanunu gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklere esas ücretler:

A) Prim ve ödeneklere esas olan günlük kazanç alt sınırı:
Asgari Ücret Komisyonunca saptanan ve 30.12.1977 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Karara uyularak asgari gelir ve aylıkların 506 Sayılı Kanunun 96 ve 97 nci maddeleri gereğince, 1.1.1978 tarihinden itibaren yükseltilerek en kısa zamanda hak sahiplerine ödenmesi 4.1.1978 tarih 78-70-27 sayılı yazımızla Sosyal Sigortalar Kurumundan istenilmişti.

Bu isteğimize uyularak yaşlılık ve malûllük aylığı alanlar ile sürekli işgöremezlik geliri alanların ve dul ve yetimlerin aylık ve gelirlerinde gerekli artırmalar yapılarak ilgililere ödenmesi büyük ölçüde yapılmıştır. Ancak diğer sandıklarla müşterek bağlanan aylıkların artırılmalarında halen yapılmakta olduğu Sosyal Sigortalar Kurumu ile yapılan temas sonucu öğrenilmiştir.

B) Prime ve Ödeneklere esas olan günlük kazanç üst sınırı:
Devlet memurları Kanununun değişik 154 üncü maddesi "sınıflara ait gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamlarının aylık tutarlarına çevrilmesi için tek kat sayı uygulanır.

Bu katsayı her yıl memleketin ekonomik gelişmesi, genel geçim şartları ve Devletin mali imkânları göz önünde bulundurulmak suretiyle, Genel Bütçe Kanunu ile tesbit edilir." hükmünü amir olup; 1978 yılı Bütçe Kanununun 35 inci maddesi ile "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uyarınca sınıflara ait gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamlarının aylık tutarlarına çevrilmesinde (14) katsayısı uygulanır" hükmü ile 1 inci derece 4 üncü kademedeki Devlet Memurunun

./..

TC. Emekli Sandığı Kanununa ekli tablodaki gösterge rakamı 700 ün 14 ile çarpımı 9800.- TL.na yükselmiştir.

Sosyal güvenlik kurumları yasalarındaki yaklaşımı sağlamak amaciyle, sosyal sigortalar kanunu gereğince alınan prim ve verilen ödeneklere esas olan üst sınır ücretin 9.800.- liraya yükseltilmesi için Sosyal Güvenlik Bakanlığına 1.3.1978 tarih ve 78-767-12/27 sayılı aşağıda örneği çıkarılan yazımız gönderilmiştir.

"Sosyal Güvenlik Bakanlığına
Ankara

Bilindiği üzere Sosyal Sigortalar Kanunu gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazanç üst sınırı bahsedilen Kanunun 1912 Sayılı Kanunun 1 inci maddesile değiştirilen 78 nci maddesinin, sigortalıların genel ücret seviyesi ve ülkenin genel ekonomik durumu gözönünde tutularak Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca gerekirse, iki yılda bir artırılabilir hükmü gereğince tesbit edilmektedir.

Günlük kazanç alt sınırının da aynı maddenin İş Kanunu gereğince tesbit edilen en düşük ücrettir hükmü uyarınca tesbit edilmekte olup, 1.1.1978 tarihinden itibaren, Asgari Ücret Tesbit Komisyonunun 29.12.1977 tarih 1977/1 sayılı kararı ile 110.- lira olarak tesbit edilmiştir.
Bu durumda bugün uygulanan günlük kazanç alt sınırı 110.- lira ile günlük kazanç üst sınırı 280.- lira arasındaki oran 2,5 dur.

Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm (İhtiyarlık) Sigortasının uygulanmağa başladığı 1.4.1950 tarihinden bu yana günlük kazanç alt sınırı ile günlük kazanç üst sınırı arasındaki orana bakacak olursak şununla karşılaşırız:

Dönem	Günlük Kazanç Alt sınır	Günlük Kazanç Üst sınır	Oran
1.4.1950 - 31.3.1954	2.00 TL.	20.- TL.	10
1.4.1954 - 30.4.1956	2.00 TL.	50.- TL.	25
1.5.1956 - 28.2.1959	3.00 TL.	50.- TL.	16,6
1.3.1959 - 28.2.1965	6.00 TL.	50.- TL.	8,3
1.3.1965 - 28.2.1969	8.00 TL.	100.- TL.	12,5
1.3.1969 - 30.9.1971	12.00 TL.	120.- TL.	10
1.10.1971- 30.6.975	18.00 TL.	165.- TL.	9
1.7.1975 - 30.6.1976	40.00 TL.	165.- TL.	5,3
1.7.1976 - 30.6.1977	60.00 TL.	200.- TL.	3,3
1.7.1977 - 31.12.1977	60.00 TL.	280.- TL.	4.7
1.1.1978 -	110.00 TL.	280.- TL.	2,5

./..

Günlük kazanç alt sınırı ile günlük kazanç üst sınırı arasındaki oranın bundan önceki dönemlerde en düşük olduğu (3.3) oranını esas alırsak bugün için günlük kazanç üst sınırının (110.00 X 3 =) 330.- TL.na yükseltilmesi gerekir.

Konuya, Bakanlığınızın kuruluş gayelerinden biri ve en önemlisi olan Sosyal Güvenlik kuruluşlarının sosyal güvenlik normlarında yaklaşmayı temin etmek açısından bakıldığında; Bakanlığınıza bağlanması amaçlanan T.C. Emekli Sandığına tabi Devlet Memurlarının 657 Sayılı Kanunun 154 üncü maddesi gereğince tesbit edilecek katsayının, 1978 Bütçe Kanununda 14 olarak saptanmış bulunmaktadır. Buna göre 1922 Sayılı Kanunla kabul edilen Emeklilik Gösterge tablosundaki 1. derece 4 üncü kademe göstergesi 700 ün 14 ile çarpımı (700 X 14 =) 9.800.- liraya ulaşacaktır. Bu durumda 280.- lira olan günlük kazanç üst sınır, 1.derece 4 üncü kademe gösterge karşılığına göre hesaplanacak günlük miktar 326.67 liranın da altında kalmaktadır. Günlük kazanç üst sınırı önerimizdeki gibi 330.- lira olursa; aylık tutarı (330.00 X 30)= 9.900.- lira olup, Devlet personelinin emekliliğine esas tablodaki 1. derece 4 üncü kademenin 14 katsayısına göre hesaplanacak 9.800.- liraya yakın olacaktır.

Yukarıda yapılan açıklamalar sonucu 506 sayılı Kanunun değişik 78 inci maddesi uyarınca 1.3.1978 tarihinden geçerli olmak üzere üst sınırı ücretin en az 330.- liraya yükseltilmesi hususunda gerekli Bakanlar Kurulu Kararının en kısa zamanda çıkarılmasının teminini rica ederiz."

Bu husus, 506 Sayılı Kanunun 1912 sayılı Kanun ile değişik 78 inci maddesindeki "üst sınır, sigortalıların genel ücret seviyesi ve ülkenin genel ekonomik durumu gözönünde tutularak, Sosyal Güvenlik Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca gerekirse, iki yılda bir artırılabilir" hükmü gereğince ve üst sınırın 1.7.1977 tarihinde 280.- liraya yükseltilmiş olması nedeniyle gerçekleşememiştir.

Ancak, Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda bulunan "506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesine ve bu Kanuna bazı Ek ve Geçici Maddeler eklenmesine dair Kanun Tasarısı" nın 7 nci maddesi ile 78 inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi benimsenmiştir.

"MADDE 7- 506 Sayılı Kanunun 1912 Sayılı Kanunla değişik 78 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. ./..

Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazançların alt sınırı İş Kanunu gereğince tesbit edilen asgari ücretlerdir. Üst sınır, sigortalıların genel ücret seviyesi ve ülkenin genel ekonomik durumu gözönünde tutularak Sosyal Güvenlik Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca gerekirse en geç iki yılda bir tesbit olunur."

Bahsedilen fıkra aynen yasalaştığı takdirde üst sınır ücret de iki yıllık sınırlı olmadan artırılabilecek; dolayısıyle isteğimiz yasa çıkar çıkmaz gerçekleşecektir.

Prim İtiraz Komisyonu Hakkı Huzuru

Prim İtiraz Komisyonunda görev yapanlara Sosyal Sigorta İşlemleri Tüzüğünün 77 nci maddesine göre yapılan ödemelerin günün şartlarına göre değiştirilmesi için; 29 Mart 1978 tarihinde 78-1186-16/22-d sayılı Sosyal Sigortalar Kurumuna aşağıdaki yazımız gönderilmiştir.

"Prim İtiraz Komisyonunda görev yapan Konfederasyonumuz temsilcilerinin zaman zaman yaptıkları başvurularda, Komisyon toplantıları için kendilerine yapılan huzur hakları ödemelerinin yetersizliği belirtilmekte, yakınmalar olmaktadır.

Sosyal Sigortalar İşlemler Tüzüğünün 77. Maddesine göre yapılan ödemelerin miktarı 25 lira olarak tesbit edilmiştir. Özellikle Ankara, İstanbul gibi büyük merkezlerde bu para arkadaşlarımızın gidiş dönüş yol masraflarını bile karşılamaktan uzaktır. Bu nedenle ödemelerin günün şartlarına uygun hale getirilmesi zorunludur.

Söz konusu yönetmelikte gerekli değişikliğin yapılmasını ve huzur haklarının artırılmasını önemle rica ederiz."

Bu yazımıza Sosyal Sigortalar Kurumundan örneği aşağıya çıkarılan 13 Nisan 1978 tarih VIII - 309/317102 sayılı cevabi yazı alınmıştır.

"İlgi: 29.3.1978 tarihli 78-1182-16 sayılı yazınız.
Prim itiraz Komisyonu üyelerinin saat ücretlerinin, günün şartlarına uygun olarak yükseltilmesini teminen, Sosyal Sigorta İşlemleri Tüzüğünün 77 nci maddesinin üçüncü fıkrasının değiştirilmesi cihetine gidilmiş bulunmaktadır
Bilui edinilmesini rica ederiz."

./..

Konu üzerinde Konfederasyonumuzca durulmakta olup, iş önemine binaen takip edilmektedir.

Sosyal Sigortalar Kurumunca Ödenen
yol ve Zaruri Masraflar

Bilindiği gibi Kurum Hastanelerinde refakatçiler için alınan ücretler yılbaşından itibaren artırılmıştır. Bu ücretlerin artması ile birlikte Sosyal Sigortalar Kanununun 102 nci maddesi gereğince ödenmekte olan yol ve zaruri masraflarda da artış yapılacağı beklenilmiştir.

Ancak bugüne kadar bu hususta herhangi bir işlem yapılmaması üzerine, Sosyal Sigortalar Kurumuna yol ve zaruri masrafların artırılması hususunda 26.4.1976 tarihinde 78-1567-16 sayı ile bir örneği aşağıya çıkarılan yazımız gönderilmiştir.

"Bilindiği üzere Kurumunuz hastanelerinde refakat ücretleri 1 inci tarifede 55.- liradan 150.- liraya, 2 nci tarifede 45.- liradan 125.- liraya, 3 üncü tarifede de 35.- liradan 100.- liraya çıkarılmış bulunmaktadır.

Refakat ücretlerinin, fiat artışları nedeniyle yükseltildiği kabul edilmekle beraber bu artışlar nedeniyle yol ve zaruri masraflar karşılığı ödenen miktarların da ayni oranda yükseltilmesi gerekir kanısındayız.

Ancak bugüne kadar ilgili yönetmelikte yol ve zaruri masrafların artırılmadığı görülmüştür.

Kanunun ele alınarak, 45.- lira olan günlük zaruri masraf karşılığının en az 125.- liraya, geceyi geçirmek zorunluğu olmayan hallerde de 40.- liraya çıkartılmasının sağlanmasını rica ederiz."

Yazımız gereğinin en kısa zamanda sonuçlandırılması için ilgili Kurumdan gerekli takip yapılacaktır.

Kreş ve Emzirme Odaları:
Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtları:

Çalışma Bakanlığının 2.3.1978 tarih ve 9.5.1-6-21/190-1972 sayılı yazıları ile 1475 sayılı İş Kanununun 81 inci maddesi uyarınca yürürlüğe konulan "gebe veya emzikli kadınların çalıştırılma koşullarıyle emzirme odaları ve çocuk bakım yurtları (kreş) hakkında Tüzük"te bir işyerinde emzirme odası ve kreş açılması için gerekli görülen kadın işçi

./..

sayısının yeterli olup olmadığı konusunda, ülkemizin toplumsal yapısına göre aile tipi özellikleri ve gelenekleri de dikkate alınarak bir araştırma yapılması düşünüldüğü bildirilerek, kanuya ilişkin görüşümüz istenilmiştir.

Adıgeçen Bakanlığa bahsedilen konu ile ilgili görüşümüz, bir örneği aşağıya çıkarılan 9.Mart.1978 tarih 78-800-12/25 sayılı yazımızla bildirilmiştir.

"İlgi: 2.3.1978 tarih, 9.5.1-6-2/190/1972 sayılı yazınız:
İlgideki yazınızda belirtildiği gibi, Bakanlığınızca, gebe ve emzikli kadınların ve tüm kadın işçilerin çocuklarının bakımı ile ilgilenilmesi ve bu konuda bir araştırma yapılmasının düşünülmesi, Konfederasyonumuza büyük kıvanç vermiştir.

Bilindiği gibi, kadın işçilere mevzuatla tanınan haklar ileri ülkeler düzeyinin dahi bazan üstüne çıktığı halde, uygulama, çeşitli etmenlerle çok geride kalmaktadır.

Bu, hem hukuki uygulama yani mevzuatın amir hükümlerinin tatbiki, hem de örf, adet ve din'den gelen görüş ve alışkanlıklar açısından böyledir.

Örneğin, yazınızda belirtildiği gibi 169 işyerinde emzirme odası ve kreş açılması zorunluğu olduğu halde 70 işyerinde buna uyulmaması, uyanların da koşullarının kanun ve tüzüklerdeki amaca uygun olup olmadığı tartışılabilir.

Öte yandan Türkiye'de çalışan kadının çalışma hayatı yanında ev hayatı nın yükünün de tamamını çekiyor olması göstermektedir ki, henüz hukuki haklarını savunabilecek bir anlayış yerleşmemiştir.

Bu açıdan çalışan kadınların yardıma ve desteğe ihtiyaçları vardır.

Bakanlığınızın bu ihtiyacı karşılamak amacına yönelik çabalarının her zaman yanında olmak, Konfederasyonumuz için de görevdir.

Ülkemizin toplumsal yapısına ve çalışan kadınlarımızın gereksinimlerine uygun bir yöntem bulunarak izlenmesi konusunda ilk akla gelen kamusal önderliktir.

Şöyle ki; işçi olarak çalışan kadın sayısı toplam olarak çok yüksek değildir. 100-300 kadın işçi çalıştıran işyeri sayısından bu açıkça

./..

anlaşılmaktadır. Toplam 216.941 işyeri arasında sadece 169 dur. Ortalama 200 kadın işçi çalıştırıldığı varsayılsa, 33.800 kadın işçi, bu 169 işyerinde çalışıyor denilebilir.

Halbuki 1976 yılı istatistiklerine göre 172.035 kadın işçi mevcuttur. Yani 138.235 kadın işçi, emzirme odası ve kres açmak zorunda olmayan işyerlerinde çalışmaktadır.

Demek ki, ilgili Tüzük tam olarak 169 işyeri tarafından uygulansa dahi 172.035 kadın işçiden sadece 33.800 ünün ihtiyacını karşılıyabilir. Bu durumda, yeni bazı hizmetler yapılması gereklidir. Bu hizmetler aşağıdaki olanaklardan biri veya birkaçı birlikte ele alınarak düşünülebilir.

- 100-300 sayısını düşürmek
- Belli bir sayıdan sonra (örneğin 100 işçiden çok işçi çalışan işyerlerinde) erkek-kadın ayırımı yapmadan çocuk bakımevi zorunluğu getirmek ve karısının çalıştığını tevsik eden erkek işçilerin de çocuklarını buraya almak.

- Devletin, ebeveyninden biri işçi olmak şartı ile genel çocuk bakımevleri açması, bunları yaygınlaştırması,

- Özellikle kadın işçi sayısının birikim halinde bulunduğu işkollarındaki (tekstil, gıda, tütün, tezgâhtar-büro v.b.) sendikalarla, devlet ve işverenin birlikte çocuk bakımevleri açması ve birkaç işyeri için müşterek tesisler organize edilmesi,
gibi alternatifler düşünülebilir.

Ancak, Bakanlığınızca bu konuda kararlı bir girişimde bulunulacak ise araştırmaya başlamadan önce ilgili kuruluşların çağrılarak bir çalışma grubunun kurulması kanımızca gereklidir. Çünkü yazılı görüşler yanında, çalışma grubunun konuyu tartışarak ele alması daha yararlı olacaktır.

Gişimiminiz dolayısıyle kadın işçi üyelerimiz adına teşekkür eder, bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz."

SSK. XXXIII. GENEL KURULU

Birçok bakımdan geçmiş genel kurullardan daha önemli olan bu genel kurul, çalışmalarına 26 Haziran 1978 tarihinde başlayacak ve takriben beş gün sürecektir.

SSK. 33.Genel Kurulunda Müdürler Kuruluna bir işçi üye seçilecektir. 21 Şubat 1978 tarihinde vefat eden Hasan ÖZGÜNEŞ'ten boşalan bu üyeliğe şimdiden 8 kadar adayın bulunduğu ifade edilmektedir. Geçmiş yıllarda olduğu gibi SSK. Genel Kurulundan bir gün evvel, ön toplantı yapılmasının çok yararlı olacağına inanılmaktadır.

SSK. 33.Genel Kurulu, bugünlerde çok önem verdiğimiz veya hepberaber çok önem vermek zorunda olduğumuz ÇOKLUK İLKESİ bakımından da ayrı bir değer taşımaktadır. Çünkü bazı gelişmeler, evrensel hakkımız olan Çokluk ilkesi'ni yozlaştırmaya yöneliktir. Bu hak TÜRK-İŞ'in elinden alınmak istenmektedir. SSK. Genel Kuruluna, Hak-İş veya MİSK değil amma, DİSK sokulmak istenmektedir. Bu amaca ulaşabilmek için de önce çokluk ilkesini ortadan kaldırmak için bir takım oyunlara teşebbüs edenler vardır. TÜRK-İŞ, bu hak çiğneyicilere izin vermeyecektir.

Bu sebeple, 25 Haziran 1978 Pazar günü saat 14.00 de TÜRK-İŞ'teki ön toplantıya ve 26 Haziran 1978 tarihinde başlayıp 5 gün kadar sürecek SSK 33.Genel Kuruluna işçi temsilcilerinin tam kadro ile katılmasında mutlak zaruret vardır. Bununla yetinmekte mümkün değildir.

a) Beş gün sürecek genel kurulun, açılışından kapanış konuşması sonuna kadar,

b) İhtisas komisyonlarının çalışmasında

İşçi temsilcilerinin eksiksiz bir şekilde, tam kadro ile bulunması gerçekten lüzumludur.

Bundan önceki genel kurullarda;
Genel Kurulun açılış gününden sonra giderek azalan işçi temsilcileri 4 veya 5. günlerde 10,15 kişiye kadar indiği, ihtisas komisyonlarına

./..

seçildiği halde çalışmalara katılmadıkları görülmüş olaylardır. Üzülerek hatırlattığımız bu olaylar, bu genel kurulda tekrarlanmamalıdır.

TÜRK-İŞ Topluluğu için büyük değer taşıyan ÇOKLUK İlkesi'nin korunması, genel kurulda tam kadroyla bulunmamıza bağlıdır.

Bu konudaki ayrıntılar, 25 Haziran 1978 Pazar günü TÜRK-İŞ'te yapılacak ön toplantıda açıklanacaktır.

ARAŞTIRMA BÜROSU FAALİYETLERİ

Sayın Yönetim Kurulu Üyeleri,

Bundan önceki Yönetim Kurulu için hazırladığımız raporda eskidenberi mevcut olan Araştırma Bürosunda bir Müdürden başka hiçbir eleman bulunmaması gözönüne alınarak Türk-İş'le Asya Amerika Hür Çalışma Enstitüsü işbirliği çerçevesinde bu büronun reorganizasyonu çalışmalarını ve hazırlanan programı tetkikinize sunmuştuk.

ASGARİ ÜCRET ÇALIŞMASI:

Bahsi geçen program çerçevesinde "Asgari Ücret" çalışmasına başlanmış bulunmaktadır. Ancak Şubat-Mart 1978 olarak plânlandığı halde geçici eleman temininde çekilen güçlük nedeniyle çalışma 1 Mart 1978 de başlamış ve Türkiye ile ilgili bölümleri tamamlanmış bulunmaktadır. İçeriğinde çeşitli ülkelerdeki asgari ücret tesbit yöntemleri ve uygulamaları da bulunması nedeniyle Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) ve Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) dan döküman istenmiştir. Çalışmanın hemen başında gönderdiğimiz talep yazılarımıza 18-20 Mart tarihlerinde gelen cevabi yazılarda "döküman gönderiyoruz" demelerine karşın henüz hiçbir belge elde edilememiştir. Yazıların alınmasından onbeş gün sonra her iki teşkilâta da telgraf gönderilerek bilgi almadığı bildirildiği halde henüz ek malûmat edinilememiş bulunulmaktadır. Bu durumda iki seçenekle karşı karşıya bulunulmaktadır. Birincisi; dış uygulamalardan vazgeçip sadece Türkiye ile ilgili kısmı yayınlamak, ikincisi ise; bir süre daha bekleyip Haziran'da yapılacak genel kurul'a katılacak işçi temsilcileri kanalıyla en geç Haziran ayı sonunda temin edip yayın tarihini bir süre ertelemektir. Bu iki seçenek üzerinde Yönetim Kurulumuz bir karar verdiği takdirde bize de yardımcı olunacaktır.

REORGANİZASYON ÇALIŞMASI

Bu konuda belirtmekte yarar gördüğümüz bir diğer husus da yine Türk-İş/AAFLI işbirliği ile oluşturulacak beş kişilik uzman temini konusudur. Alınması gerekli uzmanlar için temaslar ve ön görüşmeler yapılmış ancak ücret tesbiti için toplu iş sözleşmesinin tekemmül edilerek, sözleşmedeki sistem içinde bir uzmanlık ücreti belirlenmesi gerekli görüldüğünden şimdiye kadar sürekli çalışacak bir uzmana işbaşı yaptırılamamıştır.

./..

Bu nedenle de geçen raporumuzda belirttiğimiz Resmi Gazete Fihristi çalışmasına henüz başlanamamıştır.

VERGİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Bilindiği gibi 14 vergi yasasında yapılacak değişiklikle ilgili tasarıların TBMM'ne intikalinden önce, Sayın Başbakanın, Maliye Bakanını uyararak Türk-İş önerilerini almasını istemesi üzerine Maliye Bakanlığı ile Türk-İş temasları başlamıştır.

Yapılan acele bir inceleme ve onu takiben Maliye Bakanı, Gelirler Genel Müdürü ve yardımcıları ile sürekli temas kurulmuştur.

Bu arada belirlenen Türk-İş önerileri ilgili Bakanlığa intikal ettirilerek gerekli düzeltmelerin yapılması istenmiştir.

AET ile ilgili Çalışmalar:

Ortak Pazar ile Türkiye ilişkilerinin uzun bir dönem askıya alınmasından sonra Sayın Başbakan'ın AET ile yeniden temas kurması ile ilişkiler tekrar başlamış bulunmaktadır.

Bu cümleden olarak ilgili kuruluşların AET konusundaki görüşlerini almak amacıyla Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarı Sayın Bilsay Kuruç başkanlığında bir toplantı düzenlenerek işçi, işveren, sanayiciler, ticaret erbabı ve bilim adamlarının görüşleri saptanmıştır.

Araştırma Müdürümüzün katıldığı toplantıda genel olarak AET'nin Türk tarımına bir miktar katkıda bulunabileceği ancak sanayileşmemizi engellemek bakımından olumsuz etkisinin çok daha fazla olduğu, işgücü dolaşımına da (kendi bünyesindeki işsizlik başta olmak üzere diğer yan etkenlerle) fazla bir eklenti getiremiyeceği ortak görüşü benimsenmiştir.

Daha sonra yine aynı konuda bu defa TBMM Karma Parlamento Komisyonunun yaptığı davet üzerine Komisyon üyelerine (bu defa yalnız Türk-İş) görüşümüz açıklanmıştır.

Tek kişiden oluşan Araştırma Büromuzun rutin çalışmalarını oluşturan ücretler, fiyatlar, toplu sözleşmeler, ekonomik ve sosyal gelişmeler konusunda sürekli çalışmaları devam etmiş bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ
ULUSAL İHTİYAÇLAR FONU

Kıbrıs barış harekâtından sonra teşekkül ettirilen TÜRK-İŞ ULUSAL İHTİYAÇLAR FONU, 1974 yılından beri amacına en uygun olacak şekilde yatırıma sevk edilmek üzere bekletilmektedir.

Bugüne kadar gelmiş, geçmiş hükümetlere bu konu intikal ettirilmiş ve Devlet garantisinde bir yatırım yapmak istediğimiz anlatılarak ilgileri istenmiştir. Ancak, çeşitli vaadlere rağmen bu konuda tek bir adım olsun atılamamıştır.

11 Nisan 1978 tarihinde Konfederasyonumuza gelen Başbakan Bülent ECEVİT'e de durum anlatılmış ve bizi sorumluluk bakımından sıkmaya başlamış bulunan ve miktarı 100 milyon liraya yaklaşmış olan Ulusal İhtiyaçlar Fonu'nun, gayesi doğrultusunda bir yatırıma sevk edilmesi için Devletin garantisinde bir imkân tanınması istenmiştir.

Görülen o dur ki, ilkemizin gerektirdiği bir yatırıma, güven verecek bir garanti altında gitmek mümkün olmayacaktır. Dört yıldan beri bankalarda bekletilen bu paranın sorumluluğu yukarıda da belirttiğimiz gibi gerçekten önemli boyutlara ulaşmaya başlamıştır.

Durum bu yönleriyle tekrar gözden geçirilmiş ve ülkemizde para değerinin devamlı düşmesiyle çok etkilenen bu fonun, daha fazla bankalarda bekletilmesinin mümkün olmayacağı görülmüştür.

Bu itibarla,
a) Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı,
b) Deniz Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı,
c) Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı,

Genel Başkanlıklarına birer yazı gönderilerek, ülke savunmasının dışa bağımlılıktan kurtarılması yolunda ne gibi faaliyetlerinin olduğu, bunlar arasında kuvveden fiile çıkarılmış ve yatırımlara yöneltilmiş hangi çalışmaların olduğu sorulmuştur. ./..

Yazımız üzerine,

a) Kara Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı Başkanvekili,
b) Hava Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı Genel Sekreteri,

ayrı ayrı Konfederasyonumuz Genel Merkezini ziyaret etmişler ve TÜRK-İŞ Ulusal İhtiyaç Fonu amaçlarına uygun yatırımda bulunduklarını, verecekleri yazılı cevaplarda bunlara ait projelerin de gönderileceğini açıklamışlardır.

Şimdi;

1- Başbakan Bülent ECEVİT'ten,
2- Güçlendirme Vakıfları Genel Başkanlıklarından gelecek cevaplar ve belgeler beklenmektedir.

TÜRK-İŞ ULUSAL İHTİYAÇLAR FONU Yönetim Kurulu bunların incelenmesinden sonra gerekli kararını verecek ve Fon'da biriken bu para, amacına en uygun bir şekilde yerine ulaştırılacaktır.

EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Geçtiğimiz Yönetim Kurulu toplantısından zamanımıza kadar geçen süre içinde yapılan çalışmaları şöyle sıralayabiliriz:

a- Çanakkale Bölge Semineri: 6-8/Mart/1978 tarihlerinde 8.Bölge Temsilciliğimizin 3.Bölge semineri de Çanakkale'de yapıldı. Civar İl ve İlçelerden toplam 100'e yakın temsilcinin katıldığı seminer, Genel Eğitim Sekreterimiz Kaya Özdemir ve Genel Mali Sekreterimiz Ömer Ergün'ün de iştirak etmeleri ve seminer süresince Bölgenin sorunlarıyla ilgilenmeleri nedeniyle son derece başarılı olmuştur.

b- Tez Büro-İş/RCIU Ortak Semineri: 27-30 Mart 1978 tarihlerinde Antalya'da Tezbüro-İş tarafından üst düzeyde bir seminer düzenlenmiştir. RCIU ile ortaklaşa yapılan bu seminerde Eğitim Sekreterimiz Kaya Özdemir'de katılmış, Grup çalışmaları ile son derece önemli sonuçların elde edilmiştir.

c- PTT/Haber-İş Seminerleri: PTTI'ın katkıları ile ve Haber-İş ile Türk-İş tarafından ortaklaşa yürütülen seminerler sona ermiş, son iki seminer Samsun ve İstanbul'da yapılmıştır.

d- Ceza Paraları Tüzüğü ve İlgili Eğitim Programı: İşçi ücretlerinden ceza olarak kesilen paraların işçi eğitiminde kullanılmasına ilişkin Tüzük doğrultusunda hazırlanan programlar Çalışma Bakanlığına verilmiştir. 27 yerde 5'er günlük seminerlerin yapılmasını öngören ve işçi sağlığı-iş güvenliğine ağırlık verilen program, paranın transferi ile Ağustos 1978'in ikinci yarısında uygulamaya konulacaktır.

e- ICFTU ile Ortak Program: Mart 1978 ayı içinde ülkemizi ziyaret eden ICFTU Genel Sekreteri Otto Kersten ve Bölüm Başkanı Peter De Jonge ile yapılan görüşmelerin bir bölümünde "Ortak Eğitim projesi" üzerinde görüşmeler yapılmış ve mutabakata varılmıştır.

1. Çok uluslu Şirketler ve Uluslararası Sendikacılık Hareketi,
2. İşçilerin yönetime katılmaları
3. Ekonomik kalkınma ve sendikalar
4. Genç ve kadın işçiler sorunu

./..

konularında yapılacak seminer, konferans ve panellerin en kısa zamanda yerleri, tarihleri, seviyeleri ve bütçelerinin hazırlanarak ICFTU'ya gönderilmesi ve bunların onayından sonra gerekli meblağın transfer edilmesi kararına varılmıştır.

Bu konudaki hazırlıklarımız devam etmektedir.

f. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası ile ortak seminer: 24/28 Nisan 1978 tarihlerinde Zonguldak'ta Maden İşçileri Sendikasının Yönetim, Denetim ve Onur Kurulu üyeleri ile Profesyonel temsilcilerinin tam kadro ile iştirak ettikleri bir seminer yapılmıştır. Seminere katılanların "İşçi sağlığı - iş güvenliği ve sosyal güvenlik", "Ekonomik Kalkınma ve sendikalar" ve "Sendikalarda yönetim ve örgütlenme sorunları" konularında bir çok çalışmalarımıza ışık tutacak son derece seviyeli tartışması sonucu bazı raporlar hazırlanmıştır. Gerekçeleriyle beraber Türk-İş Bölge Temsilciliğinin Zonguldakta açılması ve yine Zonguldakta bir eğitim sitesi (kolej dahil) kurulması yolundaki öneriler üzerinde durulmaya değerdir.

Eğitici grubunun oluşturulmasıyla eğitimin daha geniş tabana süratle yayılması da yapılan öneriler arasında yer almaktadır.

g. Eğiticiler Semineri: Samsun Konferansı değerlendirme grubu raporu doğrultusunda eğiticiler grubu oluşturulması yolundaki çalışmalarımızın ilk uygulamalı programı, 22 Mayıs - 2 Haziran tarihleri arasında yürürlüğe konulmuştur. Bölgeler ve teşkilâtlar arası dengenin korunarak oluşturulacak 30 kişilik eğitici grubunun eğitim araç ve gereçleriyle teçhiz edilip yaygın bir taban eğitimine girişme olanağı sağlayacak bu girişimin, üyelerimiz arasında hareket birliği sağlamada ve Konfederasyon bütünlüğü imajı yaratmada önemli fonksiyonları yerine getireceğine inanıyoruz.

DIŞ İLİŞKİLERİMİZ

Türk sendikacılarına dünya sendikacılığını yakından tanıtmak ve dünya sendikacıları ile bilgi alışverişi yapmak üzere Dış İlişkiler faaliyetlerimiz giderek artırılmakta ve yoğun biçimde sürdürülmektedir.

İcra Kurulumuzca Düzenlenen bu program gereğince tüm dünya ülkeleri ile temas kuracak şekilde yazışmalarımızı geliştirirken, yakınlaştığımız ülkeler ile karşılıklı heyet teatileri devam etmektedir.

Yukarıda belirtildiği gibi dünyaya açılma programından amacımız Türk sendikacısına dünya görüşü sağlıyacak ziyaretler yapmasını, hakkında okuyarak bilgi topladığı ülkelerin hiç değilse bazılarını görmesini ve oralarda cereyan eden sendikacılık hareketleri ile bu alandaki uygulamaları yerinde inceleme olanaklarına kavuşturulmasını sağlamaktır.

Çalışmalarımız arasında önemli bir yer tutan konu tüm dünya ülkelerinde olan sendikacılık faaliyetlerini, bu konularda çıkarılan yeni mevzuat ve yapılan uygulamaların önemli yanlarını Türkiye'deki Teşkilâtın ve yöneticilerinin yararlanması için Türkçe olarak bir İÇ BÜLTEN halinde çıkarmamızdır. Bu BÜLTEN'i her ay çıkarmakta ve Teşkilâtımız Genel Başkanlarına göndermekteyiz. Bu BÜLTEN'imize gerek teşkilâttan ve gerekse özel kişilerden gördüğümüz ilgi giderek artmaktadır.

Ayrıca iki ayda bir ingilizce, Almanca ve Arapça olarak üç dilde yayınladığımız ve ülkemiz sendikacılığı ve çalışma hayatı ile ilgili ilginç konuları içeren DIŞ BÜLTEN'imizi 1000 adreslik listeye göre dış ülkelere göndermekte ve dolayısı ile bütün dünya ülkelerine sesimizi duyurmak olanağını bulmaktayız.

Bu çalışmalarımız yanında ICFTU Genel Sekreterliği, ICFTU-ARO Genel Sekreterliği ve bu kuruluşlara üye teşkilâtlarla devam eden yazışmalar, Dünya ülkeleri Konfederasyonları, ITS ve ITF'ler olarak tanınan Mesleki Federasyonlar, ILO, OECD, TUAC gibi Uluslararası Kuruluşlarla tüm yazışmalar, Dış İlişkiler Müdürlüğümüzce yürütülmekte ve Konfederasyonumuz Teşkilâtına bu konularda yardımcı olunmaktadır.

./..

YURTDIŞINA YAPILAN GEZİLER VE YURT DIŞINDAN GELEN HEYETLER

TÜRK-İŞ TEMSİLCİSİNİN BULGARİSTAN'ı ZİYARETİ

Bulgar İşçi Sendikaları Merkez Konseyi Uluslararası İşçi Dayanışma Günü ve 1 Mayıs Günü Kutlamalarına katılmak üzere Teşkilâtımızdan bir temsilciyi Bulgaristan'a davet etmiş ve Konfederasyonumuzu temsilen Tümtis Genel Başkanı Hüseyin Pala 30 Nisan 1978 tarihinde Bulgaristan Başkenti Sofya'ya gitmiştir.

TÜRK-İŞ DELEGASYONUNUN IRAK'I ZİYARETİ

Irak İşçi Sendikaları Genel Federasyonu 26-29 Nisan 1978 tarihleri arasında yapılacak 5 inci Ulusal Genel Kuruluna katılmak ve ayrıca adıgeçen Genel Kurulu takiben 1 Mayıs kutlamalarında bulunmak üzere Kuruluşumuzdan bir delegasyonu Irak'a davet etmiştir.

Kuruluşumuzu temsilen toplantıya katılmak üzere TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer ERGÜN ve T.Harb-İş Genel Sekreteri Yılmaz ÖRNEK Irak'a gitmişlerdir.

TÜRK-İŞ TEMSİLCİSİNİN MISIR'I ZİYARETİ

Mısır İşçi Sendikaları Federasyonu 1 Mayıs İşçi Günü kutlama törenleri dolayısıyla Konfederasyonumuzdan bir temsilciyi 1-7 Mayıs tarihleri arasında Kahire'ye davet etmiş ve bu davet üzerine Konfederasyonumuzu temsilen Basın-İş Genel Başkanı İsmail ÖZKAN Mısır'a gitmiştir.

İKİ KİŞİLİK TÜRK-İŞ DELEGASYONU RUSYA'YA GİTTİ

Rus İşçi Sendikaları Konfederasyonu Merkez Konseyi AUCCTU'nun yaptığı 1 Mayıs Şenliklerine katılma davetine Konfederasyonumuzu temsilen 23 Nisan tarihinden itibaren 15 gün Rusya'da kalmak üzere Dok Gemi-İş Genel Başkanı Aslan SİVRİ ve Harb-İş Genel Başkan Vekili Remzi DURUKAN Rusya'ya gitmişlerdir.

AVUSTURYA'DA YAPILACAK KONFERANSA KATILACAK TEŞKİLAT TEMSİLCİLERİ

Avusturya Büyükelçiliğinden alınan 17 Şubat 1978 gün ve 119-A/78 sayılı yazıda Avusturya'daki İşçi Hareketleri Tarihçileri Derneğinin her yıl yabancı ülkelerden davetlilerin de katıldığı dernekle ilgili konularda konferanslar tertip edildiği bildirilmiş ve bu yıl 12-16 Eylül 1978 tarihleri arasında Linz şehrinde yapılacak ve "1900-1939 yılları arasında işçi hareketlerinde kadın" konusunun ele alınacağı Konferansa Konfederasyonumuz davet edilmiştir. ./..

Bu davet, Teşkilâta duyurulmuş ve gelen cevaplarda Maden Federasyonu Zonguldak Maden İşçileri Sendikasından Kemal Kuyumcu, İhsan Dikenli, Necati Tilkiçıkan, Kütahya Havalisi Maden İşçileri Sendikasından Ahmet Özakşehir, Hisarcık ve Havalisi Maden İşçileri Sendikasından Halil Sağlam ve Mustafa Yıldırım, Orta Anadolu Maden İşçileri Sendikasından Fikret Gürkan, Marmara Bölgesi Maden İşçileri Sendikasından İbrahim Ören, Keban Maden İşçileri Sendikasından Ömer Bayır, DYF-İŞ Federasyonundan 1978 de iki, 1979 da iki ve 1980 de iki kişinin bu konferanslara katılacağı, Yol-İş Federasyonundan Diyarbakır Yol-İş Sendikasından Cemil Sever ve Istanbul Türk Yapı-İş Sendikasından Turan Tayalı'nın katılacakları bildirilmiştir.

TÜRK-İŞ DELEGASYONU'NUN ÖGB'yi ZİYARETİ

28-30 Kasım 1977 tarihleri arasında Ankara'da ÖGB İcra Kurulu temsilcileri ile TÜRK-İŞ İcra Kurulu temsilcileri arasında yapılan müzakereler sonunda Avusturya'da çalışan Türk işçilerinin somut sorunlarına daha kesin bir çözüm bulmak için anlaşmaya varılmış ve bir de Ortak Bildiri yayınlanmıştı. Bu bildiri gereğince 1978 yılı başlarında Avusturya sosyal güvenlik mevzuatını incelemek ve işçilerimizin sorunlarını tesbit etmek için Türk-İş uzmanlarından bir heyetin Avusturya'ya gitmeleri de karara bağlanmıştı.

9-15 Nisan 1978 tarihleri arasında Türk-İş sosyal güvenlik uzmanı Osman Nuri Tekman ile Dış İlişkiler Uzmanı Derviş Albayrak Viyana ve Voralberg yörelerinde gerekli incelemeleri yapmışlar ve İcra Kuruluna 13 sayfalık bir raporu da sunmuşlardır.

Rapora göre acil olarak çözüm bulunması gereken sorunlar şöyle özetlenmektedir:

Mevcut Sosyal Güvenlik Anlaşması günün şartlarına göre ve işçilerimizin lehine değiştirilmelidir. Çocukların okul ve meslek eğitimlerine yeteri kadar eğilinmiyor. 1978 başında yürürlüğe giren bir yasaya göre Türkiye'de bulunan çocuklar için çocuk paraları yüzde 50 oranında düşürülmüştür. Konut sorunu, iş müsaadeleri, vergi denkleştirmeleri, tercüme ve tercüman sorunu gibi bir çok hususlar yer almaktadır. Bu yıl içinde Avusturya'da yapılacak TÜRK-İŞ/ÖGB sürekli komisyon toplantısında görüşülmesi için bu sorunlar gündeme alınacaktır.

ROMANYA İŞÇİ SENDİKALAR BİRLİĞİNDEN BİR HEYET TÜRKİYE'YE GELİYOR

Romanya İşçi Sendikalar Birliğini temsilen bir Heyet 1978 Eylül ayının ikinci yarısında ülkemizi ziyaret edecektir. Bu konuda karşılıklı yazışma ve hazırlıklar devam etmektedir.

ICFTU GENEL SEKRETERİNİN TÜRKİYE'Yİ ZİYARETİ

98 ülkeden 67 milyon işçiyi temsil eden Türk-İş'in üyesi bulunduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Sekreteri Otto Kersten, beraberinde bölüm başkanı Peter De'Jonge olduğu halde 14-17 Mart 1978 tarihleri arasında ülkemizi ziyaret etmiştir.

Genel Başkan Halil Tunç başkanlığındaki İcra Kurulumuz, Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın'ın da katılması ile 15 Mart 1978 günü saat 10.00 da ICFTU Genel Sekreteri ve Bölüm Başkanı ile resmi görüşmeler yapmıştır. Bu görüşmelerde iki kuruluş arasındaki işbirliğine verilen önem belirtilmiş ve ülkemiz ile dünyadaki son sendikal gelişmeler gözden geçirilmiştir. Bu toplantıda Türk-İş ile ICFTU'nun Teşkilâtlanma ve Eğitim konularında yapacakları işbirliği ile Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (AFL-CIO) arasındaki ilişkiler ve Kıbrıs sorununa sendikal açıdan bir çözüm getirilmesi için yapılabilecek işlemler konusu ele alınmıştır.

ICFTU, 1978 yılı içinde Türk-İş'in Eğitim ve Teşkilâtlanma çalışmalarına 40.000 dolarlık bir mali katkıda bulunması kararlaştırılmıştır. Genel Mali Sekreter Ömer Ergün, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, Başkanlık Danışmanı Kutay Aksel ile ICFTU Bölüm Başkanı Peter De'Jonge arasında ayrıntılı olarak yapılan toplantı sonunda yürütülecek ortak programın ana ilkeleri saptanmıştır. Buna göre Türk-İş Eğitim Sekreterliğinin hazırlıyacağı öneriler çerçevesinde işbirliği geliştirilecek ve ICFTU Samsun Eğitim Merkezinin çalışmalarına teknik katkılarda bulunacaktır.

Kıbrıs Sorunu ile ilgili olarak adada bulunan ve komünistlerin kontrolündeki sendikal örgüt PEO tarafından 1978 Temmuz ayı içinde düzenlenecek (Kıbrısla Uluslararası Sendikal Dayanışma Konferansı) konusu ayrıntılarıyla ele alınmıştır. Tamamen propagandaya yönelik bu girişimlerin soruna bir çözüm getiremiyeceği konusunda görüş birliğine varılmış ve somut sonuçlar alınmasını sağlamak amacıyla ICFTU çerçevesinde Türk-İş, Türk-Sen, Yunan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (GSEE) ve Kıbrıs Rum İşçi Federasyonu (SEK) arasında bir görüşme yapılması önerilmiştir. Ülkemizden sonra Yunanistan'ı ziyaret ederek aynı konuyu Yunan Konfederasyonu yetkilileri ile görüşen ICFTU Genel Sekreteri Otto Kersten bu toplantının tüm tarafların iştiraki ile 26 Mayıs 1978 tarihinde Brüksel'de ICFTU Genel Merkezinde yapılacağını bildirmiştir. Bu toplantıda sendikal, ekonomik, insancıl ve adadaki istihdam sorunları ele alınacak ve ayrıca

./..

Türk toplumuna uygulanan ekonomik ablukanın kaldırılması konusunda girişimlerde bulunacaktır.

Öğleden sonraki görüşmeler Genel Sekreter M.Sadık Şide'nin başkanlığında yapılmıştır. Özellikle Türk-İş'in Uluslararası alandaki etkinliğini arttırması ve ICFTU'nun Asya Bölge Teşkilâtı (ARO) çerçevesinde tam yerine alması konuları ele alınmıştır. Genel Sekreter Kersten 7-28 Haziran 1978 tarihlerinde Cenevre'de yapılacak Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 64. Konferansı konusunda Türk-İş'den yardım talebinde bulunmuştur. Bu konu raporumuzun ILO bölümündegeniş olarak ele alınmıştır.

16 Mart 1978 günü Başbakan Bülent Ecevit ile bir görüşme yapan ICFTU Genel Sekreteri, Uluslararası Hür İşçi Sendikacılığın Türk-İş'i tüm olarak desteklediğini belirtmiş ve ülkemizin ekonomik ve sosyal sorunları konusunda Uluslararası alanda gerekli girişimlerde bulunacağını ifade etmiştir. Özellikle Avrupadaki işçi bankalarından Türkiye'ye kredi temini ile Avrupalı işçilerin tatillerini Türkiye'de geçirmelerini sağlamak konusunda tüm imkânlarını kullanacağını belirtmiştir. Başbakan ile görüşmesi sırasında Kıbrısta gittikçe artan işsizlik sorununu da ele alan Otto Kersten yeşilhat üzerindeki bazı işyerlerinin açılması konusunda yardım rica etmiştir.

Ana Muhalefet Partisi Lideri Süleyman Demirel ile yaptığı görüşmede Hür Sendikacılığının gelişmesi konuları ile Türkiye'nin bazı ekonomik ve sosyal sorunları ele alınmıştır. Başbakan Yardımcısı ve Kıbrıs Koordinasyon Komitesi Başkanı Turhan Feyzioğlu ile yapılan görüşmelerde ise, Kıbrıs sorunu hakkında ayrıntılı bilgi alış verişinde bulunulmuş ve bu arada Feyzioğlu'nun Brüksel'i ziyareti sırasında ICFTU Genel Merkezine de gitmesi kararlaştırılmıştır.

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy ile öğle yemeğinde görüşen Otto Kersten, sendikacı Bakan olarak kendisinin önderliğinde işçi ve işveren ilişkilerinin geliştirilmesi, Türk-İş'in kuvvetlendirilmesi ve Uluslararası sendikal toplantıların Türkiyeye kaydırılması konuları ele alınmıştır.

Ziyareti sırasında Ankara'da yapılmakta olan DYF-İŞ Genel Kuruluna da katılarak bir konuşma yapan Otto Kersten 16 Mart Perşembe günü Istanbul'a hareket ederek, Tekgıda-İş Sendikasının yöneticileri ile tanışmış ve Genel Başkan Halil Tunç ile son bir görüşme yapmıştır. ./..

Ankara'daki kalış süresi içinde Alman Büyükelçisinin vermiş olduğu öğle yemeğine Türk-İş İcra Kurulu üyeleriyle birlikte katılarak özellikle Federal Almanya olmak üzere, yurtdışında çalışan Türk işçilerinin sorunlarını ele alan ve bu konuda ICFTU çerçevesinde ne gibi, çözüm yolları getirebileceğini görüşen Otto Kersten ayrıca düzenlediği bir basın toplantısı ile Türkiye'deki temaslarını açıklamış ve gazetecilerin çeşitli sorularını cevaplamıştır.

Ziyaretten sonra yayınlanan Türk-İş/ICFTU Ortak Bildirisinde özetle şu hususlara yer verilmiştir:

"İki kuruluş yetkilileri Uluslararası alanda ve Türkiyede meydana gelen son sendikal, sosyal ve ekonomik gelişmeleri gözden geçirerek değerlendirmişlerdir. Doğu Akdenizde Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun en güçlü üyesi olan Türk-İş'in ve ona bağlı sendikaların eğitim ve teşkilâtlanma çalışmalarına ICFTU'nun katkıda bulunarak yeni bir yön verilmesi kararlaştırılmıştır. Hemen uygulanmasına geçilecek olan ortak projeler ile geniş kapsamlı bir eğitim programı uygulanacak ve ICFTU Türk-İş ile bağlı sendikaların daha da güç kazanması için bütün etkinliği ile katkıda bulunacaktır. Samsun Eğitim Sitesi bu arada süratle bitirilecek ve 1978 yılı içinde hizmete açılacaktır.

Birleşmiş Milletlerin Uluslararası Çalışma Örgütü olan ILO'nun çalışmalarının desteklenmesine ve bu teşkilâtın uluslararası alanda çalışma koşullarını tespitine fiilen katkıda bulunma konusunda mutabakat sağlanmıştır. Buna göre Türk-İş ILO Konferanslarına daha etkin bir biçimde katılarak bu teşkilâtta meydana gelen hür sendikaların boşluğunu dolduracaktır. Bu yıl Haziran ayında yapılacak olan 64.ILO Konferansına Türk-İş 15 delege ile katılacaktır.

Kıbrıs konusunda meydana gelen son gelişmeleri gözden geçiren ve değerlendiren her iki kuruluş yöneticileri barışçı yollardan Kıbrıs sorununa kalıcı bir çözüm yolu bulunması için ICFTU çerçevesinde girişimlerini yoğunlaştırma kararı almışlardır. Bu konuda ICFTU çerçevesinde Brüksel'de Mayıs ayı sonuna doğru Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu ile Kıbrıs Rum İşçi Sendikaları Federasyonu ve Yunanistan İşçi Sendikaları Federasyonu liderlerinin biraraya gelerek sorunun sendikal, ekonomik, sosyal ve insancıl konularını ele alıp hür ve demokratik sendikacılık ilkeleri çerçevesinde çözümlenmesine nasıl katkıda bulunabileceklerini görüşme kararı almışlardır."

64. ILO ÇALIŞMA KONFERANSI

Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Örgütü "ILO" 64. Konferansı 7-28 Haziran 1978 tarihleri arasında Cenevre'de yapılacaktır.

Geçen yıl, özellikle Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (AFL-CIO) görüşlerine uyan Amerikan Birleşik Devletleri ILO'dan resmen çekilmişti. Her 3 yılda bir yapılmakta olan ILO Yönetim Kurulu seçimleri bu yılki Konferans sırasında yenilenecektir. Geçmiş yıllarda Yönetim Kurulunda bir asil ve bir yedek üye ile temsil edilen doğu bloğu ülkelerinin, bu yıl dört asil ve dört yedek üyelik için yoğun bir kampanyaya giriştikleri tespit edilmiştir. Bu husus 14-17 Mart 1978 tarihleri arasında ülkemizi ziyaret eden ICFTU Genel Sekreteri Otto Kersten tarafından da belirtilmiş ve Türk-İş'ten yardım talebinde bulunulmuştur.

Bursa'da yapılan son Yönetim Kurulumuzda alınan tavsiye kararı gereğince Türk-İş, bağlı kuruluşlarımızın da desteği ile bu yılki konferansa kuvvetli bir kadro ile katılacaktır.

Konferans şu gündemi ele alacaktır.

I. Genel Müdür ve Yönetim Kurulunun Çalışma Raporu
II. Program, Bütçe Önerileri ve diğer mali konular
III. Sözleşme ve tavsiye kararlarının uygulama raporu
IV. İş İdaresi: Organizasyonu, yöntemi ve rolü (ikinci görüşme)
V. Kamu kesiminde istihdam koşullarını saptama ve teşkilatlanma hürriyeti (ikinci görüşme)
VI. 1932 tarihli ve 32 No.lu Dok işçilerinin kazalara karşı korunma sözleşmesinin tadili (ilk görüşme)
VII. Kara Taşıtmacılığında çalışma saatleri ve dinlenme süreleri (ilk görüşme)
VIII. ILO'nun yapısı: ILO Bünyesi Çalışma Grubu Raporu.

Ayrıca 1964 yılında yapılan 48. Konferansta alınan bir karar gereğince bu yılki konferansta Güney Afrika Cumhuriyetinde uygulanan ırk ayırımı politika ile ilgili genel müdürün 14. özel raporu da konferansta ele alınacaktır.

Gündem maddeleri ile ilgili aşağıdaki hususları bilginize sunmakta yarar görmekteyiz.

./..

63. Konferansta alınan bir karar gereğince bu yılki konferansta ilk olarak genel müdürün çalışma raporunun yanısıra yönetim kurulunun da çalışma raporu ele alınacaktır. Yönetim Kurulu son yaptığı toplantıda özellikle ILO bünyesindeki yapılacak değişikliklerle ilgili kararları görüşmüş ve bu kararları raporunda ele almıştır.

ILO Ana Tüzüğü gereğince bütçe ve mali konularda sadece hükümet delegeleri yetkilidir. Amerika'nın teşkilâttan çekilmesinden sonra ortaya çıkan mali sorunların çözümlenmesi için bu konferansta bir karar tasarısı hükümet delegeleri tarafından görüşülerek karara bağlanacaktır.

ILO Ana Tüzüğünün 19, 22 ve 35. maddeleri ile üye ülkeleri tasdik etmiş oldukları sözleşmelerin uygulamasıyla ilgili rapor vermekle yükümlü kılmaktadır. Tüzüğün 23. maddesi ise verilen bu bilgilerin bir rapor olarak konferansa sunulmasını ve görüşülmesini öngörmektedir.

Diğer taraftan ILO'nun en önemli komisyonlarından biri olarak kabul edilen "Sözleşme ve tavsiyelerin uygulamasını inceleme tarafsız uzmanlar komisyonu" üye ülkeler tarafından verilen bu raporları inceleyecektir.

Son 5 yıl içinde Türkiyenin bu yükümlülüğünü yerine getirmeyerek tasdik etmiş olduğu sözleşmeler ile kabul ettiği tavsiye kararları konusunda rapor vermediğini tespit eden Türk-İş, geçen yılki komisyon toplantılarında bu konuda hükümete gerekli baskıyı yapacağını belirtmişti. Konferanstan sonra Çalışma Bakanlığı nezdinde ve özellikle konferans sırasında Cenevre Çalışma Müşavirliği nezdinde yapılan girişimler sonucu bu yıl (20) raporun verildiğini belirtmek isteriz.

İlk görüşmesi geçen yılki konferans sırasında yapılan iş idaresi konusu konferansta ikinci ve son kez görüşülerek bir sözleşme ve bir tavsiye kararı kabul edilecektir. Nihai taslak üzerinde ILO hükümetlerin görüşlerini almış bulunmaktadır. İşçi ve işveren kesimleri ise komisyondaki görüşmeler sırasında verecekleri tadil önerileri ile sözleşme ve tavsiyenin son şeklini almasını sağlayacaklardır.

Ülkemizdeki işçi/memur ayırımı açısından bizler için çok önemli olan kamu kesiminde sendikal haklar konusunda ilk görüşme geçen yılki konferansta yapılmış ve Türk-İş temsilcileri sık sık söz alarak hükümet ve işveren temsilcilerinin bu konudaki görüşlerine karşı çıkarak

./..

ülkemizdeki çalışanların tümüne sendikal hakların tanınmasının Anayasa açısından şart olduğunu belirtmişlerdir. Geçen yılki görüşmelerin sonucunda ILO bu konuda nihai taslak üzerinde hükümet-işçi-işveren kuruluşlarının görüşlerinin alınmasını kararlaştırmıştır. Türk-İş sözleşme taslağının tercümesini görüşleri alınmak üzere kamu kesiminde işçi çalıştıran sendikalara göndermiş bulunmaktadır. Nisan ayının sonuna kadar bu kuruluşlarımızdan görüş istenmiştir. Alınan görüşten sonra hazırlanacak rapor bu yılki konferansta tadilât önerisi olarak sunulacaktır.

1932 yılında ILO tarafından kabul edilmiş bulunan Dok işçilerinin iş kazalarına karşı korunma sözleşmesinin zamanımızın koşullarına uydurulması zorunluğu ortaya çıkmıştır. O tarihten bu yana gemi ile taşınan mallarda 5 misli bir artış olmuş ve ayrıca gerek limanlarda ve gerekse yük gemilerinde mal taşıma, araç, gereç ve metodlarında büyük değişiklikler meydana gelmiştir.

1976 Ocak ayında ILO tarafından oluşturulan dok işçilerinin sağlık ve iş emniyeti uzmanlar komisyonu bir rapor hazırlayarak yönetim kuruluna sunmuştur. Yönetim Kurulu bu raporun ışığı altında hazırladığı tadilât tasarısının ilk kez görüşülmesinin bu yılki konferansta yapılmasını uygun görmüştür.

ILO Tüzüğü gereğince herhangi bir konuda sözleşme veya tavsiye kararı alınabilmesi için konunun iki kez konferans tarafından görüşülmesi şart olmaktadır. Bu yılki görüşmeden sonra konferans tarafından kabul edilecek tadilât tasarısı taslağı görüş alınmak üzere hükümet-işçi-işverenlere gönderilecektir. Alınan görüşlerden sonra hazırlanacak nihai taslak 1979 yılında yapılacak olan konferans tarafından karara bağlanacaktır. Türk-İş, ilgili üye sendikalarımız ile işbirliği yaparak, konuyu yakinen izleyecektir.

II.Dünya Savaşından sonra tüm ülkelerde kara taşıtmacılığında büyük bir gelişme olduğunu gözönüne alan ILO bu konuda yeni bir karar alma gereğini duymuştur. 1939 yılında kabul edilen 67 no.lu sözleşmenin bir çok ülke tarafından onaylanmasında ortaya çıkan güçlükleri inceleyen ILO Kara Taşıtmacılığı Uzmanlar Komisyonu 67 No.lu sözleşmenin tadili yerine yeni bir sözleşmenin hazırlanmasının daha uygun olacağına karar vermiştir. 1976 yılı Kasım ayında toplanan yönetim kurulu bu kararı onaylayarak bu yıl yapılacak konferans gündemine konunun

./..

birinci kez görüşülmek üzere konulmasına karar vermiştir. Hükümetler tarafından alınan bilgi ile Uzmanlar Komisyonunun önerilerinden hazırlanan bir rapor bu yılki konferansta görüşülecektir.

Amerika'nın teşkilâttan çekilmesine yol açan bazı işlemlerin daha açıklığa kavuşturulması ve bu konuda ILO Ana Tüzüğü ile iç tüzüğünde gerekli değişikliklerin yapılması konusu geçen yılki konferansta uzun uzadıya tartışılmış ancak bir karara bağlanamamıştır. Bu yılki konferansta Ana Tüzüğün 7. ve 36. maddeleri ile karar tasarısı usulleri, oylama ve çoğunluk ve hükümetler dışı grupların teşkili konuları ele alınacaktır.

İç Tüzüğün 17. maddesinin birinci paragrafı gereğince gündem maddeleriyle ilgili olarak karar tasarıları verilebilir. Bu tasarılar konferansın açılmasından 15 gün önce genel müdüre verilecektir. Konferansta oluşturulan "Karar Tasarı Komisyonu" verilen ve gündem maddelerine ilgili olduğu genel müdürce saptanan karar tasarılarına ait seçme yapacaktır. Bu seçime göre tasarılardan ancak 5 tanesi görüşülerek genel kurula sunulacaktır. Geçmiş yıllardaki uygulama çok ender şekillerde bu 5 tasarının genel kurula sunulabildiğini ve en çok 3 adedinin görüşülerek karara bağlandığını göstermektedir.

Bu yılki konferansta ILO Yönetim Kurulunun üyelik seçimleri yapılacaktır. Ana Tüzük gereğince yönetim kurulu 56 üyeden oluşmaktadır. Bu üyelerin 28'i hükümetler, 14'ü işverenler ve 14'ü işçiler tarafından seçilmektedir. Hükümet üyelerinin 10 tanesi dünyanın en büyük 10 sanayii ülkesi tarafından tayin ile işbaşına gelmekte, diğer 18 üyesi ise bu 10 sanayi ülkenin katılmadığı oylama sonucu saptanmaktadır.

Haziran-Temmuz 1964 yılında Yönetim Kurulunun almış olduğu bir karar gereğince ILO tarafından Asya Danışma Komitesi, Afrika Danışma Komitesi ve Amerika Kıt'aları Danışma Komitesi oluşturulacaktır. Bu komite üyeleri de bu yılki konferans sırasında seçilecektir.

64. ILO Konferansı sırasında şu komisyonlar oluşturulacaktır.

1. İtimatname Komisyonu: 3 kişiden meydana gelen bu komisyon delege ve teknik müşavirlerin durumlarını itiraz sonunda incelemektedir. Geleneğe göre işçi kesimi başkanı bu komisyonun üyesi olmaktadır.

./..

2. Konferans Komisyonu: Bu komisyon konferansın ve komisyonların düzenli bir şekilde işlemesini sağlamak amacıyla kurulmaktadır.

3. ILO Sözleşme ve tavsiyelerinin uygulanmasını inceleme komisyonu: Eşit oy hakkına sahip işçi-işveren ve hükümet temsilcileri tarafından oluşturulan bu komisyon ILO'nun en önemli komisyonlarından biri olmaktadır. Üye ülkelerin tasdik etmiş oldukları sözleşme ve tavsiyeler konusundaki raporlarını inceleyen komisyon ayrıca herhangi bir sözleşme veya tavsiyenin uygulanışı ile ilgili şikâyetleri de ele alarak incelemektedir. Bir nevi "hükümetler hesap verme komisyonu" şeklinde yorumlanabilecek bu komisyonda özellikle işçi kesimi değişik ülkelerdeki ILO kararlarının uygulanmasını denetleyebilmekte ve gerekli hallerde şikâyette bulunarak bu hükümetlerin komisyona davet edilerek hesap vermesini sağlayabilmektedir.

4. Karar Tasarısı Komisyonu: Gündemle ilgili maddeler üzerinde delegeler veya teknik müşavirler tarafından verilen ve uygunlukları genel müdür tarafından saptanan karar tasarılarını inceleyen bu komisyon son konferanslar sırasında siyasi nitelikte karar tasarılarının verilmesi sonucu büyük önem kazanmıştır. Komisyon kendisine tevdi edilen karar tasarılarını inceledikten sonra bunların arasından 5 tanesini önem sırasına göre oylama ile saptamakta ve sadece bu 5 tasarı üzerinde müzakerelerde bulunarak raporunu konferansa sunmaktadır.

5. Bütçe ve Mali Komisyon: Bu komisyon sadece hükümet delegelerinden oluşturulmaktadır.

6. Bu yıl gündem gereğince gündemin IV. maddesini ele almak üzere "İş idaresi: Organizasyonu, yöntemi ve rolü" komisyonu oluşturulacaktır.

7. Bu yıl gündem gereğince V. maddeyi ele almak üzere "kamu kesiminde istihdam koşullarını saptama ve teşkilâtlanma hürriyeti" komisyonu oluşturulacaktır.

8. Bu yıl gündemin VI. maddesini ele almak üzere "Dok işçilerinin kazalara karşı korunması" komisyonu oluşturulacaktır.

9. Bu yıl gündemin VII. maddesini ele almak üzere "Kara Taşıtmacılığında Çalışma Saatleri ve dinlenme süreleri" komisyonu oluşturulacaktır.

./..

10. Gündemin VIII. maddesini ele almak üzere "ILO'nun yapısı" komisyonu oluşturulacaktır. Ancak bu komisyon bu konuda yönetim kurulu tarafından seçilmiş ILO Çalışma Grubu ile delegasyon arasından seçilecek üyelerden oluşturulacaktır.

Sendikalar ve çalışma sorunları açısından çok büyük önem taşıyan ILO bünyesinde TÜRK-İŞ etkinliğini artırmak için, üye kuruluşlarımızın da katkısı ile gerekli girişimlerde bulunmağa devam edecektir.

TÜRK-İŞ BÖLGE TEMSİLCİLİK FAALİYETLERİ

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

23-25 Şubat 1978 tarihlerinde kurulunuzca alınan kararlardan biri de İcra Kurulu Çalışma Raporunda Türk-İş Bölge Temsilcilikleri faaliyetlerinin yer almasıdır. Bu karar uyarınca Temsilciliklerimizin çalışmalarını kısaca bilgilerinize sunuyoruz.

I. Bölge Temsilciliği:

İstanbul ve çevresindeki geniş bir alanı kapsayan I.Bölge Temsilciliğimiz, alınan bir kararla her ayın ikinci Çarşamba günü Bölgedeki sendikalarla sendikal toplantılar yapmaya başlamıştır. İlk toplantı 15 Mart 1978 tarihinde akdedilmiş, Türk-İş Genel Başkanının İstanbul'da bulunmasından da yararlanılarak ikinci toplantı 17 Mart 1978 tarihinde yapılmıştır. Toplantıya Türk-İş Genel Başkanı Başkanlık etmiştir.

12 Nisan 1978 tarihinde yapılan toplantıya daha az sendikacının katıldığı görülmüştür. Türk-İş üyesi sendikaların biraraya gelerek sorunlarını rahatça konuşabildikleri bu tür toplantıların devamında yarar görmekteyiz.

I. Bölge Temsilciliğimiz, sendikalarımızdan gelen talepleri karşılamaya çalışmış, grevleri izlemiş, grev yerlerini ziyaret etmiş, Bölge dahilinde yapılan kongrelere katılarak Türk-İş genel politikası doğrultusunda çalışmalarda bulunmuştur. İştirak edilen kongreler arasında Çimse-İş, Teksif, Tek Gıda-İş kongrelerini sayabiliriz.

Bölge Temsilciliğimizce ayrıca teşkilâtlanma çalışmalarına devam edilmiş, otel, lokanta ve eğlence yerleri iş kolunda yeni bir teşekkülün doğmasına yardımda bulunulmuş, imkân nisbetinde seminerlere ve diğer toplantılara katılma konusuna özen gösterilmiştir.

Resmi toplantılara katılınmış, yerli ve yabancı konuklar ağırlanmış, Bölge salonu toplantılar için sendikalarımızın istifadesine sunulmuştur.

Grevlerin sona erdirilmesi için sendikalarımızın talep etmeleri halinde anlaşmazlığın çözümüne çalışılmıştır. Deri-İş anlaşmazlığı bunlardan biridir. Ayrıca Petrol-İş'in BEREC ve Doğu İlâç Sanayii, Çimse-İş'in Haznedar ve Tuzla Porselen işyerlerini sıralamak mümkündür. ./..

2. Bölge Temsilciliği:

Eskişehir 2.Bölge Temsilciliğimizce geçtiğimiz üç ay içerisinde teşkilâtlanma, grev, uyuşmazlık, eğitim konularında çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu arada Bölge sınırları içinde yapılan toplantı ve kongrelere iştirak edilmiş, gerektiğinde görev alınmıştır.

Eskişehir Ziraî Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü işyerinde DİSK'e bağlı bir sendikanın sözleşme çağrısında bulunması üzerine gerekli girişimler yapılmış ve itirazımız üzerine üye durumunun tesbitine geçilerek irade beyanı yoluna gidilmiştir. İrade beyanını Türk-İş'e bağlı Tarım-İş kazanmıştır.

Türk Harb-İş Sendikasının üç grup halinde Eskişehir'de düzenlediği seminere Temsilcilik olarak iştirak edilmiştir. Aynı şekilde gene Eskişehir'de Petrol-İş'in düzenlediği 60 kişilik seminer çalışmalarına Bölge Temsilcisi katılmıştır.

Tek Gıda-İş Sendikasının Eskişehir fırın işyerlerinde alınan grev kararının işyerlerine asılmasında ve 33 işyerinde ilânında katkıda bulunulmuş, Belediye ve Vilâyet ilgilileri ile temaslar sağlanmış, yapılan toplantılar sonunda mutabakata varılmıştır.

Kütahya'da KÜMAS-İŞ Sendikasının açılışında bulunulmuştur. Bilecik'te yeni kurulan Bilyemsan işçilerinin teşkilâtlanarak Tek Gıda-İş Sendikası bünyesinde yer alması için çalışmalar yapılmış ve sonuç alınmıştır.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide Başkanlığında, temsilcilik toplantı salonunda, Konfederasyonumuza bağlı sendika ve şube başkanları ile bir toplantı yapılmış, asgari geçim indirimi ve vergiler konusu ile işçi meskenleri üzerinde görüşmelerde bulunulmuştur.

3. Bölge Temsilciliği:

Merkezi İzmir'de bulunan 3.Bölge Temsilciliğimizce sendika, sigorta, toplantı, eğitim gibi konularda ve yetki uyuşmazlıklarının mahkemelerde çözümünde gerekli her türlü girişimde bulunulmuştur. Türk Metal Sendikasının Japonya'dan, Teksif Sendikasının Amerika'dan gelen konuklarının karşılanması ve ağırlanması ile ilgili çalışmalar yapılmıştır. Türk-İş üyesi sendika ve şubelerinin kongrelerine iştirak edilmiştir.

Soma Maden İşçileri Sendikasının Çamaltı Tuzlasında, Türk Metal Sendikasının İzmir Demir Çelik Fabrikasında, Teksif Sendikasının Pulcuoğlu

./..

işyerinde, Yol-İş Federasyonunun İzmir Yapı İmar işyerindeki yetki sorunları ile ilgili çalışmalar yapılmış ve gerekli girişimlerde bulunulmuştur.

Bu arada konut kooperatifleri, sosyal sigortalar sorunları ile de ilgilenilmiş, Petrol-İş Sendikasının Şanlı Laboratuarında teşkilâtlanma çalışmalarına iştirak edilmiştir.

Temsilciliğimizce gerek duyuldukça sendikalara ziyaret yapılmış, ziyaretçi kabul edilmiştir. Temsilciliğimizi ziyaret edenler arasında Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer'de vardır. Aynı zamanda Türk-İş Genel Başkanvekili de olan Kemal Özer, Temsilciliğimizde bir basın toplantısı düzenlemiştir.

16 Şubat 1978 tarihinde Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, Temsilciliğimize bir nezaket ziyareti yapmıştır.

4. Bölge Temsilciliği:

Türk-İş Adana 4.Bölge Temsilciliğinde bu çalışma raporu dönemine isabet eden aylarda ve bilhassa Adana İlinde yetki uyuşmazlıkları uzun zaman almış ve oldukça çetin geçmiştir. Bazı uyuşmazlıklar aylarca sürmüş, yetki prosedürlerinin iki veya üç defa yenilendiği görülmüştür. Çetin geçmesine rağmen, bu yetki uyuşmazlıkları sırasında herhangi bir kayıpla karşılanmamış olması sevindiricidir. Temsilciliğimiz tüm uyuşmazlıkları başından sonuna kadar dikkatle izlemiş, ilgi göstermiş, çalışmalara katılmıştır.

4. Bölge Temsilciliğimiz, yetki uyuşmazlıklarının yanısıra teşkilâtlanma çalışmalarına da katılmıştır. Teşkilâtlanacak yeni iş yerleri az olmakla beraber, eski işyerlerinde çok yavaş giden teşkilâtlanma çalışmalarını hızlandırmak için gayret sarfedilmiştir.

Bunların dışında, teşkilâtımızdan gelen talepler üzerine çeşitli çalışmalar yapılmakta, kongrelere iştirak edilmekte, her türlü toplantı ve işçi hareketi ile ilgilenilmektedir.

Temsilcilik sınırları içindeki tüm illere ve kuruluşlara zamanında gidebilmek mümkün olamamaktadır. Bunun en önemli nedeni ise uzun süreden beri Temsilciliğimizin arabasının bulunmamasıdır. Bu da, çalışmaların aksamasına yol açan bir etkendir.

./..

5. Bölge Temsilciliği:

Sivas 5.Bölge Temsilciliğimizde, diğerlerinde olduğu gibi çeşitli çalışmalar yapılmış, toplantılar düzenlenmiş, uyuşmazlıklarla ilgilenilmiştir.

3 Şubat 1978 tarihinde Sivas'taki mahalli sendikalarla bir toplantı yapılarak SSK Sağlık Kurumlarının ve hastahanenin sorunları konuşulmuştur. SSK ile ilgili konuların tartışıldığı bu toplantıya, SSK Şube Müdürü ve hastane Başhekimi de katılmış, sorunlar hakkında karşılıklı görüşlerin belirlenmesi mümkün olabilmiştir.

14 Mart 1978 tarihinde mahalli sendikalarla bir toplantı daha yapılmış ve çeşitli sorunların Türk-İş Genel Merkezine intikali kararlaştırılmış, Genel Başkan Halil Tunç'tan randevu alınarak kendisiyle görüşülmüştür. Aynı gün SSK Genel Müdürü, Çalışma Bakanı ve Çalışma Genel Müdürü ile görüşülmüştür.

Kayseri'de Amerika Tekstil ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası Kadın Kolları Başkanı Bayan M.Springer'in toplantısına Türk-İş adına iştirak edilmiştir.

Temsilcimiz bunlardan ayrı olarak, Maden Federasyonu, Sağlık-İş Sendikası yetkililerinin Sivas'ı ziyaretleri ile ilgilenmiş, düzenledikleri toplantılarda hazır bulunmuş, Tek Gıda-İş, Çimse-İş Sendikalarının yetki uyuşmazlıkları ve teşkilâtlanma çabalarına yardımcı olmuştur.

Temsilciliğimizce, mahalli sendikaların toplantı ve kongrelerine katılmak için özen gösterilmiştir.

6. Bölge Temsilciliği:

1978 yılının ilk aylarında mevsim şartları gereği, Samsun 6.Bölge Temsilciliğimiz sendika ve şubelerine ziyaretler düzenleyememiş, ancak bunları programlamakla meşgul olunmuştur. Önümüzdeki aylarda Temsilcilerden başka işyerinde bizzat işçiyi görmekle ilgili bir hazırlık yapılmaktadır.

Samsun'daki sendikalarla yapılan mutad toplantılarda genellikle sigorta konuları üzerinde tartışmalar yapılmıştır. Bundan böyle her üç aylık faaliyet dönemini kapsar şekilde toplantılar düzenli olarak gerçekleştirilecektir.

./..

Bölge içinde yapılan sendika ve şube kongrelerine ilgi gösterilmektedir.

Samsun'da yapımı sürdürülen Seyfi Demirsoy Eğitim Sitesinin hizmete girmesi ile ilgili olarak gerekli çabalar sarfedilmektedir. Bu amaçla Temsilciliğimizde Genel Mali Sekreter Ömer Ergün'ün de katıldığı toplantılar düzenlenmiştir.

Temsilciliğimiz teşkilâtlanma ve sözleşme anlaşmazlıkları ile de yakından ilgilenmektedir. Bu cümleden olarak Tarım-İş Sendikası adına Gökhöyük Şube işçileri, Çorum ve Havalisi Birleşik Yeni Maden İşçileri Sendikasının sözleşmeleri ve yetki prosedürleri konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

Bölge Temsilciliğimiz Tüketim Kooperatifi ve Yapı Kooperatifi konusunda da çeşitli girişim ve çalışmalarda bulunmuştur.

7. Bölge Temsilciliği:

Güneydoğu İllerimizi kapsayan Diyarbakır 7.Bölge Temsilciliğimiz, Bölgesindeki işyerive işçi sayıları ile bu işçilerin ne kadarının hangi kuruluşa üye olduklarını tesbit için bir çalışma yapmaktadır. Teşkilâtlanma çalışmalarında bu araştırmadan yararlanılması düşünülmektedir.

Bölge Temsilciliğince Tez Büro-İş Sendikasının teşkilâtlanma çalışmalarında bulunmak üzere Siverek ve Urfa'ya gidilmiş, Urfa'da aynı zamanda Teksif Sendikasının teşkilâtlanma çalışmalarına iştirak edilmiştir. Ayrıca Mardin, Mazıdağı, Van, Bitlis ve Muş illeri ziyaret edilmiştir.

Van Tes-İş, Elâzığ Şeker-İş Sendikası Kongrelerinde bulunulmuştur. Ceylanpınar'da 2000 işçinin katıldığı direniş sebebiyle çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca Diyarbakır'da kurulu bağımsız Gıda-İş'in grevine ilgi gösterilmiş, bu kuruluşun Türk-İş çatısı altında görevine devam etmesi için çaba sarfedilmiştir.

Türk-İş Dayanışma ve Teşkilâtlanma İl Konseyleri ile ilgili olarak Urfa, Mardin ve Adıyaman'da girişimlerde bulunulmuştur.

8. Bölge Temsilciliği:

Bilindiği gibi Bursa 8.Bölge Temsilciliğimiz 26 Nisan 1977 tarihinde kurulmuş en yeni temsilciliğimizdir. Bu nedenle bu Temsilciliğimizin ilk çalışmaları kuruluşla ilgili olmuş, daha sonra tüm Bölge sınırları

./..

içinde yoğun bir çalışma temposuna girmiştir.

8. Bölge Temsilciliğimiz sınırları içinde 45 adet sendika ve şube mevcuttur. Temsilciliğimizin bu kuruluşlarla kısa zamanda yakın ilişki kurduğu görülmektedir.

Bursa Bölgesi özellikle DİSK'in faaliyet alanı haline getirmek istediği bir kesim olduğu için Bölge Temsilciliğimizce teşkilâtlanma çalışmalarına hız kazandırılmış, Metal ve Oleyis işkollarında özellikle çalışmalar yapılmıştır. Disk ve Misk'in Bölge Temsilciliklerinin bulunduğu bu bölgede teşkilâtlanma çalışmalarına daha da önem verilecektir.

Bölge Temsilciliğinde, bölge toplantılarının düzenli bir şekilde gerçekleştirilmesi, sendikaların ve işçilerin çeşitli sorunlarının tesbiti çalışmaları yapılmakta ve bu amaçla bağlı İllerde toplantılar düzenlenmektedir. Toplantılar sırasında ortaya çikan aksaklıkların giderilmesine çalışılacaktır.

ALINAN KARARLARIN İCRASI

23/25 Şubat 1978 tarihlerinde ISTANBUL'da yapılan TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANTISINDA alınan kararlar ve bunların icrasıyla ilgili açıklama aşağıya çıkarılmıştır.

KARAR: 1- 30 Sıra numaralı (otel, lokanta ve eğlence yerleri) işkolunda yeni bir sendikanın kurulmasına, bu amaçla kurulmuş Bölge ve Mahalli Sendikaların bir merkezde toplanmasına, hazırlanan Ana Tüzüğe göre teşkilâtlanmasına, TÜRK-İŞ Mali olanakları içinde borç kaydedilerek sınırlı ölçüde mali yardımda bulunulmasına,

İCRASI: 1- Bu konu henüz icra edilememiştir.

KARAR: 2- TÜRK-İŞ Genel Merkezi ve Bölge Teşkilâtında çalışan personele, 1.3.1978 tarihinden başlayacak ve 2 yıl süre ile uygulanacak Toplu İş Sözleşmesinin yapılabilmesi için, Ana Tüzüğün 13/4-b maddesi gereğince; Şerafettin AKOVA, İsmail ÖZKAN, Binali YAĞIŞAN, Vahap GÜVENÇ ve Sabri IŞIK'ın Yönetim Kurulu adına yetkili kılınmasına,

İCRASI: 2- Gereği yapılmıştır.

KARAR: 3- Öneriler arasında yer alan, Demirbaş düşüm listesinin tetkikinden sonra, düşümü istenen demirbaş eşyalar hakkında daha geniş bilgi veren ve düşüm gerekçelerinin açıklanacağı yeni bir listenin hazırlanarak bundan sonraki toplantıya getirilmesine,

İCRASI: 3- Yeni liste hazırlanmaktadır.

KARAR: 4- Tahmini bütçeyi aşan aşağıda belirtilen gruplar için Toplam 9.426.625.- TL. nin yatırımlar faslından hizalarında belirtilen miktarlar kadar aktarma yapılmasına,

İCRASI: 4- Gereği yapılmıştır.

KARAR: 5- TÜRK-İŞ 5 ve 7. Bölge Temsilciliklerine birer hizmet binası alınması önerisinin kabulüne ve mali olanaklar imkân verdiğinde bu hizmet binalarının alınmasına,

İCRASI: 5- Bu konu henüz icra edilememiştir.

./..

KARAR:6- Yüksek Hakem Kurulu Üyeliklerinin süresi dolduğundan gizli oy, açık tasnif usulüyle yapılan seçim sonunda; Asil 2, yedek 8 üye seçilmiştir.

İCRASI: 6- Gereği yapılmıştır.